

374.04
ก ๒๔๗๖
๗. 3

สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในทัศนะของ
ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

ปริญพนันท์

ของ

สมหมาย ดอกไม้

๗. ๙ ก.ย. 2536

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา

ธันวาคม 2535

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(ผศ.ดร. วิจิตร สิ้นสิริ)

.....กรรมการ

(ผศ.ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ผศ.ดร. วิจิตร สิ้นสิริ)

.....กรรมการ

(ผศ.ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ดร. สมสุข ชีระพิจิตร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่ .. ๑ .. เดือน .. กุมภาพันธ์ .. พ.ศ. 2535

ประกาศคุณูปการ

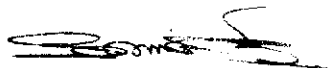
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยการช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ลินสิริ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ สุธรรมรักษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. สมสุข ชีระพิจิตร ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ความรู้ ข้อคิด และช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดเวลาแห่งการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ ชิตพงศ์ อาจารย์สุวิ บุรณชนิด ดร. ชวิญ ใจ อึ้งตระกูล และดร. มัทนา สานติวัตร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบ ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา สุนทรชัย ที่ได้ช่วยเหลือในการคำนวณค่าสถิติและแนะนำวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณคุณดวงรัตน์ เอ็มเจริญ ที่ให้ความช่วยเหลือในการพิมพ์ อาจารย์นวลศิริ ดอกไม้ และเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่าน ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอยู่เสมอจนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบคุณผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ และบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่สามารถกล่าวชื่อนามได้หมด ที่มีส่วนช่วยเหลือให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเป็นรูปเล่มขึ้นมาได้

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณอาจารย์ผู้สอนทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด และให้คำแนะนำต่าง ๆ เป็นอย่างดี

สมหมาย ดอกไม้

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลังและสภาพปัญหา.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
	ความสำคัญของการวิจัย.....	7
	ขอบเขตของการวิจัย.....	7
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
	ความหมายของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย.....	11
	การศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย.....	12
	สภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย.....	17
	สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่.....	20
	สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร.....	23
	สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน.....	26
	สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน.....	32
	สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา.....	37
	สภาพแวดล้อมด้านการบริการนักศึกษา.....	40
	สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ.....	44
	สมมติฐานของการวิจัย.....	50

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
	การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	51
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
	การจัดกระทำข้อมูล.....	55
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	99
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	99
	การดำเนินการวิจัย.....	99
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
	อภิปรายผล.....	107
	ข้อเสนอแนะ.....	120
	บรรณานุกรม.....	124

ภาคผนวก.....	134
ภาคผนวก ก หนังสือแนะนำและแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา.....	135
ภาคผนวก ข หนังสือแนะนำและรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม.....	150
ภาคผนวก ค ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม.....	153
ภาคผนวก ง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของ ผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นรายด้าน.....	158
ภาคผนวก จ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นรายด้าน.....	165
ภาคผนวก ฉ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นรายด้าน.....	182
ประวัติย่อของผู้วิจัย	200

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ และชั้นปีที่ศึกษา.....	52
2	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนและสมบูรณ์จำแนกตามสถานภาพ และชั้นปีที่ศึกษา.....	56
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน.....	64
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่.....	65
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริหาร.....	69
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการเรียนการสอน.....	73
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน.....	77
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา.....	79

9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริการนักศึกษา.....	83
10	การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อ สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน	88
11	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริหาร.....	89
12	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการจัดกิจกรรมของนักศึกษา.....	90
13	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริการนักศึกษา.....	91
14	การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อ สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านรวมทุกด้าน....	92
15	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน.....	93
16	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่.....	94
17	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริหาร.....	95

18	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา.....	96
19	ความถี่ของคำตอบของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่ให้ความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านอาคารสถานที่.....	159
20	ความถี่ของคำตอบของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่ให้ความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริหาร.....	160
21	ความถี่ของคำตอบของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่ให้ความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการเรียนการสอน.....	161
22	ความถี่ของคำตอบของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่ให้ความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านสังคมกลุ่มเพื่อน.....	162
23	ความถี่ของคำตอบของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่ให้ความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา.....	163
24	ความถี่ของคำตอบของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่ให้ความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริการนักศึกษา.....	164
25	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่.....	166

26	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริหาร.....	169
27	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการเรียนการสอน.....	171
25	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน.....	174
29	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา.....	176
30	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริการนักศึกษา.....	179
31	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่.....	183
32	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริหาร.....	186
33	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการเรียนการสอน.....	189

34	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน.....	192
35	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา.....	194
36	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริการนักศึกษา.....	197

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิการบริหารงานมหาวิทยาลัยกรุงเทพ.....	46

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลังและสภาพปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันวิชาการชั้นสูงของสังคมที่มีบทบาทอันสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของประชาชน เป็นแหล่งรวมของบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีเป้าหมายของการดำเนินการที่ชัดเจน ภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย คือการสอนวิชาการและวิชาชีพ เพื่อสนองความต้องการกำลังคนของสังคม การวิจัยค้นคว้าเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการถ่ายทอดวัฒนธรรมและปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี (วิจิตร ศรีสอาน. 2518 : 10-11) ทั้งนี้เพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพดี หรือมีความรู้ความสามารถระดับสูงออกไปพัฒนาประเทศ ในกระบวนการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพดังกล่าว มหาวิทยาลัยไม่เพียงแต่จะทำหน้าที่ในการสอนทางด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการพัฒนาการให้นักศึกษาเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านวิชาชีพชั้นสูง มีวุฒิภาวะทางสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและประเทศชาติอีกด้วย (สำเนาวัชรศิลป์. 2527 : 38)

การที่มหาวิทยาลัยจะดำเนินการให้บริการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการเป็นองค์ประกอบ เช่น คุณภาพอาจารย์ คุณภาพนักศึกษา บรรยากาศทางวิชาการ การบริหารงาน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยนั้นด้วย สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ และพัฒนาการทุกด้านของนักศึกษาในสังคมมหาวิทยาลัย (วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2519 : 21) ในการ

ปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้นนั้น วิจิตร ศรีสอ้าน (2518 : 71) ได้เห็นว่าหลักการจัดการศึกษาชั้นปริญญาอันเป็นงานสร้างบัณฑิตนั้น ต้องคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสำคัญ คุณภาพเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อ มหาวิทยาลัยได้จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาศักยภาพด้านบุคลิกภาพ สติปัญญา รู้จักแก้ปัญหาอย่างเฉลียวฉลาด จากผลการวิจัยของนัยนา อ่างสันติกุล (2522 : 73) ซึ่งได้วิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางวิชาการของนักศึกษา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางวิชาการของนักศึกษานั้นได้แก่ สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับคณาจารย์ เพื่อน และการบริการของมหาวิทยาลัย

สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยก่อให้เกิดความประทับใจแก่นักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ เช่น ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย การบริหารงาน บรรยากาศในการเรียนการสอน พฤติกรรมเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนและอาคารสถานที่ ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ และการพัฒนาตนเองของสมาชิกในมหาวิทยาลัย (อรรณพ คุณพันธ์. 2521 : 24) เพส และสเตอร์น (Pace and Stern. 1965 : 260) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยว่า คือทุกสิ่งภายในมหาวิทยาลัยที่มีความสัมพันธ์กับมวลสมาชิก เช่น การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบวินัย ข้อบังคับ และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความต้องการที่จะแสดงออก เป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพ ถ้ามหาวิทยาลัยต้องการจะพัฒนานักศึกษาให้มีคุณสมบัติตามที่คาดหวัง มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม เพื่อเป็นสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และพัฒนาตนเองจนสุดขีดความสามารถ ก้าวไปสู่เป้าหมายที่ต้องการคือความเป็นศิษย์ (Educated man) (วิจิตร สิ้นสิริ.

2534 : 39) ดังที่แอสติน (Astin. 1968 : 49) เห็นว่าประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยเห็นได้จากการที่นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อมหาวิทยาลัย และชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ นอกจากนี้บุคลิกลักษณะของนักศึกษาที่แสดงออกก็เป็นสิ่งที่ทำให้ทราบถึงลักษณะการจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยด้วย ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้ นักศึกษามีความสุข ได้รับความสะดวกปราศจากความวิตกกังวล สามารถศึกษาได้อย่างเต็มที่ ช่วยสร้างเสริมลักษณะนิสัย รวมทั้งช่วยสร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษา โดยเฉพาะทางด้านจริยธรรม คุณธรรม อันก่อให้เกิดการมีวินัยในตนเอง (ดุสิต คงตระกูล. 2526 : 2)

มหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งของประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นโดยร้อยตำรวจเอกสุรรัตน์และปองทิพย์ โอสธานุเคราะห์ เมื่อปี พ.ศ. 2505 อยู่ภายใต้การสนับสนุนของ "มูลนิธิมหาวิทยาลัยกรุงเทพ" ดำเนินการสอนตามหลักสูตรปริญญา โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นสถาบันการศึกษาวิชาชีพชั้นสูง ทำหน้าที่ให้การศึกษาในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อช่วยในการพัฒนากำลังคนให้ถึงพร้อมด้วยวิชาการและความรอบรู้ ในอันที่จะสร้างสรรค์ประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ (วิทยาลัยกรุงเทพ . 2525 : 33) มหาวิทยาลัยกรุงเทพเปลี่ยนแปลงสถานภาพมาจากวิทยาลัยกรุงเทพ ในระยะแรกของการจัดการศึกษา รัฐอนุญาตให้วิทยาลัยเอกชนเปิดสอนสาขาวิชาในระดับประกาศนียบัตร โดยมีหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2 ปี และไม่เกิน 3 ปี ทั้งนี้รัฐถือว่าเป็นการจัดการศึกษาในระยะทดลอง โดยยังไม่อนุญาตให้เอกชนจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ในทันที และสาขาวิชาที่เปิดสอนนั้นจะต้องสอดคล้องกับความต้องการกำลังคน และการพัฒนาประเทศ วิทยาลัยเอกชนจะสามารถให้อนุปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง หรือปริญญาในสาขาวิชาที่ทำการสอนได้ ต่อเมื่อได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ต่อมาในปี พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีได้ลงมติอนุญาตให้วิทยาลัยเอกชนสามารถจัดการศึกษาหลักสูตร 4 ปีระดับปริญญาตรีได้ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 โดยรัฐได้ระบุมตรการในการรับรองมาตรฐานการศึกษาไว้อย่างชัดเจน และอนุญาต

ให้เปิดสอนสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ตามที่วิทยาลัยเอกชนเห็นสมควร โดยรัฐควบคุมอย่าง ใกล้เคียง นับตั้งแต่ปีก่อตั้งถึงปีการศึกษา 2534 มหาวิทยาลัยกรุงเทพได้ผลิตบัณฑิตที่มี ความรู้ ความสามารถและมีคุณภาพออกไปปฏิบัติงานให้แก่สังคมและประเทศชาติเป็น จำนวนถึง 18,384 คน (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2534 : 40)

จากการที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้อนุญาตให้วิทยาลัยกรุงเทพเปลี่ยนแปลง สถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยกรุงเทพ เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2527 (มหาวิทยาลัย กรุงเทพ. 2527 : 3) อันถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อโครง สร้างการบริหารงาน การขยายงานวิชาการ มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรการผลิตบัณฑิต ให้กว้างขวางหลายสาขาวิชา การขยายอาคารสถานที่ให้สามารถรับภาระเจริญเติบโต ของจำนวนนักศึกษา บริการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้น ตลอดจนจำนวนบุคลากร ในมหาวิทยาลัยที่เพิ่มขึ้น สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่งต่อการจัดการ ศึกษาในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจน พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของมนุษย์เป็นอย่างมาก เป็นตัวกล่อมเกลาคูณลักษณะ และ มีอิทธิพลเหนือบุคลิกภาพของนักศึกษา (Astin. 1968 : 3) ดังนั้นการจัดการศึกษา ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพจึงต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ที่เอื้อต่อการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาด้วย อย่างไรก็ตามจากการประชุมสัมมนาผู้บริหาร ระดับสูงของมหาวิทยาลัยกรุงเทพครั้งที่ 2 เรื่องยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อความเป็น เลิศทางการศึกษา/ณ โรงแรมสยามเบย์วิวพัตยา ระหว่างวันที่ 19-21 เมษายน 2534 ได้สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพหลายเรื่องเช่น ห้องสมุด มีสถานที่ค่อนข้างคับแคบทำให้ขาดบรรยากาศในการค้นคว้า อัตราการเข้าออกของ อาจารย์มีค่อนข้างสูง อาจารย์ยังขาดประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ ความทุ่มเท ในการสร้างสรรค์งานวิชาการ และความสนใจในการทำวิจัย นักศึกษาขาดความ กระตือรือร้นในการเรียน จริยธรรมและคุณธรรมมีน้อย ขาดความเป็นผู้นำและความ เชื่อมั่นในตนเอง (สำนักวิจัยสถาบันและประเมินผล. 2534 : 3-5) และยังพบ ปัญหาในเรื่องที่นั้งพักให้นักศึกษาได้ทำงานหรือสังสรรค์กับเพื่อน ๆ นอกเวลาเรียน

ยังมีปริมาณไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ในการจัดห้องเรียนบางวิชาที่มีจำนวนนักศึกษาค่อนข้างมาก ทำให้ห้องเรียนคับแคบไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน นอกจากนี้อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจแทรกการอบรมด้านจริยธรรมในวิชาที่สอน และอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนยังมีจำนวนไม่เพียงพอ (นิพนธ์ ลาวัณย์โกวิท, อุดมศักดิ์ โสมคำ : สัมภาษณ์) ในการบริหารงานนักศึกษามักทำผิดระเบียบของมหาวิทยาลัยและมีทัศนะวามหาวิทยาลัยกำหนดกฎระเบียบเพื่อบังคับนักศึกษาเช่นเรื่องการแต่งกายของนักศึกษา นักศึกษารุ่นพี่ไม่ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีของนักศึกษารุ่นน้อง ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องยังมีน้อย กิจกรรมนักศึกษาที่จัดในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมด้านอื่นมีการจัดค่อนข้างน้อย และกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นนักศึกษาให้ความร่วมมือน้อยมาก เช่นเดียวกับอาจารย์ที่ไม่ค่อยสนใจต่อการจัดกิจกรรมของนักศึกษา ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาจึงมีค่อนข้างน้อย ในการบริการด้านแนะแนวการศึกษาและการแนะแนวอาชีพ สถานที่ให้บริการคับแคบทำให้ผู้รับบริการไม่อยากเข้าไปติดต่อ และบุคลากรที่มีความรู้ในด้านการแนะแนวมีจำนวนน้อยยังไม่เพียงพอกับการให้บริการแก่นักศึกษา (นิธย์กุล อรรถนุพรรณ : สัมภาษณ์)

นอกจากนี้ในรายงานการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย พบว่าจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ออกระหว่างปี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ซึ่งอาจลาออกหรือถูกให้ออกเนื่องจากคะแนนสะสมเฉลี่ยไม่ถึงตามเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบการศึกษาของมหาวิทยาลัยมีจำนวนค่อนข้างสูง ดังข้อมูลในปีการศึกษา 2530 มีนักศึกษาที่ออกระหว่างปีจำนวน 1,519 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 787 คน คิดเป็นร้อยละ 9.42 ปีการศึกษา 2532 จำนวน 1,889 คน คิดเป็นร้อยละ 16.35 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 1,444 คน คิดเป็นร้อยละ 10.76 (สำนักวิจัยสถาบันและประเมินผล. 2530, 2531, 2532, 2533) จะเห็นว่าจำนวนนักศึกษาที่ออกระหว่างปีมีจำนวนมากพอสมควร ที่เป็นเช่นนี้ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจมีลักษณะที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการปรับตัวและสนองความต้องการของนักศึกษาได้อย่างเพียงพอ

จากสภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการนักศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เนื่องจากผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่มีอำนาจหน้าที่วางนโยบาย และควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย สำหรับอาจารย์เป็นบุคลากรฝ่ายปฏิบัติการที่สำคัญที่สุดในมหาวิทยาลัย เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุด ส่วนนักศึกษานั้นเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ตลอดระยะเวลาการศึกษาในมหาวิทยาลัย การศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ ดังกล่าว จะทำให้ทราบถึงการจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยกรุงเทพว่ามีความเหมาะสมเพียงไร เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา และปรับปรุงสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษายิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพทุกด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการนักศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมหkdด้าน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัยกรุงเทพ นำไปใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผนพัฒนา และปรับปรุงการจัดสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพทั้งหkdด้านให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ มีคุณลักษณะสมตามความมุ่งหวังของมหาวิทยาลัย และพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบ ให้สามารถจัดงานบริหารสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยให้มีคุณภาพได้มาตรฐานต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาคั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมตามหลักการศึกษา ของแอสติน (Astin) โดยเลือกศึกษาสภาพแวดล้อมหkdด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการนักศึกษา

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษากดปกติระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปีการศึกษา 2535 ประกอบด้วยผู้บริหาร 80 คน อาจารย์ 468 คน และนักศึกษา 13,913 คน รวมทั้งสิ้น 14,461 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพของประชากร จำแนกเป็น ผู้บริหาร
อาจารย์ และนักศึกษา

3.1.2 ชั้นปีของนักศึกษา แบ่งเป็น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2
ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

3.2 ตัวแปรตามได้แก่ ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา
ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร คือ

3.2.1 ด้านอาคารสถานที่

3.2.2 ด้านการบริหาร

3.2.3 ด้านการเรียนการสอน

3.2.4 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

3.2.5 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา

3.2.6 ด้านการบริการนักศึกษา

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย หมายถึงลักษณะของสิ่งเร้าที่มีศักยภาพได้แก่บุคคล สิ่งของ วัตถุ สภาพการณ์ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เช่น แนวความคิด ความรู้สึก บรรยากาศและลักษณะของบริเวณอาคารสถานที่ ตลอดจนสิ่งต่าง ๆ ที่ทั่วไปซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และพัฒนาการของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา ด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ในวิจัยนี้หมายถึงลักษณะของสิ่งเร้าที่มีศักยภาพ มีอิทธิพลต่อชีวิตและความเป็นอยู่ และพัฒนาการของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยกรุงเทพ แบ่งออกเป็นหกด้านดังนี้

1.1 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึงลักษณะสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนานักศึกษา การเรียนการสอน และการปฏิบัติงานของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงอาหาร ร้านค้า ห้องน้ำ ห้องสุขา ที่นั่งพักผ่อน ที่จอดรถ สนามกีฬา การตกแต่งสถานที่ และสภาพความปลอดภัย ความสะอาดของสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

1.2 สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึงลักษณะสภาพการณ์

การจัดการ การดำเนินงานบริหารมหาวิทยาลัย ในด้านนโยบาย กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีผลใช้บังคับนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัย

1.3 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึงลักษณะสภาพการณ์

หรือบรรยากาศการถ่ายทอด และการรับประสบการณ์ในการเรียนการสอนในห้องเรียน ของอาจารย์และนักศึกษา วิธีการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา บรรยากาศทางวิชาการทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนตลอดจนการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งส่งผลต่อการเรียนการสอน

1.4 สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึงลักษณะสภาพเกี่ยวกับ

การคบเพื่อนในมหาวิทยาลัย สัมพันธภาพของนักศึกษากับเพื่อนร่วมชั้นเรียนการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ความสามารถในการทำงานกลุ่ม การรวมกลุ่มเพื่อร่วมกัน ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ การยอมรับในรุ่นพี่รุ่นน้อง การเป็นผู้นำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา

1.5 สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา หมายถึงลักษณะงาน

หรือภารกิจที่นักศึกษาหรือมหาวิทยาลัยจัดขึ้น เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าร่วมเพื่อได้รับ ประสบการณ์เพิ่มเติมนอกเหนือจากหลักสูตร เป็นการเสริมสร้างและพัฒนานักศึกษา ให้เป็นคนที่สมบูรณ์ ในวิชานี้ครอบคลุมกิจกรรม สี่ประเภท คือ กิจกรรมกีฬา กิจกรรม วิชาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

1.6 สภาพแวดล้อมด้านการบริการนักศึกษา หมายถึงลักษณะสภาพการณ์

ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ศึกษาในด้านชีวิตความเป็นอยู่ และการศึกษาเล่าเรียน เช่นการให้บริการด้านแนะแนวทางการศึกษาแนะแนวอาชีพ บริการด้านสุขภาพอนามัย การให้บริการด้านการประชาสัมพันธ์ บริการด้านสวัสดิการ บริการด้านจัดหางาน และบริการด้านรถโดยสาร

2. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ หมายถึงสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีฐานะเป็นนิติ

บุคคลในกำกับของทบวงมหาวิทยาลัย ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา เอกชน

พุทธศักราช 2522 ในวิจัยนี้ หมายถึงมหาวิทยาลัยกรุงเทพที่มีวิทยาเขตสองแห่ง คือ วิทยาเขตกล้วยน้ำไท และวิทยาเขตรังสิต

3. ทักษะ หมายถึงความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดก่อให้เกิดความรู้สึกประทับใจ หรือไม่ประทับใจ พอใจ หรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ในทางบวก หรือทางลบสามารถวัดออกมาเป็นคะแนนได้โดยอาศัยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำคะแนนไปคำนวณค่าทางสถิติแล้วแปลความหมายได้ ในวิจัยนี้ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

4. ผู้บริหาร หมายถึงผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างาน มีอำนาจตัดสินใจในการกิจการงานด้านต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษา ในวิจัยนี้ หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี ผู้ช่วยคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าแผนก ในปีการศึกษา 2535

5. อาจารย์ หมายถึงผู้มีหน้าที่ทำการสอนในสถาบันอุดมศึกษา ในวิจัยนี้หมายถึง ผู้ที่ทำการสอนประจำ หรือปฏิบัติงานประจำในมหาวิทยาลัยกรุงเทพในปีการศึกษา 2534 และมีได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

6. นักศึกษา หมายถึงผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา ก่อนได้รับปริญญา ในวิจัยนี้ หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพระดับปริญญาตรีแบ่งเป็นชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2535

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย
กรุงเทพในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาสาระสำคัญ
และนำเสนอตามลำดับคือ ความหมายของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย วิธีการศึกษา
สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อม
ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร สภาพแวดล้อมด้านการเรียน
การสอน สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรม
นักศึกษา สภาพแวดล้อมด้านการบริการนักศึกษาและสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย
กรุงเทพ

ความหมายของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย

สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยได้มีการศึกษากันอย่างกว้างขวาง และได้มีผู้
ให้ทัศนะความหมายที่หลากหลายแตกต่างกันไป เป็นต้นว่า สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย
ตามความหมายของอรรถพ คุณพันธ์ (2521 : 24) เป็นความประทับใจของ
นักศึกษาที่มีต่อลักษณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ได้แก่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย
การบริหาร บรรยากาศในการเรียนการสอน พฤติกรรมเกี่ยวกับเพื่อน และ
อาคารสถานที่ ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ และพัฒนาการของสมาชิกใน
มหาวิทยาลัย ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้สามารถตรวจสอบได้ เนียนา อ่างสันติกุล
(2522 : 17) ให้ความหมายสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยว่ารวมถึงพฤติกรรม
เหตุการณ์ หรือลักษณะใด ๆ ที่นักศึกษารับรู้ว่าจะก่อให้เกิดผล หรือขัดขวาง
ความก้าวหน้าของการพัฒนา ความรู้ ความคิด ทัศนคติ และทักษะในวิชาชีพ
ที่กำลังศึกษาเล่าเรียน โส พัฒนสระคู (2529 : 14) ได้นิยามสภาพแวดล้อม

มหาวิทยาลัยว่าเป็นลักษณะสภาพทางวัตถุ เหตุการณ์ ความคิดที่เกี่ยวกับระบบการปกครองและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้นักศึกษาได้รับประโยชน์โดยตรง เกิดการพัฒนาตนเอง เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทักษะและความสนใจ ประตุ้นให้นักศึกษาเป็นคนที่สมบูรณ์ สันต์ อู่อรุณ (2530 : 11) ได้เน้นสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยว่าเป็นสิ่งเร้าที่มีศักยภาพ ได้แก่บุคคล สิ่งของวัตถุ สภาพการณ์ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม แนวความคิด ความรู้สึก เหตุการณ์ บรรยากาศ ลักษณะของบริเวณอาคารสถานที่และสิ่งต่าง ๆ ทั่วไปในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และการพัฒนาของนักศึกษาทุกคน ในทัศนะของฮาโรลด์ (Harold. 1964 : 233) สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยหมายถึงระบบการศึกษา ระบบการปกครอง และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง . เกิดการพัฒนาตนเอง และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทักษะและความสนใจ ส่วนแอสติน (Astin. 1968 : 5) ได้เน้นสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่เป็นสิ่งเร้าอันทรงศักยภาพ และมีผลกระทบต่อการพัฒนาของนักศึกษา สามารถที่จะศึกษาสภาพแวดล้อมได้โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา รวมทั้งกิจกรรมและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยนั้น สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความหมายใกล้เคียงกัน ครอบคลุมองค์ประกอบทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ได้แก่ บริเวณอาคารสถานที่ แนวความคิด ความรู้สึก และบรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา และพัฒนาการด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจของนักศึกษา ให้ไปสู่จุดหมายที่พึงประสงค์ได้

การศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย

การศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย มีเทคนิควิธีและเครื่องมือแตกต่างกันออกไปตามเป้าหมายของการประเมิน ยังไม่สามารถบอกได้ว่าวิธีใดจะดีที่สุด วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2519 : 22-23) ได้ศึกษางานเขียนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย หรือสถาบัน

อุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา อธิบายตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาและเครื่องมือมาตรฐานที่ใช้ ผลการศึกษาพบว่า มีเทคนิควิธีประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยแตกต่างกันออกไปหลายวิธี แต่พอแยกเป็นสามวิธีใหญ่ ๆ คือ

1. วิธีวัดภาพพจน์มหาวิทยาลัย (The Image Approach) การศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้วยวิธีนี้ เริ่มต้นโดยให้สมาชิกในสังคมมหาวิทยาลัย เช่น นิสิตนักศึกษา คณาจารย์ หรือผู้บริหารมหาวิทยาลัย ได้แสดงความรู้สึก ความประทับใจเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่ ซึ่งเป็นลักษณะของมหาวิทยาลัยในทัศนะหรือความคิดเห็นของมวลสมาชิกในมหาวิทยาลัยนั้น และเชื่อว่ามวลสมาชิกดังกล่าวเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถบรรยายสภาพและคุณลักษณะมหาวิทยาลัยของตนได้ถูกต้องตามความเป็นจริง โดยอาศัยเครื่องมือดังต่อไปนี้ได้

1.1 ดัชนีวัดคุณลักษณะมหาวิทยาลัย (The College Characteristics Index หรือ CCI) ซึ่งเพส และสเตอร์น (Pace and Stern. 1965 : 260-277) เป็นผู้สร้างเครื่องมือขึ้นโดยอาศัยความคิดเห็นจากทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ และความกดดันจากสภาพแวดล้อม แบบสอบถามประกอบด้วยข้อความถาม 300 ข้อ มุ่งวัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ กัน 30 ชนิด โดยให้ผู้ตอบพิจารณาว่าแต่ละข้อความถูกหรือผิดจากคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่ เช่น ถ้าต้องการทราบถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อยของมหาวิทยาลัยจะสรุปได้จากคำตอบที่เห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้ เช่น อาจารย์ และผู้บริหารได้ประกาศเวลาทำงานให้ทราบอย่างแน่ชัด นักศึกษาต้องนั่งเรียนตามที่จัดไว้ให้โดยปกติอาจารย์จะเรียกชื่อนักศึกษาก่อนสอนหนังสือ และข้อความอื่นในทำนองนี้เป็นต้น ถ้านักศึกษาส่วนใหญ่ตอบเห็นด้วยกับข้อความเหล่านี้ แสดงว่าลักษณะเหล่านี้ บ่งถึงลักษณะความเป็นระเบียบของมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่

1.2 มาตรฐานวัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (The College and University Environment Scales หรือ CUES) การศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยวิธีนี้ เป็นการศึกษาลักษณะของมหาวิทยาลัย

ห้าประการคือ การนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง ความสามารถติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน ความรับผิดชอบและสำนึกในหน้าที่ของตน ความมีระเบียบแบบแผนและสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม และความเป็นผู้ใฝ่หาความรู้และค้นคว้าอยู่เสมอ แบบสอบถามมาตราส่วนวัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย มีข้อความครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะของมหาวิทยาลัยห้าประการข้างต้น และให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่าข้อความเหล่านั้นถูกหรือผิดจากสภาพความเป็นจริงของมหาวิทยาลัย เป็นข้อความที่มุ่งวัดความประทับใจเกี่ยวกับภาพพจน์ของมหาวิทยาลัยแห่งนั้นนั่นเอง

1.3 แบบสำรวจภาระหน้าที่ของสถาบัน (The Institutional Functioning Inventory หรือ IFI) ซึ่งเซนตรา, ฮาร์ทเน็ต และปีเตอร์สัน (Centra, Hartnett and Peterson. 1970 : 405-406) เป็นผู้สร้างขึ้นโดยมีความเชื่อว่าลักษณะของมหาวิทยาลัยมีหลายลักษณะ เช่น แผนการจัดการศึกษา ควรจะประเมินความคิดเห็นจากอาจารย์หรือผู้บริหารของมหาวิทยาลัย แทนที่จะประเมินจากนักศึกษา นอกจากนี้ยังมีการประเมินกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับปริญญาตรีตามหลักของ ไอ เอฟ ไอ (IFI) ที่มีความเชื่อมั่น (Reliability) และมีความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ตั้งแต่ .83 ถึง .96 ปรากฏว่าโดยทั่วไปคำตอบของอาจารย์มีความสัมพันธ์ตามความคาดหวังกับเกณฑ์ของสถาบัน และข้อมูลจากมาตราส่วนวัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

2. วิธีวัดคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา (The Student Characteristics Approach) ซึ่งแอสติน และฮอลแลนด์ (Astin and Holland. 1961 : 308 - 316) เป็นผู้สร้างขึ้นบนความเชื่อที่ว่าบุคคลเป็นผู้สืบทอดสภาพแวดล้อม และสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา อาจารย์ ผู้บริหาร ตลอดจนมวลสมาชิกอื่นของมหาวิทยาลัยนั้น ในการประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยตามวิธีนี้ กำหนดให้นักศึกษาแต่ละคนตอบแบบสอบถามเพื่อบรรยายถึงสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับตนเองและสถาบัน แล้วนำมา

หาค่าเฉลี่ยคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาในแต่ละสถาบัน เครื่องมือที่นิยมใช้กันในการวัดคุณลักษณะตามวิธีนี้ได้แก่ เทคนิคการประเมินสภาพแวดล้อม (The Environment Assessment Technique หรือ EAT)

3. วิธีวัดสิ่งเร้าเชิงสภาพแวดล้อม (The Stimulus Approach)

เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยโดยมุ่งวัดสภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้าซึ่งพัฒนาจากความเชื่อเบื้องต้นที่ว่า อย่างน้อยที่สุดผู้วัดจะสามารถตีความหมายข้อมูลที่วัดได้จากวิธีนี้ในเชิงเหตุผลได้ดีกว่าข้อมูล หรือสภาพแวดล้อมที่วัดโดยอาศัยวิธีวัดภาพพจน์มหาวิทยาลัย หรือวิธีวัดคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา เครื่องมือที่ใช้ประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยวิธีนี้ ได้แก่แบบสำรวจกิจกรรมสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย (The Inventory of College Activities หรือ ICA) เป็นแบบสำรวจที่แอสติน สร้างขึ้นเพื่อหาสิ่งเร้าเชิงสภาพแวดล้อม โดยแอสตินได้นิยามว่าสภาพแวดล้อมเชิงสิ่งเร้าหมายถึง พฤติกรรม เหตุการณ์ หรือคุณลักษณะใด ๆ ของสถาบันที่สังเกตเห็นได้ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการรับรู้ด้านประสาทสัมผัสของมวลสมาชิกในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษา สภาพที่เป็นอยู่ หรือสิ่งที่เกิดขึ้นเหล่านี้สามารถจะตรวจสอบได้โดยการสังเกตอิสระ

แบบสำรวจกิจกรรมมหาวิทยาลัยนี้ ใช้เป็นเครื่องมือสอบถามนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อระบุหาสิ่งเร้าเชิงสภาพแวดล้อมทั้งหลาย แบบสำรวจกิจกรรมมหาวิทยาลัยมีลักษณะครอบคลุมสาระสามด้านที่ต้องการประเมินคือ

3.1 ด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย (The College Environment) แบ่งออกเป็นสี่ประเภท คือ

3.1.1 สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับเพื่อน (Peer Environment) เช่น พฤติกรรมของเพื่อนที่พักอาศัยด้วยกัน

3.1.2 สภาพแวดล้อมในห้องเรียน (Classroom Environment) เช่น พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในห้องเรียน ปฏิสัมพันธ์ในการเรียนการสอน

3.1.3 สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหาร (Administrative Environment) เช่น ความสำเร็จของการละเมิดกฎระเบียบ

3.1.4 สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ (Physical Environment) เช่น ระยะทางไปห้องเรียนหรือห้องสมุด

3.2 ด้านความประทับใจมหาวิทยาลัย (The College Image) เช่น ความซาบซึ้งในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

3.3 ด้านอุปนิสัยส่วนตัวของนักศึกษา (Personal Characteristics of the Students) เช่น สถิติปัญหา ลักษณะนิสัย เป็นต้น

การศึกษาสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ ได้มีผู้สนใจศึกษาไว้มาก โดยศึกษาสภาพแวดล้อมในลักษณะต่าง ๆ กัน สำหรับในประเทศไทย ได้มีผู้เริ่มสนใจศึกษากันแต่ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษา อาจารย์ อรรถพล คุณพันธ์ (2521 : 23-24) ได้ศึกษาเพื่อสร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย ที่มีความเที่ยงตรงตามทฤษฎีเฉพาะ (Construct Validity) มีความเที่ยงตรงตามเนื้อเรื่อง (Content Validity) และมีความเชื่อมั่น (Reliability) อยู่ในเกณฑ์สูง สำหรับเป็นเครื่องมือมาตรฐานในการประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย การสร้างแบบสำรวจนี้ผู้วิจัยได้อาศัยกฎเกณฑ์การสร้างตามแบบมาตราส่วนวัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (CUES) และแบบสำรวจกิจกรรมของมหาวิทยาลัย (ICA) ผู้วิจัยได้ตั้งทฤษฎีเฉพาะขึ้นห้าทฤษฎีคือ

ทฤษฎีเฉพาะที่ 1 มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดีต่อนักศึกษาที่เป็นมวลสมาชิกในมหาวิทยาลัยนั้น มีความรู้สึกพึงพอใจมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่กล่าวคือนักศึกษามีความภูมิใจในการที่ได้เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยนั้น ซึ่งเป็นการมีศรัทธาหรือทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่

ทฤษฎีเฉพาะที่ 2 บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งในการเอื้ออำนวยให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด

ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอนดี มีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้เป็นบัณฑิตที่ทรงไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม ตามความมุ่งหวังของมหาวิทยาลัย กล่าวคือถ้ามหาวิทยาลัยใดมีสภาพแวดล้อมดี ก็แสดงว่ามหาวิทยาลัยนั้นจะต้องมีบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีด้วย

ทฤษฎีเฉพาะที่ 3 สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่ดี จะต้องเป็นมหาวิทยาลัยที่มีการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งในด้านวิชาการ สันทนาการกีฬา ศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งกิจกรรมเสริมสร้างให้นักศึกษารู้รอบและเป็นบัณฑิตทั้งร่างกายและจิตใจ กล่าวคือให้เป็นผู้มีความรู้และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในบทบาทของผู้นำและผู้ตามที่ดี

ทฤษฎีเฉพาะที่ 4 สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่ดีจะต้องเป็นมหาวิทยาลัยที่มีการบริหารที่ดี กล่าวคือนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเคารพต่อกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย อีกทั้งผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนในการบริหาร

ทฤษฎีเฉพาะที่ 5 อาคารสถานที่เป็นสิ่งสำคัญทางกายภาพที่จะช่วยผลักดันให้การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยสัมฤทธิ์ผล มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดีจะต้องมีอาคารสถานที่ที่ดี ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือมีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องอาหาร ที่นั่งพักผ่อน และอื่น ๆ เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา อีกทั้งตึกเรียนและห้องสมุดอยู่ไม่ไกลกันจนเกินไปนัก

สภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา ส่วนมากเป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นวิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาประเภทต่าง ๆ มีสาระเกี่ยวกับทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสถาบัน งานวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษาของ เจลิมพล ศรีหงษ์ และคนอื่น ๆ (2521 : 147-153) ที่ได้ศึกษาทัศนคติของ

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในด้านต่าง ๆ คือการประชาสัมพันธ์ระบบการศึกษาแผนใหม่สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในสถาบัน เช่น อาคารเรียน ร้านค้า ห้องน้ำ ตลอดจนจุดมุ่งหมายของนักศึกษาในการเข้ามาเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง จุดมุ่งหมายในการประกอบอาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว และภาวะทางด้านรายจ่ายของนักศึกษาในการศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงปีที่ 1 โดยเฉลี่ยแล้ว มีทัศนคติต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดี ส่วนเพศ ภูมิลำเนา และระดับตำแหน่งหรือชั้นยศของนักศึกษา ที่มีอาชีพรับราชการ ไม่มีสหสัมพันธ์กับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหงแต่อย่างใด

นัยนา อ่างสันติกุล (2522 : 16-20) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยไทยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางวิชาการของนิสิตโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี พบว่า สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางวิชาการของนิสิตนั้น คือ บรรยากาศในการเรียน พฤติกรรมในการสอนของอาจารย์ การร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร บรรยากาศด้านการบริหาร การบริการทางวิชาการ กีฬา และสันทนาการ เพื่อนสนิทและสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคใต้ของ ชูพันธ์ สมเกื้อ (2523 : 75) ห้าแห่ง ประกอบด้วย วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูภูเก็ต วิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานีและวิทยาลัยครูสงขลา จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์ 138 คน นักศึกษา 594 คน พบว่าทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูด้านต่าง ๆ มีลำดับสอดคล้องกับทัศนะของนักศึกษาคือ มีค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดถึงต่ำที่สุดตามลำดับดังนี้ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร และด้านกิจกรรมนักศึกษา ผลาทิพย์ เกษรากุล (2524:99) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แปดวิทยาเขตในสี่ด้าน คือด้านอาคารสถานที่ ด้านห้องเรียน ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านการบริหาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ได้แก่ นิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 จำนวน 870 คน พบว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่า ห้องเรียนสะอาด ไม่แออัดแต่นั่งพักผ่อน สถานที่เล่นกีฬาและอุปกรณ์กีฬามีน้อย โรงอาหารและสถานที่รับประทานอาหารยังไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมด้านห้องเรียน นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์มีความเป็นกันเอง มีความตั้งใจในการสอน มีการเตรียมการสอน และมีความรู้ในเนื้อหาวิชาดี แต่อาจารย์ยังเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการประเมินผลการสอนของอาจารย์น้อย สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมและการพบปะสังสรรค์ระหว่างนิสิตต่างคณะและต่างชั้นปีมีน้อย สำหรับสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร นิสิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้บริหารยังไม่เปิดโอกาสให้นิสิตได้เข้าพบเมื่อมีปัญหา และการบริหารของมหาวิทยาลัยในด้านวิชาการและธุรการยังไม่เหมาะสม

รังสรรค์ หันสนเทียะ (2526 : 61-62) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยศึกษาสภาพแวดล้อมสามด้านคือ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาจำนวน 470 คน พบว่าผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

เบนน์ (Benn. 1976 : 7228-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยในอุดมคติ กับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาได้รับรู้จากประสบการณ์จริง ในทัศนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอคลาโฮมา (Oklahoma State University) วิธีการวิจัยใช้วิธีวัดภาพพจน์มหาวิทยาลัย ปรากฏว่าทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยในสภาพที่เป็นจริงมีผลในทางลบ และแตกต่างกันอย่างมากกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยในอุดมคติ นักศึกษาต้องการให้มหาวิทยาลัยมีบรรยากาศทำทนายทางวิชาการมากกว่าที่เป็นอยู่ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในรัฐโอคลาโฮมา พอใจในบรรยากาศของมหาวิทยาลัยน้อยกว่านักศึกษาที่มาจาก

รัฐอื่น นักศึกษาผิวดำมีความพอใจสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาผิวขาว เช่นเดียวกับเลย์แมน (Layman. 1976 : 7210 - A) ที่ได้ศึกษาทัศนคติของ นักศึกษาใหม่ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอคลาโฮมา (Oklahoma State University) พบว่าความเป็นวิชาการ และการรู้จักคิด มีความสัมพันธ์ กับนักศึกษาที่เต็มใจเรียนมากกว่านักศึกษาที่ไม่เต็มใจเรียน และยังพบว่าการจัด สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยจะส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาทั้งด้านความเป็น วิชาการ และความมีระเบียบ

ฮิลล์ (Hill. 1976 : 5946 - A) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ฟลอริดาแอตแลนติก (Florida Atlantic University) ในทัศนะของอาจารย์ และนักศึกษา โดยใช้เครื่องมือชุดมาตราส่วนประมาณค่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและ มหาวิทยาลัย (The College and University Environment Scale หรือ CUES) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยจากเกณฑ์สูงลงมาตามลำดับคือ นักศึกษาเป็นผู้ใฝ่รู้ เป็นผู้ที่มีระเบียบแบบแผน และปฏิบัติตัวได้เหมาะสม รู้จักตระหนักและสำนึกในหน้าที่ ของตนเอง มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีความสามัคคีรักหมู่คณะ สามารถนำ ความรู้จากการศึกษาไปปฏิบัติจริงได้ ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยจากเกณฑ์สูงตามลำดับคือ นักศึกษาเป็นผู้ที่มีระเบียบแบบแผน และปฏิบัติ ตัวได้เหมาะสม นักศึกษาเป็นผู้ใฝ่หาความรู้ นักศึกษารู้จักตระหนักและสำนึกในหน้าที่ของ ตนเอง นักศึกษามีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีความสามัคคีรักหมู่คณะและนักศึกษา สามารถนำความรู้จากการศึกษาไปปฏิบัติจริงได้

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติหรือ ที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีอิทธิพลต่อบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น เช่น บริเวณสภาพ พื้นที่ของสถานที่ตั้ง ลักษณะของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด

โรงอาหาร โรงฝึกงาน หอพัก สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การตกแต่งสถานที่
 สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยรวมทั้งสภาพ แสง เสียง และ
 สิ่งอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสภาพความเป็นอยู่และการศึกษาในมหาวิทยาลัยดังที่ รัวี
 ภาวิไล (2515 : 12) กล่าวว่า บรรยากาศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยคือ
 สภาพแวดล้อมที่เกื้อกูล สนับสนุน การสร้างสรรค์ รักษาและถ่ายทอดวิชาการ
 บรรยากาศทางวิชาการนี้เป็นทั้งสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติรวมทั้งที่สร้างขึ้นด้วยวัตถุ
 กับสภาพทางสังคม จิตใจ และสติปัญญาของบุคคลทั้งหลายที่ประกอบการทำงาน และ
 ดำเนินชีวิตร่วมกันอยู่ในมหาวิทยาลัย ดังนั้นในการสร้างอาคารสถานที่ภายใน
 มหาวิทยาลัยนั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น
 สถาปนิกและวิศวกร เพื่อศึกษาค้นคว้าตลอดจนวางโครงการล่วงหน้าเพื่อให้การ
 ขยายตัวของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักการ

โดยทั่วไปบริเวณภายในมหาวิทยาลัยควรแบ่งเป็นบริเวณต่าง ๆ เช่น
 บริเวณการศึกษา ที่พักอาศัย สนามกีฬา ที่จอดรถ ที่พักผ่อนหย่อนใจ และ
 บริเวณที่เตรียมไว้สำหรับการขยายตัวในอนาคต ในการเลือกที่ตั้งของสถาบัน
 การศึกษาควรพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังนี้คือ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างที่ดิน
 ของสถาบันการศึกษากับชุมชนในย่านนั้น ๆ โดยถือว่าสถาบันการศึกษาเป็นศูนย์
 กลางชุมชนมีความสัมพันธ์กับจำนวนประชากร สามารถให้บริการด้านการศึกษา
 อย่างทั่วถึง ระยะทางระหว่างบ้านกับสถาบันไม่ห่างไกลจนเกินไป ขนาดของสถาบัน
 การศึกษาเมื่อถึงจุดอิ่มตัว คำนึงถึงสวนสาธารณะและบริเวณที่ใช้ทำกิจกรรม คงสภาพ
 ดินไม้และสิ่งที่มีอยู่แล้วให้มีสภาพคงที่ ดินอยู่ในสภาพที่ดีเหมาะสำหรับการปลูกต้นไม้
 ที่ดินมีขนาดเพียงพอสำหรับการขยายตัวได้ในอนาคต มีบริการสาธารณูปโภคอย่าง
 เพียงพอโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องน้ำ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาเลือก
 สถานที่ตั้ง นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงสภาพการจราจรและสิ่งแวดล้อมด้านอื่น ๆ
 ประกอบอีกด้วย (ปริญา อังศุสิงห์. 2521 : 11)

สถานศึกษาที่ดีในทัศนะของซีเกอร์ (Seager. 1961 : 5-6)

ควรประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้คือ มีขนาดกว้างพอเหมาะกับโครงการปัจจุบัน และพร้อมที่จะขยายได้ในอนาคต อยู่ในสถานที่ปลอดภัย สวยงาม และใช้ประโยชน์ เพื่อกิจกรรมกลางแจ้งและนันทนาการได้มากที่สุด การวางผังสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม จัดส่วนที่มีเสียงดังและสงบแยกออกจากกัน เช่น ฝ่ายบริหารแยกออกจากฝ่ายวิชาการ ตั้งอยู่ในที่ที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านการจราจร น้อยที่สุด ระบบการจราจรภายในมหาวิทยาลัยควรแยกเป็น ทางรถยนต์ จักรยาน ทางเท้า ภายในอาคารเรียนคำนึงถึงการระบายอากาศและแสงสว่างให้เป็นไปตามธรรมชาติ สร้างด้วยวัสดุอย่างดี ทนทาน มีวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน สมบูรณ์แบบใช้ประโยชน์ได้มาก และปราศจากเสียงรบกวน

การศึกษาสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ประไพพิศ โล่ห์สิทธิศักดิ์

(2518 : 77) ได้ศึกษาการใช้ประโยชน์ห้องเรียนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2518 จำนวน 11 คนพบว่า คณะทาง สาขาวิทยาศาสตร์ มีการใช้พื้นที่ห้องเรียนต่อนิสิตหนึ่งคน สูงกว่าคณะทางสาขา สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ แต่มีอัตราส่วนของพื้นที่ห้องเรียนกับพื้นที่ทั้งหมดต่ำกว่า คณะทางสาขาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ และโดยเฉลี่ยแล้วยังมีการใช้ห้องเรียน ไม่ได้ประโยชน์เท่าที่ควร นอกจากนี้ เพ็ญศรี เตสกุล (2522 : 83-85) ได้ศึกษา การใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ของวิทยาลัยครูสี่แห่งในภาคใต้ พบว่าค่าเฉลี่ยของ อัตราการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และการใช้พื้นที่ต่อนักศึกษาของวิทยาลัยครู แต่ละแห่งมีอัตราน้อยกว่าที่ควร ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เมื่อพิจารณาเฉพาะด้าน อาคารสถานที่เรียนแล้ว วิทยาลัยครูแต่ละแห่งในภาคใต้สามารถจะรับนักศึกษา เพิ่มขึ้นได้โดยไม่จำเป็นต้องสร้างอาคารเรียนเพิ่ม

อาคารสถานที่นับเป็นสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่สำคัญ การมีตึกเรียน ที่สะอาด ปลอดภัย ออกแบบเหมาะสมทั้งแสง สี เสียง มีบริเวณพักผ่อนที่

เสริมสุขภาพ มีโรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ห้องสมุดตั้งอยู่ในที่เหมาะสม จะเป็น การเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนรู้ ของนักศึกษา ช่วยเกื้อกูลและปรับปรุงแต่งบุคลิกภาพตามที่สังคมต้องการ

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานด้านการบริหาร ของมหาวิทยาลัยรวมทั้งนโยบาย กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีผลบังคับใช้กับ นักศึกษา อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย ในการจัดการศึกษาในระดับ อุดมศึกษาระบบบริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ถ้าระบบบริหารมีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่ ระบบบริหารที่ดีต้อง ทำให้สถาบันมีอิสระในการดำเนินงาน อาจารย์และนักศึกษามีเสรีภาพทางวิชาการ ฝ่ายบริหารจะต้องเข้าใจลักษณะการอุดมศึกษา เข้าใจหลักการบริหารทั้งในด้าน เกี่ยวกับผู้เรียน และลักษณะการเรียนการสอนซึ่งแตกต่างจากการศึกษาในระดับอื่น สร้างระบบบริหารให้มีความยุติธรรมแก่ทุกฝ่ายมีโอกาสได้รับความก้าวหน้าในหน้าที่ การงาน (วิจิตร ศรีสอ้าน. 2518:46)

ระบบการบริหารเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้สถาบันเจริญรุ่งเรือง และบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ภิญญู สาขร (2516 : 309) ได้เน้นว่าการบริหาร ทางวิชาการเป็นภารกิจสำคัญที่สุดที่ผู้บริหารจะต้องสำนึกอยู่ตลอดเวลา บรรยากาศ ของการบริหารวิชาการที่ด้นั้น ควรให้อาจารย์ได้ใช้ความรู้ ความสามารถอย่าง เต็มที่ มีโอกาสได้เขียน ได้อ่านและฟังทัศนะใหม่ ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ด้านการบริหารทั้งสิ้น ระบบบริหารจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการอุดมศึกษา

การบริหารงานในระดับอุดมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ควรมีปัจจัยที่นำไปสู่ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้คือ มีนักศึกษาที่ประกอบด้วยสติปัญญาพื้นฐานพอสมควร นักศึกษา มีความชอบในสาขาวิชาที่เรียน มีอาจารย์ที่ดี และมีจำนวนมากพอเมื่อเทียบกับ

จำนวนนักศึกษา มีบรรยากาศเหมาะสมแก่การศึกษาค้นคว้าวิจัย มีวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้วิชาความรู้ความคิดแตกฉาน ไม่ส่งเสริมการท่องจำ มีการประสานงานระหว่างสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรอบรู้ ตลอดจน มีระบบบริหารที่ดีและมีสมรรถภาพ สำหรับระบบบริหารของสถาบันอุดมศึกษาที่มีสมรรถภาพนั้นควรมีลักษณะดังนี้ คือ ผู้บริหารในตำแหน่งสำคัญมีคุณวุฒิ และสามารถอุทิศเวลาปฏิบัติงานได้มากพอ การควบคุมการบริหาร และการวางนโยบายเป็นไปโดยหลักประชาธิปไตย ระบบบริหารสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการ การเงินคล่องตัว และการบริหารบุคคลเหมาะสมกับบุคคลประเภทอาจารย์ (ป๋วย อึ๊งภากรณ์.

2530 : 98-100)

การบริหารมหาวิทยาลัยจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหาร เอกชัย สุกที่พันธ์ (2527 : 106-107) ให้ความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่หลักห้าประการคือ

1. งานบริหารบุคลากร ได้แก่ การบริหารบุคคลทุกประเภทที่อยู่ในสถานศึกษา คือ นักศึกษา อาจารย์ ภารโรง และเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง
2. งานบริหารวิชาการ ได้แก่ การบริหารงานที่เกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา กิจกรรมเสริมวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนการบริหารสื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา
3. งานบริหารธุรการ การเงิน อาคารสถานที่และบริการต่าง ๆ ได้แก่ งานสารบรรณรับส่งหนังสือ งบประมาณ บัญชี การซื้อวัสดุครุภัณฑ์ การดูแลบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการที่สถานศึกษาจัดให้บุคลากรภายในสถานศึกษา
4. งานบริหารกิจการนักศึกษา ได้แก่ งานที่เกี่ยวกับนักศึกษาทั้งหมด กิจกรรมนักศึกษาทุกประเภท และสวัสดิการที่จัดให้นักศึกษา
5. งานด้านสัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่ งานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ การประชาสัมพันธ์สถานศึกษา การติดต่อผู้ปกครองและสังคมภายนอก เป็นต้น

จากการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

วิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราช ในทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร ของ สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : 74) พบว่านักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร เห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านการบริหารโดยส่วนรวมในระดับปานกลางและ มีความเห็นสอดคล้องกันว่านักศึกษาภูมิใจที่ได้เป็นนักศึกษาของวิทยาลัยในระดับมาก ส่วนผู้บริหารเห็นด้วยว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ประพฤติตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของ วิทยาลัยในระดับมาก

ล็อคคลิน (Locklin. 1976 : 149 - A) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อม เกี่ยวกับนโยบาย กฎ ระเบียบ การบริหาร การแบ่งหน้าที่หน่วยงาน การ ปกครองสถาบันที่มีผลกระทบต่อนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยสี่แห่ง พบว่ามีมหาวิทยาลัย สองแห่งให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถาบันอย่างเต็มที่ อีกสองแห่งให้นักศึกษา มีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อย แต่นักศึกษาทั้งสี่แห่งก็ไม่มีมารวมตัวกัน เพื่อต่อต้านนโยบาย การบริหารของสถาบันแต่อย่างใด และเมื่อเปรียบเทียบกันปรากฏว่ามหาวิทยาลัย ที่ให้นักศึกษาเข้าร่วมในการบริหารอย่างเต็มที่นั้น มีกฎระเบียบน้อยและไม่เคร่งครัด นักศึกษาและอาจารย์ให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี ส่วนมหาวิทยาลัยที่ให้นักศึกษามี ส่วนร่วมในการบริหารน้อยนั้น จะมีกฎระเบียบที่ยุ้งยากมากและเคร่งครัดมาก มี นักศึกษาที่ฝ่าฝืนระเบียบมากกว่านักศึกษาของมหาวิทยาลัยที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมใน การบริหารอย่างเต็มที่

ในการบริหารกิจการนักศึกษา ผู้บริหารควรยึดหลักต่อไปนี้ เป็นแนวทาง ในการบริหาร คือ ปรับปรุงแนวคิดในการจัดการศึกษาให้ทันสมัยอยู่เสมอ และ สามารถนำมาปฏิบัติได้ มีความเข้าใจวัตถุประสงค์และวิธีการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรอย่างถูกต้อง ยอมรับว่าอาจารย์ที่ปรึกษาของการจัดกิจกรรมนักศึกษา มีความ สามารถ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ นอกจากนี้ยังให้ความร่วมมือช่วยเหลือในด้าน ต่าง ๆ ของการจัดกิจกรรม เช่น เป็นที่ปรึกษาในการจัดวิทยากร หรือแหล่งวิชาการ ของชุมชน จัดหาเงิน อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จัดเวลาให้

ทำกิจกรรมตลอดจนคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีคุณภาพมีความพร้อมในการร่วม
เผชิญปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้น (ธัชนาภรณ์ เสนาลักษณ์. 2518 : 38)

การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เคร่งครัด
ต่อระเบียบวินัย นักศึกษาส่วนใหญ่ประพฤติผิดระเบียบวินัยในด้านการแต่งกาย
การจัดกิจกรรมของนักศึกษาได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาเป็นส่วนน้อย การจัด
กิจกรรมการปกครองจัดกันหลายรูปแบบคือ สภานักศึกษา องค์การนักศึกษาสโมสร
นักศึกษาและกรรมการนักศึกษา (ศิริ รอดบุญธรรม. 2818 : 229 - 232)
การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาของฮาร์โรลด์

(Harrold. 1967 : 2782 - A) พบว่าวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม
เป็นการปลูกฝัง และพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาทุกด้านซึ่งได้แก่ สติปัญญา สังคม
อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ดังนั้นนโยบายในการบริหารจึงควรขึ้นอยู่กับเหตุผล
ด้านคุณธรรมและภูมิหลังทางการศึกษาไม่ควรใช้อำนาจ การควบคุมกิจกรรม ควร
กำหนดขอบเขตไว้อย่างกว้าง ๆ และสามารถยืดหยุ่นได้ เนื่องจากนักศึกษามีความ
แตกต่างกันด้านบุคลิกภาพ มหาวิทยาลัยต้องยอมรับความเปลี่ยนแปลง ของค่านิยม
ของนักศึกษาและสังคม จึงจะช่วยให้การควบคุมการจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานด้านบริหารของมหาวิทยาลัยที่มีระบบการบริหารที่เหมาะสม
และมีประสิทธิภาพ เช่น มีกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับที่ใช้กับมวลสมาชิกมีความ
เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน เปิดโอกาสให้นักศึกษาและอาจารย์ได้แสดง
ความคิดเห็นต่อการบริหารงานของมหาวิทยาลัย การให้โอกาสนักศึกษาได้ฝึก
ความเป็นประชาธิปไตยในมหาวิทยาลัย จะช่วยสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่ออารมณ์
และสังคมในการทำงานร่วมกัน ทำให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอน
และการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้และสามารถ

นำความรู้ไปปฏิบัติได้ ประกอบด้วยการจัดหลักสูตร พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ที่เหมาะสม รวมถึงสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน การเรียนการสอนจึงมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่สามประการคือ ผู้สอน ผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอนเพราะจะเป็นผู้กำหนดบรรยากาศเกี่ยวกับการเรียนการสอน แต่ครั้ง จะให้เป็นไปในแบบใดขึ้นอยู่กับผู้สอนเป็นผู้บ่งชี้ทั้งสีนคุณลักษณะของผู้สอนจะส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ (พิมพ์ศรี เปาณิล. 2530 : 14)

ดั่งที่วิจิตร ศรีส้าน (2518 : 71) เน้นว่าปัจจัยสำคัญที่สุดที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีมาตรฐานในการศึกษาสูง คือ คุณภาพและประสบการณ์ของอาจารย์ ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรพยายามแสวงหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาการต่าง ๆ มาเป็นอาจารย์ โดยเฉพาะอาจารย์ที่จะสอนวิชาการระดับอุดมศึกษานั้นจำเป็นต้องมีคุณวุฒิสูง จึงจะสามารถถ่ายทอดศิลปวิทยาให้แก่ศิษย์ของตนได้ดี และถ้าอาจารย์มีประสบการณ์ประกอบกับความรู้ทางวิชาการด้วยก็ยิ่งดี แต่อาจารย์จะมีเฉพาะแต่ความรู้ความชำนาญเท่านั้นไม่พอ จำเป็นจะต้องมีสติปัญญาหลักแหลมและกว้างขวาง มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้มีเหตุผล และคุณลักษณะของอาจารย์ที่สำคัญอีกข้อหนึ่งคือ เป็นผู้ที่มีใจรักวิชาการ รักสอนและรักศิษย์ (เป๊ว อึ้งภากรณ์. 2530 : 151)

โททัย อุดมบุญญานภาพ (2528 : 4) ให้ความเห็นว่าอนาคตของชาติขึ้นอยู่กับประชาชน คุณภาพของประชาชนขึ้นอยู่กับการศึกษา และคุณภาพของการศึกษาขึ้นอยู่กับครู ครูจึงมีบทบาทยิ่งในการพัฒนาคน เป็นตัวเปลี่ยนแปลงสังคม งานครูจึงเป็นงานสร้างคน สร้างชาติ ครูจึงต้องเป็นมันสมองของประเทศ ดังนั้นบุคคลที่จะมาเป็นครู ควรเป็นผู้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับการเป็นครู จึงจะมั่นใจได้ว่าอนาคตของชาติจะพัฒนาก้าวหน้า (สุรชาติ สังข์รุ่ง. 2530 : 20)

คุณลักษณะของครูที่จะเอื้ออำนวยต่อการสร้างสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนที่ดีนั้น ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2525 : 164-168) ให้ความเห็นว่าควรมีคุณลักษณะดังนี้

1. การมีความรู้ ครูต้องมีความรู้ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพครู เป็นอย่างดี

2. การมีประสบการณ์และทักษะในการสอน กล่าวคือประสบการณ์ ช่วยให้ครูเข้าใจปัญหาและสภาพการณ์ตามความเป็นจริงมากขึ้น ส่วนด้านทักษะ ในการสอนครูต้องมีความสามารถในการสอน รู้จักใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและสภาพสังคม

3. การปฏิบัติหน้าที่และงานของครูให้สมบูรณ์สามประการ คือ

3.1 งานด้านปกครองหรืองานเกี่ยวกับตัวนักศึกษา

3.2 งานด้านวิชาการหรืองานเกี่ยวกับการสอน

3.3 งานด้านธุรการ

นอกเหนือจากคุณลักษณะดังกล่าวแล้ว ครูที่ดีที่สามารถใช้วิธีสอนและ กิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความเจริญงอกงามของนักศึกษา ยังต้อง ประกอบไปด้วยลักษณะเด่น ๆ หลายประการ ดังที่ประทุมสุข อาชีวอำรุง (2522 : 431) ได้กล่าวถึงลักษณะเด่น ๆ เหล่านี้ว่าประกอบด้วย

1. ชอบการสอน ชอบสมาคม และชอบทำงานร่วมกับนักศึกษา

2. มีบุคลิกลักษณะที่ดีเมื่อแสดงออกต่อนักศึกษาและสังคมโดยทั่วไป

3. มีความรู้เพียงพอเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของวัยของผู้เรียน

4. เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการศึกษา ที่มีส่วนร่วมและพยายาม ปฏิบัติงาน เพื่อผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั้น ๆ

5. รู้วิธีแนะแนวทางในการเรียน มีความรู้ความสามารถที่จะใช้วิธี สอนต่าง ๆ ให้ได้ผลดี

6. มีความรู้เป็นพิเศษในวิชาที่ตนรับผิดชอบ

7. สามารถสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้ราบรื่นเป็นมิตรต่อกัน อาจารย์และนักศึกษายกย่องนับถือซึ่งกันและกัน

8. เป็นผู้แสวงหาความเจริญในด้านวิชาชีพของตน แสวงหาวิธีที่จะปรับปรุงตนเอง เพื่อให้มีความชำนาญและมีประสิทธิภาพในงาน

9. มีสุขภาพทางกายและจิตดี

10. แสดงนิสัยใจคออันดี ให้เป็นตัวอย่างของพลเมืองที่รับผิดชอบแก่นักศึกษา

11. ใช้แหล่งวิชาของชุมชน เพื่อทำให้ความชัดเจนของนักศึกษาเพิ่มพูนขึ้น

12. สามารถใช้เครื่องช่วยสอนได้หลายชนิด และวางแผนการใช้อุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน

การเป็นผู้สอนที่ดีนั้น อาจต้องมีลักษณะพิเศษเพิ่มเติมหรือแตกต่างกันไปตามกลุ่มสาขาวิชาที่ทำการสอน เช่นการสอนทางด้านธุรกิจ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่จัดสอน สภาวิชาชีพ บัณฑิตวิทยาลัย (2529 : 72-74) ได้แบ่งคุณสมบัติของผู้สอนทางด้านธุรกิจที่ควรจะมีเพิ่มเติมจากคุณสมบัติของการเป็นครูทั่วไปสามลักษณะคือ

1. คุณลักษณะส่วนตัว บุคลิกลักษณะทั่วไปต้องเป็นคนที่กระฉับกระเฉงทันสมัย ทั้งในด้านความคิดและการแต่งตัว เพราะโลกธุรกิจต้องมีการแข่งขันรวดเร็ว ถ้าครูมีบุคลิกภาพที่กระฉับกระเฉง คล่องแคล่ว ก็เป็นวิธีการทางอ้อมที่จะให้นักศึกษาได้ซึมซาบและเลียนแบบความกระฉับกระเฉงจากครู

2. คุณสมบัติทางวิชาการ วิชาทางธุรกิจมีทั้งวิชาที่เป็นทฤษฎีและวิชาฝึกปฏิบัติ ความชำนาญของครูในการอธิบายสาธิตการใช้ภาษาไทยภาษาอังกฤษ และศัพท์เทคนิค ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดความน่าเลื่อมใสศรัทธา

3. คุณสมบัติด้านอาชีพ ควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี กว้างขวางในวงการธุรกิจเพื่อเป็นประโยชน์และสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอน เช่นการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในวงการธุรกิจมาเป็นวิทยากรบรรยาย หรือการจัดส่งนักศึกษาไปฝึกงานหรือดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ และที่สำคัญต้องมีศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างแรงกล้า

ผู้สดี ภาวกรุล (2532 : 17) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียน การสอนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ได้สรุปคุณสมบัติของผู้สอนที่ดีไว้สามด้านคือ

1. ด้านบุคลิกภาพ ต้องเป็นผู้ที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อย กิริยา ท่าทาง การพูดแสดงออกถึงการมีความรู้ดีและมีความเข้าใจในตัวผู้เรียน

2. ด้านความรู้ คือมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ค้นคว้า หาความรู้ใหม่ ๆ สามารถที่จะให้ความรู้แก่ผู้เรียนได้ดี ทั้งหลักเกณฑ์ทฤษฎี ตัวอย่าง และการนำไปปฏิบัติจริง

3. ด้านวิธีการสอน ผู้สอนที่ดีนั้นนอกจากจะมีความรู้ในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ อย่างดียังไม่เพียงพอ จะต้องมีความรู้และทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดมาสู่ ผู้เรียน รู้จักเลือกเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา ขนาดกลุ่มผู้เรียนและความแตกต่างของผู้เรียน

ลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุดมคติที่ อุทุมพร ทองอุไทย (2522 : 71) ได้ศึกษาพบว่า นิสิตปริญญาตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดอันดับ ลักษณะของอาจารย์ในอุดมคติที่พึงปรารถนา เรียงตามอันดับที่พึงปรารถนามากที่สุด เป็นอันดับแรก ได้แก่มีการเตรียมการสอนดี มีความปรารถนาดีต่อศิษย์ทั้งในและนอก ห้องเรียน มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง มีการใช้ตัวอย่าง ข้อเปรียบเทียบและความจริงใจในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม มีการบรรยายเรื่อง ที่เกี่ยวข้องแม้จะอยู่นอกเนื้อหาที่สามารถกระทำได้ถูกต้อง ส่วนอาจารย์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยได้เรียงอันดับไว้ดังนี้คือ มีความรู้ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง ขวนขวายหาความรู้ส่วนตัวอาจารย์เอง มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี กำหนดจุดมุ่ง หมายในการสอนชัดเจน สนับสนุนให้นิสิตคิดเอง ส่วนในเรื่องของการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องคิดถึงสิ่งต่อไปนี้เป็นที่เข้าใจ เข้าใจความรู้สึก และปัญหาของนักศึกษา มีความรู้ในวิชาที่สอน เสนอบทเรียนเป็นไปตามลำดับขั้น เตรียมการสอนดี พูดดังฟังชัด พยายามและเต็มใจที่จะเปิดโอกาสให้นักศึกษามี

ส่วนร่วมในการเรียน มีการสอนเร็ว หรือช้าตามความต้องการของชั้น มีอารมณ์ขัน เขียนกระดานชัด (ชมเฟลีน จันทร์เรื่องเพ็ญ และคนอื่น ๆ. 2519 : 47)

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2519 : 29) ได้เห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนเป็นส่วนสำคัญของส่วนประกอบพื้นฐานสี่ส่วน คือการวางวัตถุประสงค์ของการสอนให้ชัดเจน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรของสถาบัน สำนวญความพร้อม ความรู้ ความสามารถ ทศนคติแรงจูงใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ดำเนินการสอนตามขอบข่ายเนื้อหาสาระของวิชา เลือกวิธีสอนให้เหมาะสมต่อสภาพผู้เรียนและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่นการบรรยาย การอภิปราย การให้ทำรายงาน การนำอุปกรณ์สื่อ การสอนและเทคโนโลยีมาประกอบการสอน และการประเมินผลโดยวิธีที่ตรงเหมาะสม เพื่อความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียน

โรไมน์ (Romine. 1974 : 139-143) ได้ศึกษาบรรยาภาศเกี่ยวกับ การสอนที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อื่นขึ้น โดยการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และ นักศึกษาคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยโคโลราโด จำนวน 1,237 คน พบว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพมาจากการมีบรรยาภาศการสอนที่ดี แบ่งออกได้เป็นหกประเภท คือ

1. บุคลิกภาพของผู้สอน เช่น ผู้สอนเป็นคนที่กระฉับกระเฉง มีความกระตือรือร้น สนใจในวิชาที่สอน มีอารมณ์ขัน ให้ความจริงจังและเป็นกันเองกับ ผู้เรียน

2. การจัดและเตรียมการสอน เช่น เตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนหนังสืออ้างอิง ต่าง ๆ

3. ผลการสอนที่ผู้เรียนได้รับ เช่น ผู้เรียนได้รับประโยชน์ตามสมควรตามความตั้งใจจากวิชาที่ผู้เรียนเลือกเรียนแต่ละวิชา ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในกระบวนการเรียน ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ฟังอย่างเดียว

4. การเสนอเนื้อหา เช่น อธิบายชัดเจน ตั้งคำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด สามารถใช้วิธีการสอนต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจ

5. การประเมินผล การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรงทางการเรียน เช่น เมื่อมีการทำรายงานหรือการสอบเมื่อตรวจเสร็จแล้วผู้สอนจะต้องรีบแจ้งผลให้ผู้เรียนรู้ และมีการชี้แจงด้วยว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

6. การช่วยเหลือผู้เรียนเพิ่มเติม เช่น มีการจัดเวลา หรือสอนผู้เรียนเป็นกลุ่มพิเศษ

สภาพแวดล้อมการเรียนการสอนและบรรยากาศในชั้นเรียนมีความสำคัญและเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างราบรื่นไม่ว่าจะเป็นบรรยากาศที่ผู้สอนหรือผู้เรียนสร้างและกำหนดขึ้น บรรยากาศทางสังคมระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ นักศึกษากับนักศึกษา ตลอดจนความพร้อมของนักศึกษาและอาจารย์ การใช้สื่อการเรียนการสอนจะเป็นการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาของนักศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเป็นบุคคลที่อยู่ในวัยกำลังเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ร่างกายและจิตใจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความอยากรู้ อยากเห็น ชอบความเป็นอิสระ มีความเชื่อมั่นในอุดมการณ์ และแนวความคิดใหม่ ๆ นักศึกษาเมื่อเข้าไปอยู่ในมหาวิทยาลัย อาจมีความวิตกกังวลใจในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในเรื่องการเรียน การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อน ครูอาจารย์ การปฏิบัติตามกฎและระเบียบต่าง ๆ ตลอดจนความไม่คุ้นเคยกับสถานที่และอาคารเรียนของมหาวิทยาลัย ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นเหล่านี้ มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนและพัฒนาการทุกด้านของนักศึกษา ผู้บริหาร คณาจารย์และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรต้องมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษาเป็นอย่างดีเพื่อที่จะได้ช่วยนักศึกษาให้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ (วัลลภา ศุนาลัย. 2521 : 8) นอกจากนี้กลุ่มเพื่อนยังมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง

และพัฒนาการทางด้านความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพและคุณธรรมของนักศึกษา เนื่องจากนักศึกษาต้องใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในมหาวิทยาลัย จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อนให้ได้เหมาะสมด้วย

ลักษณะโดยทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศไทย ที่วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 43) ได้วิเคราะห์พบว่านักศึกษาปีที่ 1 รู้สึกตื่นเต้น สนใจต่อทุก ๆ สิ่งรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียน หรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย มีความตั้งใจในการศึกษา อยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมมหาวิทยาลัย และพร้อมที่จะเชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์ นักศึกษาปีที่ 2 ไม่ค่อยพอใจครูอาจารย์ เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งและเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกว่าเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น นักศึกษาปีที่ 3 มักจะสงบเงียบชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อนมากกว่า มีความเฉยเมยต่อสังคมมหาวิทยาลัยและการเรียน อาจมีความคิดที่จะเริ่มมีเพื่อนต่างเพศที่สนิทพอจะเป็นคู่รักต่อไปได้ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ส่วนมากมักจะไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย จะเริ่มสนใจเรื่องเกี่ยวกับการงาน การศึกษาต่อ และความก้าวหน้าในอนาคต นอกจากนี้ ทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 38 - 39) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยจำแนกตามชั้นปีคือ

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อมุ่งหวังความสำเร็จในเชิงวิชาการ สนใจการศึกษาหาความรู้ ความคิดต่าง ๆ ต้องการเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหาของสังคม รวมทั้งแสวงหาเอกลักษณ์ของตน มีความเป็นมิตรผูกพันกับเพื่อน และชอบอยู่ในกลุ่ม มีมนุษยธรรม เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความตื่นเต้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ส่วนมากมักจะเกิดความไม่พอใจมหาวิทยาลัยแต่ในบางกรณีก็เพียงแต่จะมีความเบื่อและรู้สึกเฉย ๆ ไม่ยินดียินร้ายต่อสภาพทั่วไปในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพราะพวกนี้ถูกทอดทิ้งและไม่ได้รับการเอาใจใส่ จนกระทั่งเกิดความรู้สึกว่าเป็นคนขาดความรับผิดชอบ ลักษณะภายนอกของนักศึกษาเหล่านี้

ก็คือ การวิเริ่มสร้างเสริมความเป็นแบบแผนของกลุ่มย่อยขึ้นจนเกิดเป็นวัฒนธรรมเพื่อนฝูงขึ้น (Peer Culture)

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เนื่องจากเคยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มาแต่เดิม นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จึงมีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของตนเองเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สูงมาก สำหรับในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้วยกันเองจะมีความคิดแตกแยกออกไปน้อยมาก ส่วนมากมีความคิดไปในแนวเดียวกัน มีค่านิยมคล้ายคลึงกัน และทุกคนจะมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จะมีลักษณะคล้ายกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คือความไม่พอใจมหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ รวมทั้งวิพากษ์วิจารณ์มหาวิทยาลัยอย่างรุนแรง

4. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีแนวโน้มหันความสนใจไปจากมหาวิทยาลัย จะไม่มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของนักศึกษา รวมทั้งไม่ยอมรับระเบียบประเพณีของนักศึกษาด้วยกันเอง ส่วนมากจะสนใจกับเรื่องส่วนตัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยไปแล้ว

ลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยดังกล่าวนี้ มีข้อสังเกตที่น่าสนใจอย่างยิ่งคือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 นั้น จะพบว่าเป็นได้ทั้งมิตรและศัตรูต่อกัน ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 นั้น มักจะเป็นเพื่อนกันก็ต่อเมื่อเรียนวิชาที่เหมือน ๆ กัน และอยู่ในชั้นเดียวกันเท่านั้น แต่ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ส่วนมากต่างคนต่างอยู่และไม่มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งต่อกัน

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2514 : 47-55) ได้เน้นสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนว่า เกิดจากความสัมพันธ์ในกลุ่มนักศึกษาได้สองลักษณะคือ

1. ความสัมพันธ์ทางอารมณ์ เป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของความรู้สึก และความผูกพันต่อกัน เช่น ความรู้สึกระหว่างครอบครัว ความผูกพันระหว่างครูกับศิษย์ หรือเพื่อนกับเพื่อน การตัดสินใจใด ๆ ก็อาศัย

ความรู้สึก อารมณ์ และอาวุธเป็นหลัก กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์นี้เป็นกิจกรรมทางความรู้สึกหรือทางอารมณ์ เช่น กิจกรรมบันเทิง การเลี้ยงสังสรรค์ การเชียร์กีฬา การชมขุดุดัน เป็นต้น

2. ความสัมพันธ์ทางปัญญา เป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของเหตุผลและหลักการ อาศัยความรู้ ความคิด เหตุผล และสติปัญญา เป็นเครื่องเชื่อมโยง เช่น ความรู้สึกในระหว่างเพื่อนร่วมงาน นักศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้อง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การตัดสินใจพิจารณาปัญหาใด ๆ โดยอาศัยเหตุผล หลักการ และความรู้เป็นหลัก คนที่มีเหตุผลมีหลักการดีกว่าย่อมถูกต้อง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์นี้ได้แก่ การอภิปราย การพูดคุยถกเถียง การประชุมสัมมนาในเรื่องวิชาความรู้ การเสียสละกำลังกายกำลังใจร่วมกัน ความสัมพันธ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นและดำเนินไปด้วยดีอย่างเหมาะสมในสถาบันทางการศึกษา เป็นความสัมพันธ์ที่มีความยั่งยืนมั่นคงมากกว่าความสัมพันธ์ทางอารมณ์ เพราะตั้งอยู่บนรากฐานของปัญญาและเหตุผล

เดือนจิตต์ จิตต์อารี (2522 : 72) ได้ศึกษาการคบเพื่อนของนิสิตหญิงมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่านิสิตหญิงส่วนใหญ่จะคบเพื่อนห้าลักษณะ ตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ เพื่อนที่มีความประพฤติดี เพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือดี เพื่อนที่มีความสนใจตรงกัน เพื่อนที่เรียนดี และเพื่อนที่มีฐานะดี และยังพบว่านิสิตหญิงที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานครจะคบเพื่อนที่มีลักษณะต่างจากนิสิตหญิงที่มีภูมิลำเนาในส่วนภูมิภาค และนิสิตหญิงส่วนใหญ่จะประสบปัญหาที่เกิดจากการคบเพื่อนต่างเพศ น้อยกว่าที่เกิดจากการคบเพื่อนเพศเดียวกัน ในการคบเพื่อนต่างเพศของนักศึกษานี้มีผลช่วยส่งเสริมทางด้านการเรียนแก่นักศึกษาด้วย

การศึกษาสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทอง สมบัติ วิจารณ์สาริกกุล (2524 : 117) ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในด้านสังคมกลุ่มเพื่อนพบว่า นักศึกษายังไม่รู้จักรักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

เท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาไม่ได้รับคำแนะนำที่แรงที่ถูกต้องจากสถานศึกษา หรืออาจจะเป็นเพราะอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน นอกจากนี้ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนยังมีผลต่อการเรียนการสอน บุคลิกภาพและนิสัยที่ดึงดูดใจของนักศึกษา อาจารย์ที่ไม่มีโอกาสใกล้ชิดกับนักศึกษาจะทำให้นักศึกษาขาดโอกาสที่จะได้รับคำแนะนำ ในการวางตัว การคบเพื่อน ความร่วมมือกันในการทำงาน (จรรยา ถาวรจักร์. 2523 : 75)

สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนของนักศึกษาวิทยาลัยครูภาคใต้ ชูพันธุ์ สมเกื้อ (2523 : 86) ศึกษาพบว่า นักศึกษามีความสัมพันธ์กันด้านอารมณ์มากกว่าสติปัญญา นักศึกษามีความอบอุ่นเมื่ออยู่ในมหาวิทยาลัย มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ใช้เวลาสังสรรค์ร่วมกันในโอกาสต่าง ๆ รวมทั้งรับประทานอาหารกลางวันเป็นกลุ่ม แต่กลับมีปัญหาในการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นเหตุให้ชอบทำงานเดี่ยวมากกว่าทำงานกลุ่ม แม้ว่าการเลือกวิชาเรียนมักจะเลือกตามเพื่อน แต่การปรึกษาและร่วมกันแก้ปัญหายังมีน้อย ดังนั้นหากนักศึกษามีเพื่อนแท้ เช่นเพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหา หรือภัยต่าง ๆ เพื่อนที่คอยแนะนำและนำไปในทางที่ดี เพื่อนที่มีความจริงใจทั้งต่อหน้าและลับหลัง จะเป็นการสนับสนุนให้นักศึกษามีกำลังใจ มีความก้าวหน้าในการเรียน และมีอนาคตที่ดีได้ (วัชรินทร์ แก้วลา. 2531 : 15)

สังคมกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อนักศึกษาในระดับอุดมศึกษามากทั้งในด้านทัศนคติ ความสามารถ และบุคลิกภาพของนักศึกษา สาเหตุที่กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มเนื่องจากการมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันทางด้านเพศ อายุ ระดับชั้นในสังคมหรือศาสนา เป็นอิทธิพลเริ่มแรกที่จะทำให้เกิดความคิดเห็นที่คล้ายคลึงหรือแตกต่างกันได้ สมาชิกที่อยู่ในกลุ่มเล็กมีโอกาที่จะแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่ กว่ากลุ่มใหญ่ สมาชิกจะเห็นว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคคลและสามารถเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลให้แสดงพฤติกรรมไปตามสมาชิกส่วนใหญ่ภายในกลุ่มเพื่อนได้ สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องคำนึงถึงประสบการณ์ในกลุ่มเพื่อนของนักศึกษา เพราะ

กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ และพัฒนาการทุกด้านของนักศึกษาในสังคมมหาวิทยาลัย (Newcomb. 1962 : 79-81) ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษา จึงควรส่งเสริมให้นักศึกษามีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เพื่อประโยชน์แก่ตัวนักศึกษา เมื่อออกไปทำงานในอนาคตจะได้ให้ความช่วยเหลือกันต่อไป

สังคมกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการใช้ชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย การมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มเพื่อนเพื่อแก้ปัญหาในการเรียนหรือทบทวนบทเรียนก่อนการสอบ การมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง การใช้เวลาสร้างสรรค์กับเพื่อนร่วมมหาวิทยาลัย จะทำให้นักศึกษามีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และเพิ่มความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น

สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา

การจัดกิจกรรมนักศึกษาหมายถึง งานที่นักศึกษาหรือมหาวิทยาลัยจัดขึ้น มีลักษณะเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริม และพัฒนานักศึกษาในด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในสังคม ได้แก่ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นเพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ นอกเหนือไปจากสิ่งที่บังคับให้ทุกคนต้องเรียนในชั้นเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจของนักศึกษา และไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนในวิชาหนึ่งวิชาใด กิจกรรมนั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาสัมผัสชีวิตที่ถูกต้องในมหาวิทยาลัย (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 145) กิจกรรมนักศึกษาที่จัดในสถาบันอุดมศึกษามีห้าประเภทคือ (สำเนาวั ขจรศิลป์. 2525 : 20-21)

1. กิจกรรมด้านวิชาการ จัดขึ้นเพื่อแสวงหาความรู้ในด้านวิชาการ อันควรได้รับการส่งเสริมให้มีอิสระทางการคิด เป็นการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ทางวิชาการให้นักศึกษา

2. กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมเผยแพร่และรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม สนับสนุนให้นักศึกษามีความสนใจและมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อให้เกิดความชำนาญ และมีสุนทรียภาพในศิลปด้านต่าง ๆ อันไม่ขัดต่อวัฒนธรรมอันดี

3. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ จัดขึ้นให้นักศึกษาใช้เวลาในการพัฒนาตนเอง ให้พร้อมเพื่อทำประโยชน์ต่อสังคม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และปลูกฝังให้นักศึกษาได้ตระหนักในภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบที่จะต้องรับผิดชอบต่อสังคม อันจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ

4. กิจกรรมด้านกีฬา จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพพลานามัย การพัฒนาตนเอง และเป็นการฝึกให้นักศึกษามีน้ำใจนักกีฬา

5. กิจกรรมด้านนันทนาการ จัดขึ้นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพื่อพัฒนาจิตใจ อารมณ์ และสังคมให้นักศึกษา

การจัดกิจกรรมนักศึกษาขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญสามประการคือนักศึกษาในฐานะที่เป็นผู้จัดทำกิจกรรม อาจารย์ในฐานะผู้ให้คำปรึกษา และสนับสนุน สถาบันการศึกษาในฐานะเป็นผู้ให้การสนับสนุนและส่งเสริม กิจกรรมนักศึกษาแต่ละประเภทได้รับความนิยมมากน้อยแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับความสนใจของนักศึกษาคณาจารย์ สถาบัน และภาวะสังคม รวมทั้งปรัชญาการศึกษาของสถาบัน

กิจกรรมนักศึกษาเป็นการให้การศึกษาทางอ้อม ช่วยสร้างสรรค์ประสบการณ์อย่างกว้างขวาง จึงเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตนักศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคต เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนในการแสดงความสามารถ การทำงาน การตัดสินใจ การปรับบุคลิกภาพ และรู้จักการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ซึ่งวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 147) ได้แสดงความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา ควรครอบคลุมสาระที่สำคัญดังนี้

1. เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม
2. เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความสามารถในความสัมพันธ์และทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. เพื่อทำให้นักศึกษามีความสนใจกว้างขวางขึ้น
4. เพื่อฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ
5. เพื่อฝึกให้นักศึกษาสามารถปกครองตนเองได้
6. เพื่อฝึกความคิดและการตัดสินใจของนักศึกษา
7. เพื่อพัฒนาสติปัญญาของนักศึกษา
8. เพื่อให้นักศึกษามีความรักศิลปวัฒนธรรมและประเพณีไทย
9. เพื่อให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
10. เพื่อให้นักศึกษาเพิ่มพูนความรู้ด้านอาชีพในอนาคต
11. เพื่อให้นักศึกษารู้จักทักษะทางสังคม
12. เพื่อให้นักศึกษารู้จักเสียสละและทำงานให้ส่วนรวม
13. เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาลักษณะนิสัยและความคิดที่ดี
14. เพื่อให้นักศึกษามีความสามัคคี
15. เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาความกตัญญูต่อสถาบัน

การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของ ธีระ นทิวฤกุล (2521 : 40) พบว่าอันดับของกิจกรรมที่นิสิตต้องการ เข้าร่วมจากมากไปหาน้อยมีดังนี้คือ กิจกรรมทางวิชาการ ศิลปและดนตรี การพูด ส่งเสริมวิชาชีพ ศาสนาและวัฒนธรรม กีฬาและสุขภาพ สังคมสงเคราะห์และบำเพ็ญประโยชน์ ส่วนสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สมบัติ วัจนสาริกกุล (2524 : 125) ได้ศึกษาพบว่านักศึกษา อาจารย์และผู้บริหารเห็นว่าการดำเนินงานของตัวแทนนักศึกษา หรือสโมสรนักศึกษายังมี ประสิทธิภาพน้อย สถาบันควรจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยดูแลแนะนำ และให้ การสนับสนุนเมื่อมีปัญหาในการดำเนินงาน จัดเวลา และเปิดโอกาสให้นักศึกษา ส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นในสถาบัน การจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงเพศของ นักศึกษาด้วย นอกจากนี้ สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : 74) ได้ศึกษาทัศนคติ ของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราชในด้านการจัดกิจกรรมของนักศึกษา

พบว่าตารางเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมของนักศึกษา ห้องทำงานสำหรับ
 สโมสรนักศึกษาและชมรมมีน้อย นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมไทยน้อย
 ระเบียบของวิทยาลัยไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา เสรีภาพในการแสดง
 ความคิดเห็นมีน้อย แต่ผู้บริหารได้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมทุกประเภทตาม
 สมมติใจ และจัดอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอับความต้องการของนักศึกษา ปีเตอร์สัน
 (Peterson. 1966 : 172) ได้ศึกษาหาความสัมพันธ์การเข้าร่วมกิจกรรมของ
 นักศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการเรียน
 สูงเป็นนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม เป็นผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในงานกิจกรรม
 นักศึกษาของมหาวิทยาลัย ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะเข้าร่วม
 กิจกรรมน้อย และมักจะไม่มีหน้าที่รับผิดชอบในงานกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

กิจกรรมนักศึกษาจำเป็นต้องยังต่อการพัฒนาเสริมสร้างภาวะผู้นำ บุคลิกภาพ
 และสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา การเปิดโอกาสให้นักศึกษา
 ใช้ความเป็นประชาธิปไตยในกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มี
 ความถนัด อาจารย์ให้ความร่วมมือและเข้าร่วมกิจกรรม สิ่งเหล่านี้จะทำให้นักศึกษา
 เพียงพอพร้อมไปด้วยความรู้ ความสามารถ รู้จักเสียสละต่อส่วนรวม มีสุขภาพอนามัย
 แข็งแรง หล่อหลอมให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาตนเองให้ถึงขั้นสูงสุด

สภาพแวดล้อมด้านการบริการนักศึกษา

การให้บริการนักศึกษาเป็นงานสำคัญที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวก
 ความสะดวกให้แก่นักศึกษา ในด้านชีวิตความเป็นอยู่และการศึกษาเล่าเรียน การ
 ให้บริการนักศึกษาที่เหมาะสมจะทำให้การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาบรรลุ
 เป้าหมายยิ่งขึ้น การให้บริการนักศึกษาจะต้องสอดคล้อง และเกี่ยวข้องกับการ
 จัดหลักสูตรการเรียนการสอน นโยบาย การบริหาร กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ
 การให้บริการนักศึกษาจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นักศึกษาทุกคน
 ควรได้รับการบริการและบริการนั้น ๆ ควรเป็นการพัฒนานักศึกษา (Wrenn.

1951 : 4) โดยทั่วไปสถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มีบริการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 101-102) ได้กล่าวถึงบริการที่สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มี คือ สนามกีฬา ที่พักผ่อน ไปรษณีย์ โทรศัพท์สาธารณะ ร้านค้า ร้านหนังสือ ร้านอาหาร บริการน้ำดื่ม บริการเสียงตามสาย บริการฝากถอนเงิน บริการรถรับ-ส่ง รวมถึงการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัยของทรัพย์สินและผู้ที่อยู่ในสถาบันอุดมศึกษานั้น นอกจากนั้นการจัดบริการแนะแนวยังเป็นงานที่จำเป็นสำหรับสถาบันอุดมศึกษา และต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาก มีประสบการณ์และมีความรู้สูงในด้านนี้ และยังจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่สนับสนุนให้เกิดการปรึกษาที่ถูกหลักการ เช่น มีห้องให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสมเป็นสัดส่วน เก็บเสียงได้ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530 : 128) ยังให้ข้อคิดเห็นว่าการให้บริการแนะแนวควรจัดให้ครอบคลุมในสามด้านดังนี้คือ

1. แนะนำการศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักโลกทางการศึกษาอย่างกว้างขวาง
2. แนะนำอาชีพ เพื่อให้ นักศึกษา รู้จักโลกกว้างทางอาชีพ และตัดสินใจเลือกอาชีพตรงกับความต้องการ
3. แนะนำส่วนตัวและสังคม หรือการแนะแนวบุคลิกภาพ เพื่อให้ นักศึกษา รู้จักพัฒนาบุคลิกภาพของตน ให้มีความสามารถปรับตัวเข้ากับสังคม และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองได้

พ่องพรรณ ปัทมทรานนท์ (2511 : 91-94) ได้ศึกษาความต้องการของนักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคามที่หวังจะได้รับจากบริการแนะแนวของวิทยาลัยพบว่า บริการรวบรวมข้อมูลนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่เต็มใจให้รายละเอียดเกี่ยวกับตนเองมากที่สุด ทั้งนี้เพราะทราบว่าจะประโยชน์ต่อตัวเองและการเรียน ในด้านบริการสนเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการได้รับบริการเกี่ยวกับการเสริมสร้างบุคลิกภาพ การปรับตัวทางสังคม การดำเนินชีวิตในวิทยาลัย ตลอดจนการศึกษาขั้นสูงและการออกไป

ประกอบอาชีพ นักศึกษาได้รับบริการเหล่านี้จากบริการด้านข่าวสารพอสมควร และเห็นว่าการประเมินให้ประโยชน์มากที่สุด ในด้านบริการให้คำปรึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการรับคำปรึกษาในปัญหาการสร้างเสริมบุคลิกภาพ การสังคมกับเพื่อน ครูอาจารย์ ตลอดจนภายในครอบครัว นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้วิทยาลัยมีบริการจัดหางานให้ทำ และต้องการทุนการศึกษาในระดับมาก ส่วนบริการติดตามผลและประเมินผล นักศึกษาส่วนใหญ่ยินดีให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการให้รายละเอียดต่าง ๆ ที่วิทยาลัยต้องการ และจากการติดตามผลพบว่า นักศึกษาส่วนมากได้รับประโยชน์จากบริการแนะแนวพอสมควร

เขาวลักษณะ คัดโนภาส (2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการให้บริการนิสิตนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยภาคใต้ คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และวิทยาเขตปัตตานี และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา ประเภทของการให้บริการนิสิตนักศึกษาที่นำมาสำรวจแบ่งออกเป็นแปดประเภท คือ บริการทะเบียนประวัติ บริการปรึกษาแนะแนว บริการอาหารและที่พัก บริการสุขภาพ กิจกรรมนิสิตนักศึกษา บริการทุนการศึกษา และบริการจัดหางานบริการวินัยนิสิตนักศึกษา และบริการอื่น ๆ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เห็นว่าความสำคัญของบริการทุกประเภทอยู่ในระดับสำคัญมาก ส่วนผู้บริหารและนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลามีความเห็นว่าคุณค่ามาก ยกเว้นบริการบางประเภทคือ บริการทะเบียนประวัติที่ผู้บริหารทั้งสองวิทยาเขตเห็นว่าคุณค่ามากที่สุด และพบว่านิสิตนักศึกษาทุกวิทยาเขตใช้บริการทุกประเภทอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นบริการทะเบียนประวัติที่นิสิตนักศึกษาทุกวิทยาเขตได้ใช้มาก และบริการปรึกษาแนะแนวที่นักศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ได้ใช้มาก นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตนักศึกษาทุกวิทยาเขตเห็นว่าสภาพการจัดบริการประเภทต่าง ๆ จัดไม่ดี ยกเว้นบริการประเภท บริการปรึกษาแนะแนวที่นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่เห็นว่าสภาพการจัดดี และ

บริการประเภททุนการศึกษา และการจัดหางานที่นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลา นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีเห็นว่าสภาพการจัดดี

การศึกษากการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษาในวิทยาลัยชุมชนของ สหรัฐอเมริกาจำนวน 27 แห่งของฮอลแลนด์ (Holland. 1972 : 6155 - A) พบว่า บริการต่าง ๆ ที่วิทยาลัยชุมชนจัดให้นักศึกษามีหลากหลายได้แก่ บริการ ข้าวสารก่อนเข้าเรียน บริการรวบรวมข้อมูล บริการลงทะเบียนเรียน บริการ ทดสอบทางการศึกษา การปฐมนิเทศ การให้คำปรึกษา บริการข่าวสารด้านอาชีพ บริการด้านเงินทุนการศึกษา บริการจัดหางานให้นักศึกษา บริการกิจกรรมนักศึกษา บริการหอพัก บริการอาหารกลางวัน บริการสุขภาพ บริการกิจกรรมเสริมหลักสูตร บริการความรู้ด้านการเกษตรและการปฏิบัติตนในสังคม และจากผลการวิจัยของ คัลป์ (Culp. 1981 : 547 - A) เรื่องการให้บริการนักศึกษาที่วิทยาลัย ชุมชนซามินอล (Saminol) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาใหม่ นักศึกษาที่ศึกษาใน วิทยาลัยมากกว่าสองภาคการศึกษา และนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่าบริการที่เป็นประโยชน์ กับนักศึกษา คือ การทดสอบและการหางาน บริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและ อาชีพ และบริการปฐมนิเทศ สำหรับนักศึกษาใหม่สนใจใช้บริการให้คำปรึกษา ด้านการศึกษาและอาชีพ บริการปฐมนิเทศและเทคนิคการเรียน และพบว่า นักศึกษาใหม่มากกว่าร้อยละ 10 ที่ให้ความสำคัญกับการบริการแต่ไม่เคยใช้บริการ ส่วนนักศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่า บริการจัดหางานในระหว่างศึกษา บริการให้คำปรึกษา ในด้านการศึกษาไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาใหม่และนักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัยมากกว่าสองภาคการศึกษา ไม่สนใจ บริการให้คำปรึกษาในด้านสังคมและส่วนตัว ฟิงเคลสไตน์ (Finkelstein. 1983 : 1703-A) ได้ศึกษาประเภทของบริการด้านต่าง ๆ ที่จัดให้กับนักศึกษา ผู้ใหญ่ในมหาวิทยาลัยแห่งนครนิวยอร์ก (The City University of New York) โดยใช้วิธีสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่พบว่าการบริการด้านต่าง ๆ ที่นักศึกษาให้ความสนใจได้แก่ บริการให้คำปรึกษาก่อนรับเข้าเรียน กระบวนการรับ

นักศึกษาการปฐมนิเทศ การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ และส่วนตัว ทุนการศึกษา
บริการสนเทศ กิจกรรมนักศึกษา บริการห้องสมุด บริการด้านอาหาร บริการด้าน
สวัสดิการ การบริการนักศึกษาภาคค่ำ การพัฒนานักศึกษา การวิจัยและการประเมินผล

การให้บริการนักศึกษาเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาตั้งแต่แรกเข้าตลอดจน
การใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยจนสำเร็จการศึกษา การให้คำแนะนำในการศึกษา
การจัดบริการด้านประชาสัมพันธ์ บริการด้านสุขภาพอนามัย บริการน้ำดื่มน้ำใช้
ตลอดจนบริการจัดหางานให้ทำ ก็เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์อันเป็นที่พึงพอใจ
นำชีวิตไปสู่ความสำเร็จตามความมุ่งหมาย

สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีปณิธานอันแน่วแน่ที่จะ
สร้างสรรค์ให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพในระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อผลิต
บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเพียบพร้อมด้วยจริยธรรมอันดีงาม ออกไปรับใช้
สังคมและประเทศชาติอย่างสมศักดิ์ศรี ในการผลิตบุคลากรด้านวิชาชีพชั้นสูงให้
เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ในด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจนั้นได้คำนึง
ถึงสภาพแวดล้อมสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนานักศึกษาเป็นอย่างมาก (มหาวิทยาลัย
กรุงเทพ. 2535:34) มหาวิทยาลัยกรุงเทพเปิดสอนแปดคณะ 20 สาขาวิชาใน
ระดับปริญญาตรี และสองสาขาวิชาในระดับปริญญาโท โดยดำเนินการเรียนการสอน
ที่วิทยาเขตกล้วยน้ำไทและวิทยาเขตรังสิต ศูนย์กลางของสำนักงานบริหารงานต่างๆ
ของมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ที่วิทยาเขตกล้วยน้ำไท ลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย
กรุงเทพที่ปรากฏอยู่มีดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ มหาวิทยาลัยมีสองวิทยาเขตดังนี้คือ

วิทยาเขตกล้วยน้ำไท ตั้งอยู่เลขที่ 40/4 ใกล้เคียงกล้วยน้ำไท

ถนนพระราม 4 เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ 18 ไร่ 2 งาน 82

ตารางวา เป็นสถานที่เรียนของนักศึกษาภาคปกติชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 นักศึกษา

ภาคค่ำและนักศึกษาปริญญาโท

วิทยาเขตรังสิต ตั้งอยู่เลขที่ 9/1 หมู่ 5 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีเนื้อที่ 252 ไร่ 1 งาน เป็นสถานที่เรียนของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2

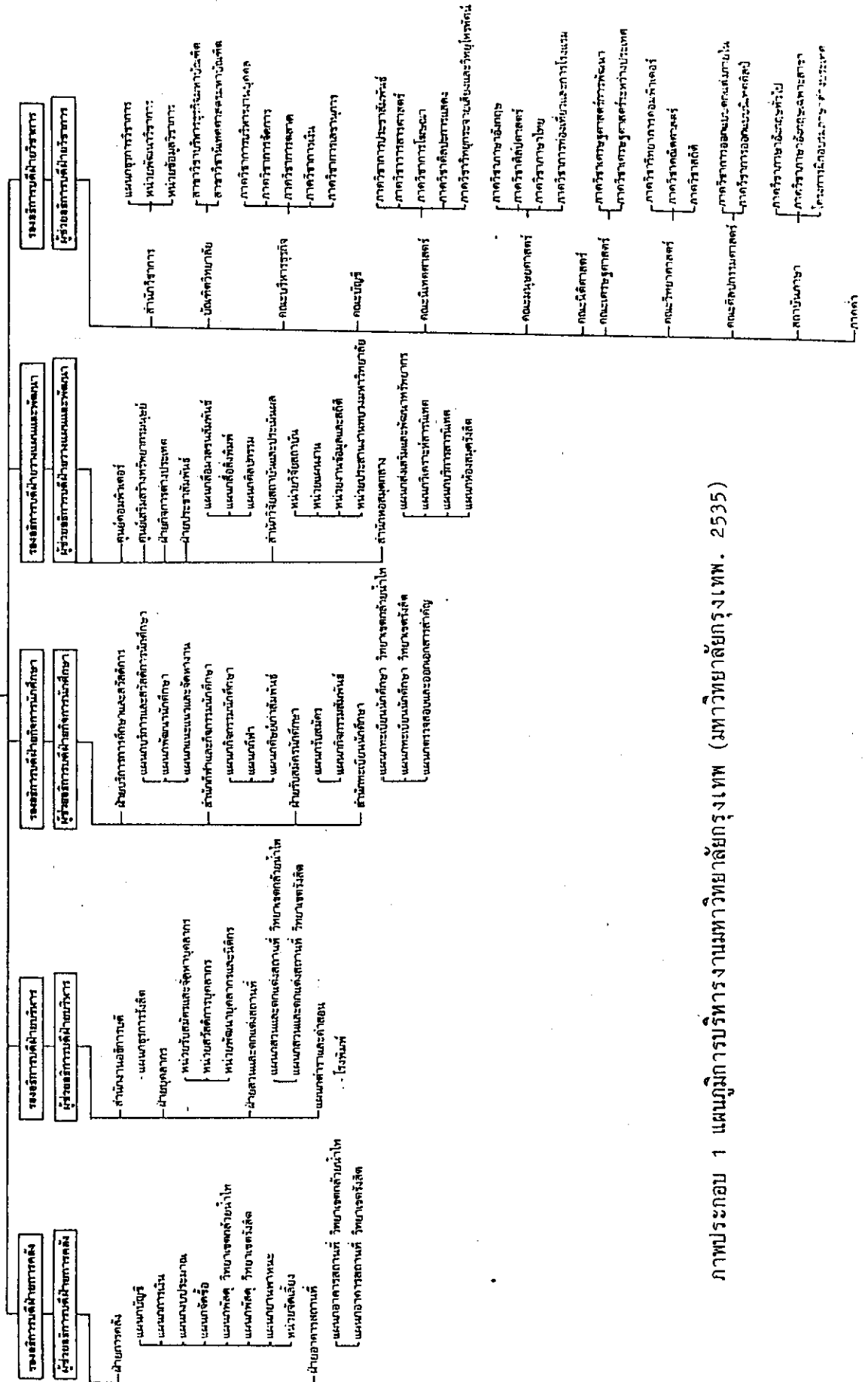
มหาวิทยาลัยมีอาคารเรียนทั้งสองวิทยาเขตรวม 13 อาคาร เป็นอาคาร สูง 4 ชั้นและ 5 ชั้น แข็งแรงทันสมัย ห้องเรียนทุกห้องติดเครื่องปรับอากาศ ขนาด ห้องเรียนแตกต่างกันไปตามลักษณะการเรียนการสอน ห้องเรียนแต่ละห้องมีโต๊ะและ เก้าอี้ที่ทันสมัยสีนวลสวยงาม ให้ความสะดวกสบายแก่นักศึกษา มีห้องปฏิบัติการเฉพาะ สาขาวิชาที่ประกอบด้วยอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่น ห้องปฏิบัติการภาพถ่าย ห้องปฏิบัติการวารสารศาสตร์ โรงละครเพื่อใช้สำหรับฝึกงานด้านการแสดง ของนักศึกษาในสาขาวิชาศิลปะการแสดง ห้องปฏิบัติการกระจายเสียง ห้องฝึกงาน ศาลจำลองที่เรียนแบบตามสถานการณ์ที่เป็นจริง เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝน ทางด้านการปฏิบัติการในศาล ห้องปฏิบัติการทางภาษารวมอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ ที่ทันสมัย ห้องปฏิบัติการพิมพ์ดีดภาษาไทยและภาษาอังกฤษพร้อมอุปกรณ์สำนักงานที่ ทันสมัย เพื่อสาธิตการใช้งานจริง โรงฝึกงานเพื่อใช้ฝึกงานทางด้านศิลปะการพิมพ์ การปั้น การวาด และโรงฝึกงานไม้ โลหะและพลาสติกเป็นต้น สำนักงานหอสมุด กลางมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อประกอบการศึกษา อาคารโรงอาหารขนาดใหญ่ ส่วนอาหารและซุ้มอาหารกระจายอยู่รอบมหาวิทยาลัย ที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักศึกษา สนามกีฬาสำหรับนักศึกษาออกกำลังกายและฝึกซ้อม เพื่อ แข่งขัน เช่นสนามฟุตบอล สนามบาสเกตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามเทนนิส สนามตะกร้อและโรงกีฬาในร่ม เป็นต้น (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2535:35-39)

2. ด้านการบริหาร การจัดทำแผนการบริหารงานของมหาวิทยาลัย

แบ่งความรับผิดชอบออกเป็นห้าฝ่ายคือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายวางแผนและ พัฒนา ฝ่ายการคลัง และฝ่ายกิจการนักศึกษา มีอธิการบดีเป็นผู้บริหารสูงสุดและมี รองอธิการบดี ควบคุมดูแลและรับผิดชอบงานแต่ละฝ่ายดังภาพประกอบ 1

แผนภูมิการบริหารงานมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ อธิการบดี

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิการบริหารงานมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2535)

ด้านการบริหารงานกิจกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งสโมสรนักศึกษาเพื่อเป็นศูนย์กลางดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรม และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ร่วมทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับสังคมของนักศึกษา เช่น กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมภายนอก ตลอดจนการร่วมกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อจรรโลงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาติ เป็นการฝึกฝนให้นักศึกษากระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และปรับตัวให้เข้ากับชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริงของสังคม มหาวิทยาลัยได้จัดสถานที่สำหรับเป็นที่ทำการของสโมสรนักศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและบริหารงานด้านกิจกรรมของนักศึกษา (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2535:43) สำหรับคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารงานสโมสรนักศึกษานั้นได้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากนักศึกษา เพื่อเป็นตัวแทนของนักศึกษารับผิดชอบการดำเนินงานของสโมสรนักศึกษา

3. ด้านการเรียนการสอน หลักสูตรของมหาวิทยาลัยเน้นหนักไปทางด้านธุรกิจ ทั้งนี้เพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้สังคมในภาคเอกชน และเพื่อพัฒนาคนในด้านของเอกชนให้มีคุณภาพทัดเทียมพร้อมที่จะแข่งขันกับชาวต่างชาติได้ มหาวิทยาลัยเปิดสอนแปดคณะ 20 สาขาวิชาในระดับปริญญาตรี และสองสาขาวิชาในระดับปริญญาโท ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยจึงต้องเตรียมความพร้อมในด้านคุณภาพของอาจารย์ผู้สอน โดยการสรรหาอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ที่มีความรู้ความชำนาญและมีประสบการณ์ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการศึกษามากที่สุด นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีความสัมพันธ์อันดีกับสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย อันนำมาซึ่งความช่วยเหลือสนับสนุนทางด้านวิชาการ ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ทางการบริหารมหาวิทยาลัย การวางแผนการศึกษา หลักสูตร วิธีการสอนกับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยมีความเป็นเลิศทางวิชาการ (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2535:37)

4. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มหาวิทยาลัยแบ่งการเรียนการสอนออกเป็นสองวิทยาเขตคือ วิทยาเขตกล้วยน้ำไทเป็นสถานที่เรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 วิทยาเขตรังสิตเป็นสถานที่เรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาบางคณะที่เรียนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จากชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมมหาวิทยาลัยประกอบกับสภาพการณ์การเรียนการสอน นักศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้องจึงไม่ค่อยมีความใกล้ชิดกันเท่าที่ควร อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีกิจกรรมที่สามารถเสริมสร้างสัมพันธภาพในกลุ่มเพื่อน เพราะตระหนักดีว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา ซึ่งนับได้ว่าเป็นการพัฒนาให้นักศึกษาให้เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรมจริยธรรม ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยที่ต้องการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป็นที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติต่อไป

5. ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา กิจกรรมนักศึกษาเป็นการให้การศึกษาทางอ้อม ช่วยสร้างสรรค์ประสบการณ์อย่างกว้างขวาง จึงเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตนักศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคต และเป็นกระบวนการหลักที่จะสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม และบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของสังคม งานกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยมีอาจารย์แผนกกิจกรรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัยคอยให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนกำกับดูแลการจัดกิจกรรมของนักศึกษา ให้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดดำเนินงานได้กำหนดไว้เป็นโครงการในแผนปฏิบัติงานประจำปีของสโมสรนักศึกษาได้แก่กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมไทย กิจกรรมด้านการบำเพ็ญประโยชน์และพัฒนาสังคม และกิจกรรมด้านวิชาการ (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. ม.ป.ป. : 16)

6. ด้านการให้บริการนักศึกษา มหาวิทยาลัยได้จัดบริการให้แก่นักศึกษาเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียนและความเป็นอยู่ในมหาวิทยาลัย เช่น บริการด้านสุขภาพอนามัย นักศึกษาที่ศึกษาอยู่หากเกิดเจ็บ

ป่วยปัจจุบันทันด่วน ถ้าเป็นเรื่องเจ็บป่วยเล็กน้อย มหาวิทยาลัยมีแพทย์และพยาบาล ให้บริการตลอดเวลาที่เปิดทำการ จัดให้มีห้องพยาบาลเป็นสัดส่วน ในกรณีที่เจ็บป่วย และจำเป็นต้องรับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาล มหาวิทยาลัยจะนำส่งโรงพยาบาล ที่กำหนดให้ประจำมหาวิทยาลัย บริการให้ค่าปรึกษาแนะนำ มหาวิทยาลัยได้จัดให้มี แผนกแนะแนวและจัดหางาน มีอาจารย์ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องการเรียน เรื่องส่วนตัว อาชีพและการศึกษาต่อ โดยจัดให้มีห้องให้คำปรึกษาโดยเฉพาะ มีบริการ จัดหางานให้นักศึกษาโดยเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการ แจ้งข่าวสารการรับสมัครงานให้แก่นักศึกษาและบัณฑิตของมหาวิทยาลัยตลอดทั้งปี มีการ จัดโครงการแนะแนวอาชีพและปัจฉิมนิเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ นักศึกษา ก่อนออกไปทำงาน จัดให้มีการบรรยายจากวิทยากรที่มีประสบการณ์และประสบความสำเร็จ ในอาชีพการงานทั้งด้านธุรกิจและราชการ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียน ใบสมัครงาน และการฝึกสัมภาษณ์ จัดให้มีวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ บริษัทห้างร้านต่าง ๆ มาดำเนินการรับสมัครและคัดเลือกนักศึกษาเข้าทำงาน เป็นการ อำนวยความสะดวกทั้งแก่บริษัทและนักศึกษาที่ต้องการสมัครงาน บริการรถโดยสาร รับ-ส่งนักศึกษา มหาวิทยาลัยได้จัดรถรับ-ส่งนักศึกษาระหว่างวิทยาเขตกล้วยน้ำไทและ วิทยาเขตรังสิต โดยคำนึงถึงความสะดวกความปลอดภัยของนักศึกษาโดยมิได้หวัง กำไร เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับบริการที่ดีที่สุดและประหยัดที่สุด นอกจากนี้นักศึกษาที่ใช้ บริการทุกคนจะได้รับการประกันอุบัติเหตุให้ด้วย (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2535 : 44-46)

จากการศึกษาผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยทั้งหกด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาและ ด้านการบริการนักศึกษา มีหลักฐานยืนยันได้หนักแน่นว่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย มีอิทธิพลต่อการพัฒนานักศึกษา ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ เป็นอย่างมาก ตลอดจนบุคลิกภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล ข้อค้นพบ

ต่าง ๆ เป็นประโยชน์ต่อผู้มีหน้าที่และเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของมวลสมาชิก ในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะผู้บริหารและอาจารย์จะได้เข้าใจสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัย และหาทางแก้ไขปรับปรุงให้สภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสม ตอบสนองความต้องการของมวลสมาชิก สถาบันอุดมศึกษาใดจัดสภาพแวดล้อมได้ อย่างดี เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการแล้ว นักศึกษาจะมีความพอใจ ภูมิใจ และประทับใจ และศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างสถาบัน กับนักศึกษาก็จะลดน้อยลง ทำให้สามารถพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ ทำให้สถาบันมีความเป็นเลิศทางวิชาการ สามารถปฏิบัติการกิจตามที่สังคมมุ่งหวัง

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานครในแต่ละด้านและรวมหกด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาต่างชั้นปีมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครในแต่ละด้าน และรวมหกด้านแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจในการศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามสาระสำคัญดังต่อไปนี้คือ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 80 คน อาจารย์ประจำ จำนวน 468 คน และนักศึกษาภาคปกติระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2535 จำนวน 13,913 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 14,461 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ในปีการศึกษา 2535 ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยเทียบสัดส่วนของประชากรแต่ละกลุ่มแล้วดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ได้ผู้บริหารจำนวน 40 คน อาจารย์จำนวน 94 คน และนักศึกษาจำนวน 696 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 830 คน ดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ
และชั้นปีการศึกษา

สถานภาพ/ชั้นปี	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
<u>สถานภาพ</u>			
ผู้บริหาร	80	40	50.00
อาจารย์	468	94	20.00
นักศึกษา	13,913	696	5.84
รวม	14,461	830	5.74
<u>ชั้นปีการศึกษา</u>			
นักศึกษาชั้นปีที่ 1	5,072	254	5.00
นักศึกษาชั้นปีที่ 2	3,795	190	5.00
นักศึกษาชั้นปีที่ 3	2,652	132	5.00
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	2,394	120	5.00
รวม	13,913	696	5.84

การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษา
ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
หกด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคม
กลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการนักศึกษา

1. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน

ประมาณค่าหาระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีขั้นตอนในการดำเนินการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาและปรับปรุงแบบสำรวจกิจกรรมในสถาบันอุดมศึกษา (The Inventory of College Activities หรือ ICA) ที่สร้างโดยแอสติน (Astin) และแปลเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดยวิจิตร สิ้นลิริ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมสภาพแวดล้อมทั้งหกด้าน โดยศึกษางานวิจัยของโส พัฒนสระคู (2529 : ภาคผนวก) ดุษฎี สรรประดิษฐ์ (2529 : ภาคผนวก) สันต์ อ๋อรุณ (2530 : ภาคผนวก) สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : ภาคผนวก) และไพโรจน์ ดั่งวิเศษ (2533 : ภาคผนวก) และได้พัฒนาปรับปรุงให้ครอบคลุมตัวแปรและสาระ ตามนิยามปฏิบัติการและความมุ่งหมายของการวิจัย ได้ข้อคำถามรวม 90 ข้อ

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้วเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในด้านภาษา และความถูกต้องในด้านเนื้อหา และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน คือรองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร อาจารย์สุรี บุรณชนิด ดร.มัทนา สานติวัตร และ ดร.ขวัญใจ อังตระกูล (ภาคผนวก ข) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา และตรวจแก้สำนวนของข้อคำถามในแบบสอบถามให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.4 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความแจ่มชัดและครอบคลุมเนื้อหา แล้วนำไปเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรังสิตจำนวน 60 คนประกอบด้วยผู้บริหาร 10 คน อาจารย์ 20 คน และนักศึกษา 30 คน

1.6 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบ

สอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำแล้ว
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อคำถาม โดยใช้ t-test วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก
คัดเลือกข้อคำถามเอาไว้เฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปซึ่ง
ถือว่ามีความอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์สูง เอาไว้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล ปรากฏว่าได้ข้อคำถาม 87 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.75 ถึง 8.76
(ภาคผนวก ค)

1.7 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ
โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ปรากฏว่าได้ค่าความ
เชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 (ภาคผนวก ค)

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

(ภาคผนวก ก) แบ่งออกเป็นสองตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และ
นักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) จำแนกออกเป็น
หกด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ 17 ข้อ ด้านการบริหาร 13 ข้อ ด้านการเรียน
การสอน 16 ข้อ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน 9 ข้อ ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา 16 ข้อ
และด้านการบริการนักศึกษา 16 ข้อ รวมข้อคำถามจำนวน 87 ข้อ และตอนท้ายของ
แบบสอบถามแต่ละด้านเป็นข้อความปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิด
เห็นเพิ่มเติมในแต่ละด้านเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการอภิปรายผล และเสนอแนะในการ
พัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

3. การกำหนดน้ำหนักคะแนนในการตอบแบบสอบถาม

การศึกษาค้นหาของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม
มหาวิทยาลัยกรุงเทพหกด้าน มีข้อคำถามที่ให้น้ำหนักคะแนนห้าระดับดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับลักษณะสภาพแวดล้อม หรือเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับมากกับลักษณะสภาพแวดล้อม หรือเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับปานกลางกับลักษณะสภาพแวดล้อม หรือเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับน้อยกับลักษณะสภาพแวดล้อม หรือเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุดกับลักษณะสภาพแวดล้อม หรือเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตและแนบตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยกรุงเทพเพื่อขออนุญาตและขออนุญาตให้ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้
2. ติดต่อขอความร่วมมือจากผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ในช่วงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 ในเดือนสิงหาคม 2535 และรับคืนด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูลเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมา นำมาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด แบบสอบถามที่แจกไปได้รับคืนและสมบูรณ์มีทั้งสิ้น 735 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.55 ของแบบสอบถามที่ส่งไป 830 ฉบับ แล้วนำมาจำแนกตามความแตกต่างด้านสภาพภาพ คือผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนและสมบูรณ์ จำแนกตามสภาพภาพและชั้นปีที่ศึกษา

สภาพภาพ/ชั้นปี	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถามที่ ได้รับคืนและสมบูรณ์	คิดเป็น ร้อยละ
<u>สภาพภาพ</u>			
ผู้บริหาร	40	37	92.50
อาจารย์	94	73	77.65
นักศึกษา	696	625	89.79
รวม	830	735	88.55
<u>ชั้นปีที่ศึกษา</u>			
นักศึกษาชั้นปีที่ 1	254	211	83.07
นักศึกษาชั้นปีที่ 2	190	183	96.31
นักศึกษาชั้นปีที่ 3	132	113	85.60
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	120	118	98.33
รวม	696	625	89.79

2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักของตัวเลือกที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส-เอกซ์ (Statistical Package for Social Sciences Version X) ในการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ-เทสต์ (F-test) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

3. นำแบบสอบถามปลายเปิด มาตรวจจัดกลุ่มของคำตอบและแจกแจงความถี่ตามจำนวนคำตอบ โดยแบ่งเป็นหกด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหารด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการนักศึกษา นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย และนำไปใช้ประกอบในการอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพหกด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการนักศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของสภาพแวดล้อมแต่ละด้านและรวมหกด้านโดยใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยทัศนคติ 4.50-5.00 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับลักษณะสภาพแวดล้อม หรือเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2. ค่าเฉลี่ยทัศนคติ 3.50-4.49 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นด้วยในระดับมากกับลักษณะสภาพแวดล้อม หรือเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมในระดับมาก

3. ค่าเฉลี่ยทักษะ 2.50-3.49 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นด้วยในระดับปานกลางกับลักษณะสภาพแวดล้อม หรือเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

4. ค่าเฉลี่ยทักษะ 1.50-2.49 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นด้วยในระดับน้อยกับลักษณะสภาพแวดล้อม หรือเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมในระดับน้อย

5. ค่าเฉลี่ยทักษะ 1.00-1.49 หมายถึง ผู้ตอบมีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุดกับลักษณะสภาพแวดล้อม หรือเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมหกด้านตามตัวแปรสภาพภาพคือ ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ผู้วิจัยได้ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม ซึ่งเป็นการตรวจสอบสมมติฐานข้อ 1 โดยใช้ เอฟ-เทสต์ (F-test) เมื่อพบว่าผลการทดสอบที่ได้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

3. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบทักษะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมหกด้านตามตัวแปรสภาพภาพคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่าง ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม ซึ่งเป็นการตรวจสอบสมมติฐานข้อ 2 โดยใช้เอฟ-เทสต์ (F-test) เมื่อพบว่าผลการทดสอบที่ได้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

สำหรับแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยจัดกลุ่มคำตอบที่เป็นเรื่องเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ตามจำนวนคำตอบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(Ferguson. 1981 : 49)

1.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(Ferguson. 1981 : 68)

2. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และข้อที่ 2 โดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณา F-distribution

MS_b แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

(Winer. 1971 : 267)

เมื่อพบว่าการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

$$S = \sqrt{(K-1)F(\alpha, df_b, df_w)} \cdot \sqrt{\frac{2}{n} / MS_w}$$

เมื่อ S แทน ค่าวิกฤตของ Scheffe

$F(\alpha, df_b, df_w)$ แทน ค่า F ที่เปิดจากตารางการแจกแจงของค่า

F ที่ระดับนัยสำคัญสถิติเท่ากับ α โดยมีค่า

$df_b = k-1, df_w = n-k$

K แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (ค่าวิกฤตของ F)

MS แทน ค่า Mean Square ภายในกลุ่มที่ได้

คำนวณไว้แล้วในการวิเคราะห์ความ

แปรปรวน

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 240)

3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามโดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 N แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 S_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

(Cronbach. 1971 : 161)

3.2 หาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้ t-test

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงกลุ่มต่ำโดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_L^2}{N_H} - \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนในแต่ละข้อ
 ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

$\bar{X}_H$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มต่ำ

S_H^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มสูง

S_L^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มต่ำ

N_H แทน จำนวนคนที่เลือกมาจากคะแนนในกลุ่มสูง

N_L แทน จำนวนคนที่เลือกมาจากคะแนนในกลุ่มต่ำ

(Edward. 1957 : 152)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ความมีเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ผลบวกของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Mean Square)
df	แทน	ระดับขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ตามความมุ่งหมายข้อ 1. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริหารอาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมหกด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการนักศึกษา โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ตามความมุ่งหมายข้อ 2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมหกด้าน โดยใช้สถิติเอฟ-เทสต์ (F-test) ทดสอบ เมื่อพบความแตกต่างตามตัวแปรที่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ตอนที่ 3 ตามความมุ่งหมายข้อ 3 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษารุ่นปี 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมหกด้าน โดยใช้สถิติเอฟ-เทสต์ (F-test) ทดสอบ เมื่อพบความแตกต่างตามตัวแปรที่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ตอนที่ 4 สรุปคำตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นรายด้าน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยจัดกลุ่มคำตอบที่เป็นเรื่องเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ตามจำนวนคำตอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในแต่ละด้านและรวมหกด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการนักศึกษา ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน

ทัศนะ สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
ด้านอาคารสถานที่	3.22	0.64	3.05	0.58	3.16	0.52
ด้านการบริหาร	3.46	0.59	3.18	0.59	3.25	0.49
ด้านการเรียนการสอน	3.43	0.43	3.40	0.44	3.33	0.51
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.05	0.43	3.03	0.53	3.06	0.53
ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา	3.28	0.50	3.10	0.62	3.00	0.53
ด้านการบริการนักศึกษา	3.33	0.59	3.10	0.55	3.10	0.55
เฉลี่ยรวม	3.30	0.45	3.14	0.47	3.15	0.40

จากตาราง 3 ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพโดยรวมทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$, $S=0.45$, $\bar{X}=3.14$, $S=0.47$, $\bar{X}=3.15$, $S=0.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่ามีค่าความเหมาะสมในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นรายด้านและ รายข้อ ดังแสดงในตาราง 4,5,6,7,8 และ 9

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ขนาดของห้องเรียนต่อจำนวนนักศึกษา	3.00	1.10	2.90	0.94	3.64	0.94
2. อุปกรณ์ในห้องเรียนจัดได้ดี เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน	3.24	0.72	3.13	0.76	3.77	0.83
3. สถานที่ตั้งห้องสมุดสะดวกในการไปใช้บริการ	3.37	1.16	3.30	0.84	3.54	0.98
4. จำนวนที่นั่งอ่านหนังสือในห้องสมุดมีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าไปค้นคว้า	2.62	0.98	2.80	0.95	2.88	1.05
5. ห้องปฏิบัติการสำหรับการเรียนวิชาปฏิบัติมีอุปกรณ์และสื่อการสอนที่ทันสมัย	3.27	0.80	2.91	0.84	3.38	0.87

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
6. ที่นั่งพักผ่อนมีเพียงพอให้นักศึกษาได้สังสรรค์	2.67	1.10	2.67	1.14	2.48	1.08
7. โรงอาหารจัดได้ถูกสุขลักษณะ	3.08	1.06	3.06	0.94	3.01	0.95
8. จำนวนที่นั่งรับประทานอาหารมีเพียงพอกับนักศึกษา	2.75	1.09	2.86	1.01	2.36	1.02
9. ห้องน้ำ ห้องสุขามีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	3.08	1.08	2.71	1.04	2.52	0.99
10. ห้องน้ำ ห้องสุขาสะอาดถูกสุขลักษณะ	3.97	0.79	3.32	1.09	3.24	0.94
11. ทางเดินระหว่างอาคารต่างๆ มีความสะดวก	3.10	1.02	2.78	0.76	3.18	0.93
12. สนามกีฬา มีเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา	2.27	0.87	2.34	1.00	2.34	1.03
13. สถานที่ตั้งสหกรณ์ร้านค้ามีความสะดวกต่อการให้บริการ	3.05	1.02	2.87	0.83	2.91	0.91
14. สถานที่จอดรถในมหาวิทยาลัยมีความสะดวก	3.10	0.87	2.86	0.91	2.97	0.98

ตาราง 4 (ต่อ)

ทัศนะ สภาพ แวดล้อมด้าน อาคารสถานที่	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
15. สภาพบริเวณต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยได้รับการดูแลให้สวยงามอยู่เสมอ	4.21	0.67	4.08	0.72	4.00	0.88
16. บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยมีความสะอาดสมเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษา	4.02	0.86	3.83	0.89	3.91	0.88
17. สภาพสุขภาพและความปลอดภัยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีเพียงพอ	3.94	0.84	3.43	0.86	3.62	0.81
รวม	3.22	0.64	3.05	0.58	3.16	0.52

จากตาราง 4 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.22$, $S=0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมในข้อ 10 ห้องน้ำ ห้องสุขา สะอาดถูกสุขลักษณะ ($\bar{X}=3.97$, $S=0.79$) ข้อ 15 สภาพบริเวณต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยได้รับการดูแลให้สวยงามอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.21$, $S=0.67$) ข้อ 16 บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยมีความสะอาดสมเป็นสถาบันอุดมศึกษา ($\bar{X}=4.02$, $S=0.86$) และข้อ 17 สวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีเพียงพอ ($\bar{X}=3.94$, $S=0.84$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนในข้อ 12 สนามกีฬาไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ($\bar{X}=2.27$, $S=0.87$) มีความเหมาะสมในระดับน้อยส่วนข้ออื่น ๆ เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.05$, $S=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมในข้อ 15 สภาพบริเวณต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยได้รับการดูแลให้สวยงามอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.08$, $S=0.72$) และข้อ 16 บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยสะอาดสมเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษา ($\bar{X}=3.83$, $S=0.89$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ข้อ 12 สนามกีฬาไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ($\bar{X}=2.34$, $S=1.00$) มีความเหมาะสมในระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

นักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$, $S=0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมในข้อ 1 ขนาดของห้องเรียนต่อจำนวนนักศึกษา ($\bar{X}=3.64$, $S=0.94$) ข้อ 2 อุปกรณ์ในห้องเรียนจัดได้ดี ใช้อำนวยต่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.77$, $S=0.83$) ข้อ 3 สถานที่ตั้งห้องสมุด สะดวกในการไปใช้บริการ ($\bar{X}=3.54$, $S=0.98$) ข้อ 15 สภาพบริเวณต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยได้รับการดูแลให้สวยงามอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.00$, $S=0.88$) ข้อ 16

บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษา ($\bar{X}=3.91$, $S=0.88$) และข้อ 17 สวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีเพียงพอ ($\bar{X}=3.62$, $S=0.81$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ข้อ 6 ที่นั่งพักผ่อนมีเพียงพอให้นักศึกษาได้สังสรรค์ ($\bar{X}=2.48$, $S=1.08$) ข้อ 8 จำนวนที่นั่งรับประทานอาหารมีเพียงพอกับนักศึกษา ($\bar{X}=2.36$, $S=1.02$) และข้อ 12 สนามกีฬา มีเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ($\bar{X}=2.34$, $S=1.03$) มีความเหมาะสมในระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านการบริหาร

ทัศนะ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
18. นักศึกษามีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัยอย่างอิสระ	3.08	0.95	2.80	0.99	2.68	0.92
19. ผู้บริหารเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของนักศึกษา	3.91	0.75	3.32	0.89	2.94	0.83
20. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามวิถีทางประชาธิปไตย	3.75	0.68	3.47	0.92	3.51	0.85

ตาราง 5 (ต่อ)

สถานะ สภาพแวดล้อมด้าน การบริหาร	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
21. นักศึกษามีโอกาสเข้าพบ ผู้บริหารเพื่อปรึกษาหารือกัน อยู่เสมอ	3.16	0.89	2.93	1.01	2.37	0.95
22. กระบวนการของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับสภาพสังคมที่ เป็นจริง	3.48	0.69	3.24	0.75	3.31	0.79
23. ระบบบริหารเอื้ออำนวยต่อ การจัดกิจกรรมนักศึกษา	3.51	0.69	3.08	0.75	3.16	0.85
24. นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบว่าด้วยการแต่งกาย ของมหาวิทยาลัย	3.00	1.05	2.71	1.11	3.09	1.02
25. นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบว่าด้วยการสอบของ มหาวิทยาลัย	3.70	0.90	3.35	0.88	4.06	0.83
26. มหาวิทยาลัยยกย่องผู้ที่ กระทำความดี	4.10	0.73	3.91	0.74	3.74	0.86
27. ความเคร่งครัดต่อกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่ให้กับ นักศึกษาของมหาวิทยาลัย	3.56	0.80	3.20	0.83	3.42	0.88

ตาราง 5 (ต่อ)

สถานะ สภาพแวดล้อมด้าน การบริหาร	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
28. การดูแลช่วยเหลือนักศึกษา ของอาจารย์ที่ปรึกษา	3.16	0.83	3.27	0.90	3.06	1.01
29. ระเบียบบริหารของ มหาวิทยาลัยเอื้อต่อความ ก้าวหน้าทางวิชาการ	3.18	0.93	2.90	0.95	3.44	0.78
30. นักศึกษามีขวัญและกำลังใจดี	3.45	0.73	3.13	0.71	3.43	0.85
รวม	3.46	0.59	3.18	0.59	3.25	0.49

จากตาราง 5 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริหารโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.46$, $S=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมในข้อ 19 ผู้บริหารเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของนักศึกษา ($\bar{X}=3.91$, $S=0.75$) ข้อ 20 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามวิถีทางประชาธิปไตย ($\bar{X}=3.75$, $S=0.68$) ข้อ 23 ระบบบริหารเอื้อต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา ($\bar{X}=3.51$, $S=0.69$) ข้อ 25 นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบว่าด้วยการสอบของมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.70$, $S=0.90$) ข้อ 26 มหาวิทยาลัยยกย่องผู้ที่กระทำความดี ($\bar{X}=4.10$, $S=0.73$) และข้อ 27 ความ

เครื่องวัดต่อภาระเบี่ยงต่าง ๆ ที่ใช้กับนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.56$, $S=0.80$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริหาร โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.18$, $S=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมในข้อ 26 มหาวิทยาลัยยกย่องผู้ที่กระทำความดี ($\bar{X}=3.91$, $S=0.74$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

นักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริหาร โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$, $S=0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าข้อ 20 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามวิถีทางประชาธิปไตย ($\bar{X}=3.51$, $S=0.85$) ข้อ 25 นักศึกษาปฏิบัติตามภาระเบี่ยงว่าด้วยการสอบของมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=4.06$, $S=0.83$) ข้อ 26 มหาวิทยาลัยยกย่องผู้ที่กระทำความดี ($\bar{X}=3.74$, $S=0.86$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ข้อ 21 นักศึกษามีโอกาสเข้าพบผู้บริหารเพื่อปรึกษาหารือกันอยู่เสมอ ($\bar{X}=2.37$, $S=0.95$) มีความเหมาะสมในระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
31. ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์	3.86	0.48	3.65	0.58	3.71	0.66
32. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์	3.75	0.49	3.54	0.55	3.56	0.72
33. การกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะเรียนของอาจารย์	3.51	0.55	3.39	0.63	3.13	0.79
34. อาจารย์แนะนำเอกสารหรือตำราต่าง ๆ ให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ	3.35	0.67	3.12	0.84	2.91	0.94
35. บุคลิกภาพของการเป็นครูของอาจารย์	3.37	0.68	3.56	0.55	3.65	0.75
36. การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนของอาจารย์	3.16	0.68	3.17	0.73	3.31	0.87
37. ความเป็นกันเองกับนักศึกษาของอาจารย์	3.64	0.63	3.57	0.72	3.38	0.93

ตาราง 6 (ต่อ)

สถานะ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
38. การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับ จริยธรรมวิชาชีพในตอนที่สอน ของอาจารย์	2.89	0.77	3.08	0.82	3.01	0.91
39. การจัดลำดับเนื้อหาวิชาใน การสอนของอาจารย์	3.67	0.62	3.57	0.59	3.56	0.79
40. การให้โอกาสนักศึกษาได้แสดง ความคิดเห็นในชั้นเรียน	3.29	0.70	3.41	0.86	3.34	0.96
41. บรรยากาศการเรียนการสอน ในห้องเรียน	3.48	0.76	3.42	0.57	3.57	0.76
42. อาจารย์มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนใน การประเมินผลการเรียน	3.64	0.75	3.71	0.73	3.39	0.86
43. นักศึกษามีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการสอนของ อาจารย์	2.97	0.98	3.01	0.84	2.59	0.98
44. การให้คำแนะนำด้านการเรียน แก่นักศึกษานอกห้องเรียน	3.29	0.77	3.45	0.78	2.98	0.98
45. ความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชา การของอาจารย์พิเศษ	3.78	0.78	3.68	0.72	3.57	0.89

ตาราง 6 (ต่อ)

สภาวะ แวดล้อมด้าน การเรียนการสอน	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
46. อุปกรณ์การเรียนการสอนมี ความทันสมัย	3.27	0.83	3.10	0.79	3.67	0.83
รวม	3.43	0.43	3.40	0.44	3.33	0.51

จากตาราง 6 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาวะแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการเรียนการสอนโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.43$, $S=0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาวะแวดล้อมข้อ 31 ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์ ($\bar{X}=3.86$, $S=0.48$) ข้อ 32 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ ($\bar{X}=3.75$, $S=0.49$) ข้อ 33 การกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะเรียน ($\bar{X}=3.51$, $S=0.55$) ข้อ 37 ความเป็นกันเองกับนักศึกษาของอาจารย์ ($\bar{X}=3.64$, $S=0.63$) ข้อ 39 การจัดลำดับเนื้อหาวิชาในการสอน ($\bar{X}=3.67$, $S=0.62$) ข้อ 42 อาจารย์มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการประเมินผลการเรียน ($\bar{X}=3.64$, $S=0.75$) และข้อ 45 ความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการของอาจารย์พิเศษ ($\bar{X}=3.78$, $S=0.78$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการเรียนการสอนโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40$, $S=0.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม ข้อ 31 ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์ ($\bar{X}=3.65$, $S=0.58$) ข้อ 32 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ ($\bar{X}=3.54$, $S=0.55$) ข้อ 35 บุคลิกภาพของการเป็นครูของอาจารย์ ($\bar{X}=3.56$, $S=0.55$) ข้อ 37 ความเป็นกันเองกับนักศึกษาของอาจารย์ ($\bar{X}=3.57$, $S=0.72$) ข้อ 39 การจัดลำดับเนื้อหาวิชาในการสอนของอาจารย์ ($\bar{X}=3.57$, $S=0.59$) ข้อ 42 อาจารย์มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการประเมินผลการเรียน ($\bar{X}=3.71$, $S=0.73$) และข้อ 45 ความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการของอาจารย์พิเศษ ($\bar{X}=3.68$, $S=0.72$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

นักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการเรียนการสอนโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$, $S=0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อม ข้อ 31 ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์ ($\bar{X}=3.71$, $S=0.66$) ข้อ 32 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ ($\bar{X}=3.56$, $S=0.72$) ข้อ 35 บุคลิกภาพของการเป็นครูของอาจารย์ ($\bar{X}=3.65$, $S=0.75$) ข้อ 39 การจัดลำดับเนื้อหาวิชาในการสอนของอาจารย์ ($\bar{X}=3.56$, $S=0.79$) ข้อ 41 บรรยากาศการเรียนการสอนในห้องเรียน ($\bar{X}=3.57$, $S=0.76$) ข้อ 45 ความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการของอาจารย์พิเศษ ($\bar{X}=3.57$, $S=0.89$) และข้อ 46 อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย ($\bar{X}=3.67$, $S=0.83$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	ทัศนะ		ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
			$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
47. ความเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนของนักเรียนรุ่นพี่			3.16	0.72	2.95	0.77	2.89	0.93
48. นักศึกษาคบเพื่อนที่สนใจในการเรียน			2.89	0.69	2.89	0.73	3.52	0.82
49. นักศึกษาไว้วางใจในการปรึกษาหารือและแก้ปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อนร่วมชั้น			3.35	0.67	3.32	0.80	3.44	0.84
50. นักศึกษาที่เรียนดีให้ความช่วยเหลือนักศึกษาที่เรียนอ่อน			2.89	0.61	2.93	0.71	3.00	0.98
51. นักศึกษานิยมร่วมกันทบทวนบทเรียนในกลุ่มเพื่อนนักศึกษา			3.05	0.74	3.01	0.77	3.01	0.99
52. นักศึกษาใช้เวลาว่างสร้างสรรค์กับเพื่อนต่างคณะวิชา			2.62	0.75	2.63	0.85	2.37	1.04

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาวะ แวดล้อมด้าน สังคมกลุ่มเพื่อน	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
53. นักศึกษามีความสนใจเมื่อ อยู่ในกลุ่มเพื่อนนักศึกษา	3.59	0.79	3.60	0.81	3.79	0.85
54. มหาวิทยาลัยส่งเสริมการจัด กิจกรรมพบปะสังสรรค์ ระหว่างนักศึกษาต่างชั้นปี อยู่เสมอ	2.70	0.84	2.73	0.91	2.47	1.04
55. การร่วมมือกันทำกิจกรรม เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียง มหาวิทยาลัยของนักศึกษา	3.18	0.70	3.17	0.87	3.04	0.97
รวม	3.05	0.43	3.03	0.53	3.06	0.53

จากตาราง 7 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.05$, $S=0.43$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมข้อ 53 นักศึกษามีความอบอุ่นใจ
เมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนนักศึกษา ($\bar{X}=3.59$, $S=0.79$) มีความเหมาะสมในระดับมาก
ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านสังคม
กลุ่มเพื่อนโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.03$, $S=0.53$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลางทุกข้อ

นักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านสังคม
กลุ่มเพื่อนโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.06$, $S=0.53$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมข้อ 48 นักศึกษานิยมคบเพื่อนที่สนใจ
ในการเรียน ($\bar{X}=3.52$, $S=0.82$) และข้อ 53 นักศึกษาที่มีความอบอุ่นใจเมื่ออยู่ใน
กลุ่มเพื่อนนักศึกษา ($\bar{X}=3.79$, $S=0.85$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ข้อ 52
นักศึกษาใช้เวลาว่างสังสรรค์กับเพื่อนต่างคณะวิชา ($\bar{X}=2.37$, $S=1.04$) และ
ข้อ 54 มหาวิทยาลัยส่งเสริมการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์ระหว่างนักศึกษาต่างชั้นปี
อยู่เสมอ ($\bar{X}=2.47$, $S=1.04$) มีความเหมาะสมในระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ มีความ
เหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ทัศน สภาพ แวดล้อมด้าน การจัดกิจกรรมนักศึกษา	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา	
	N = 37		N = 73		N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
56.มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้ นักศึกษาจัดกิจกรรมหลากหลายประเภท	3.86	0.78	3.61	0.89	3.47	0.87

ตาราง 8 (ต่อ)

สถานะ สภาพแวดล้อมด้าน การจัดกิจกรรมนักศึกษา	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
57. การเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาของผู้บริหาร	3.97	0.79	3.41	0.91	2.88	0.83
58. การเข้าร่วมวางแผนจัด กิจกรรมของนักศึกษากับ อาจารย์ที่ปรึกษา	3.70	0.57	3.19	0.92	2.79	0.91
59. ห้องทำงานของสโมสรและ ชมรมนักศึกษาเป็นสัดส่วน ทำให้มีความคล่องตัวใน การจัดกิจกรรม	3.67	0.91	3.16	0.79	2.89	0.93
60. การให้ความร่วมมือในการ จัดกิจกรรมนักศึกษาของ อาจารย์	3.40	0.89	3.23	0.71	3.12	0.80
61. นักศึกษามีอิสระที่จะจัด กิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มที่	3.45	0.83	3.20	0.91	3.24	0.92
62. ความสนใจของนักศึกษา ต่อการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษา	2.91	0.72	2.93	0.93	2.99	0.94

ตาราง 8 (ต่อ)

สภานว ดล้อมด้าน การจัดกิจกรรมนักศึกษา	ทัศนะ ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
63.การจัดตารางเวลาเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกการจัด กิจกรรมของนักศึกษา	2.83	0.76	2.56	0.86	2.63	0.93
64.มหาวิทยาลัยสนับสนุน กิจกรรมด้านกีฬา	3.56	0.98	3.46	0.85	3.18	0.92
65.ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม ด้านกีฬาของนักศึกษา	3.00	0.78	3.05	0.79	2.93	0.92
66.ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม ด้านวิชาการของนักศึกษา	2.62	0.82	2.58	0.89	2.88	0.85
67.ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ของ นักศึกษา	2.78	0.82	2.87	0.83	2.81	0.88
68.ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม ด้านศิลปวัฒนธรรมของ นักศึกษา	2.64	0.63	2.67	0.81	2.69	0.88
69.มีการประชาสัมพันธ์การจัด กิจกรรมให้นักศึกษาทราบ โดยทั่วถึง	3.18	0.96	3.09	0.90	3.00	0.99

ตาราง 8 (ต่อ)

สถานะ สภาพแวดล้อมด้าน การจัดกิจกรรมนักศึกษา	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
70. ระเบียบของมหาวิทยาลัย เื้ออำนวยการจัด กิจกรรมนักศึกษา	3.29	0.81	3.12	0.78	3.05	0.82
71. คุณค่าและประโยชน์ของ กิจกรรมที่จัด	3.54	0.64	3.49	0.78	3.51	0.80
รวม	3.28	0.50	3.10	0.62	3.00	0.53

จากตาราง 8 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.28$, $S=0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมข้อ 56 มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมหลายหลายประเภท ($\bar{X}=3.86$, $S=0.78$) ข้อ 57 การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของผู้บริหาร ($\bar{X}=3.97$, $S=0.79$) ข้อ 58 การเข้าร่วมวางแผนจัดกิจกรรมของนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{X}=3.70$, $S=0.57$) ข้อ 59 ห้องทำงานของสโมสรและชมรมนักศึกษาเป็นสัดส่วนทำให้มีความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม ($\bar{X}=3.67$, $S=0.91$) ข้อ 64 มหาวิทยาลัยสนับสนุนกิจกรรมด้านกีฬาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา ($\bar{X}=3.56$, $S=0.98$) และข้อ 71 คุณค่า

และประโยชน์ของกิจกรรมที่จัด ($\bar{X}=3.54$, $S=0.64$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการจัด กิจกรรมนักศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.10$, $S=0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมข้อ 56 มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมหลากหลายประเภท ($\bar{X}=3.61$, $S=0.89$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

นักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการจัด กิจกรรมนักศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.00$, $S=0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมข้อ 71 คุณค่าประโยชน์ของการ จัดกิจกรรม ($\bar{X}=3.51$, $S=0.80$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริการนักศึกษา

สภาพแวดล้อมด้าน การบริการนักศึกษา	ทัศนะ		ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา	
	N = 37		N = 73		N = 625			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
72.การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับ เรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ในมหาวิทยาลัย	3.54	0.90	3.39	0.75	3.11	0.95		

ตาราง 9 (ต่อ)

ลักษณะ สภาพแวดล้อมด้าน การบริการนักศึกษา	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
73. ความสะดวกในการค้นคว้า ห้องสมุด	3.48	0.93	3.24	0.84	3.35	0.91
74. ความเพียงพอของจำนวน หนังสือในห้องสมุด	2.91	0.95	2.69	0.89	2.91	1.01
75. การบริการให้คำปรึกษาของ แผนกแนะแนวแก่นักศึกษา	3.43	0.80	3.31	0.84	2.92	0.96
76. ห้องบริการให้คำปรึกษา แนะแนวเป็นสัดส่วนเอื้อต่อ การให้บริการ	3.13	0.85	3.00	0.88	3.07	0.88
77. อาจารย์แนะแนวมีเพียงพอ ต่อการให้บริการนักศึกษา	2.75	0.95	2.64	0.78	2.88	0.86
78. นักศึกษาที่มีปัญหาส่วนตัวใช้ บริการของแผนกแนะแนวได้ อย่างเต็มที่	2.97	0.95	2.94	0.97	2.87	0.94
79. บริการจัดหางานให้นักศึกษา มีประสิทธิภาพ	3.67	0.88	3.30	0.81	3.11	0.90
80. การเอาใจใส่ดูแลนักศึกษา ยามเจ็บป่วย	3.67	0.66	3.27	0.82	3.30	0.94

ตาราง 9 (ต่อ)

ทัศนะ สภาพแวดล้อมด้าน การบริการนักศึกษา	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
81.อาหารที่จำหน่ายใน มหาวิทยาลัยมีคุณภาพ	3.16	0.79	2.75	0.92	3.03	0.88
82.การจัดบริการในเรื่องน้ำดื่ม น้ำใช้ให้แก่นักศึกษา	2.94	0.99	2.53	0.88	2.95	0.99
83.การได้รับบริการเกี่ยวกับ เอกสารหรือสิ่งพิมพ์การ ประชาสัมพันธ์ของ มหาวิทยาลัย	3.62	0.79	3.39	0.87	3.25	0.93
84.ความเพียงพอในการจัด รถโดยสารรับส่งนักศึกษา ระหว่างวิทยาเขต	3.91	0.68	3.63	0.71	3.34	0.94
85.ความปลอดภัยในการใช้ บริการรถโดยสารรับส่ง นักศึกษาระหว่างวิทยาเขต	3.32	0.91	3.05	0.94	3.29	0.85
86.ความสะดวกในการใช้ บริการรถโดยสารรับส่ง นักศึกษาระหว่างวิทยาเขต	3.67	0.74	3.38	0.69	3.30	0.92

ตาราง 9 (ต่อ)

สถานะ สภาพ แวดล้อมด้าน การบริการนักศึกษา	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
87. ความสะดวกรวดเร็วใน การติดต่อกับหน่วยบริการ ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย	3.18	0.96	3.08	0.86	2.98	0.87
รวม	3.33	0.59	3.10	0.55	3.10	0.55

จากตาราง 9 ผู้บริหารเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริการนักศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$, $S=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมข้อ 72 การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.54$, $S=0.90$) ข้อ 79 บริการจัดหางานให้นักศึกษามีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.67$, $S=0.88$) ข้อ 80 การเอาใจใส่ดูแลนักศึกษายามเจ็บป่วย ($\bar{X}=3.67$, $S=0.66$) ข้อ 83 การได้รับบริการเกี่ยวกับเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ การประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.62$, $S=0.79$) ข้อ 84 ความเพียงพอในการจัดรถโดยสารรับส่งนักศึกษาระหว่างวิทยาเขต ($\bar{X}=3.91$, $S=0.68$) และ ข้อ 86 ความสะดวกในการใช้บริการรถโดยสารรับส่งนักศึกษาระหว่างวิทยาเขต ($\bar{X}=3.67$, $S=0.74$) มีความเหมาะสมในระดับมากส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

อาจารย์เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริการ นักศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.10$, $S=0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมข้อ 84 ความเพียงพอในการจัดรถโดยสารรับส่งนักศึกษาระหว่างวิทยาเขต ($\bar{X}=3.63$, $S=0.71$) มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

นักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริการ นักศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.10$, $S=0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลางทุกข้อ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ดังแสดงใน ตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อ
สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

สภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	แหล่งความแปรปรวน				F
	ระหว่างกลุ่ม df= 2		ภายในกลุ่ม df= 732		
	SS	MS	SS	MS	
<u>รายด้าน</u>					
ด้านอาคารสถานที่	0.98	0.49	210.76	0.28	1.70
ด้านการบริหาร	2.09	1.04	192.77	0.26	3.97*
ด้านการเรียนการสอน	0.58	0.29	186.92	0.25	1.14
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	0.07	0.03	207.24	0.28	0.12
ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา	3.04	1.52	214.75	0.29	5.18*
ด้านการบริการนักศึกษา	1.91	0.95	226.31	0.30	3.08*
รวมทุกด้าน	0.75	0.37	126.80	0.17	2.17

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 แสดงว่าทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพ
แวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบว่าผลการทดสอบตามตัวแปรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 11, 12 และ 13

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริหาร

กลุ่มตัวอย่าง	ทัศนะที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริหาร			
	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา
		3.46	3.18	3.25
ผู้บริหาร	3.46	-	0.28*	0.21*
อาจารย์	3.18	-	-	-
นักศึกษา	3.25	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 แสดงว่าทัศนคติของผู้บริหารกับอาจารย์ และผู้บริหารกับนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทัศนคติของอาจารย์กับนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	ทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา			
	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา
		3.28	3.10	3.00
ผู้บริหาร	3.28	-	-	0.28*
อาจารย์	3.10	-	-	-
นักศึกษา	3.00	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 แสดงว่าทัศนคติของผู้บริหารกับนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทัศนคติของผู้บริหารกับอาจารย์ และอาจารย์กับนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนะของผู้บริหาร
อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการ
บริการนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	ทัศนะที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริการนักศึกษา			
	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา
		3.33	3.10	3.10
ผู้บริหาร	3.33	-	-	0.23*
อาจารย์	3.10	-	-	-
นักศึกษา	3.10	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 แสดงว่าทัศนะของผู้บริหารกับนักศึกษามีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทัศนะของผู้บริหารกับอาจารย์ และอาจารย์กับนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมหกด้าน ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 การเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมหกด้าน

สภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	แหล่งความแปรปรวน				F
	ระหว่างกลุ่ม df=3		ภายในกลุ่ม df=621		
	SS	MS	SS	MS	
<u>รายด้าน</u>					
ด้านอาคารสถานที่	27.04	9.01	144.55	0.23	38.72*
ด้านการบริหาร	2.74	0.91	152.32	0.24	3.73*
ด้านการเรียนการสอน	2.56	0.85	163.51	0.26	3.24*
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	2.95	0.98	176.90	0.28	3.46*
ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา	2.52	0.84	175.05	0.28	2.98*
ด้านการบริการนักศึกษา	2.18	0.72	189.29	0.30	2.38
รวมหกด้าน	4.32	1.44	99.09	0.15	9.02*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 แสดงว่าทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบว่าผลการทดสอบตามตัวแปรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 15, 16, 17 และ 18

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพโดยรวมทุกด้าน

กลุ่มตัวอย่าง	ทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ โดยรวมทุกด้าน				
	$\bar{X}$	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1	นักศึกษา ชั้นปีที่ 2	นักศึกษา ชั้นปีที่ 3	นักศึกษา ชั้นปีที่ 4
		3.24	3.17	3.09	3.02
นักศึกษาชั้นปีที่ 1	3.24	-	-	0.15*	0.22*
นักศึกษาชั้นปีที่ 2	3.17	-	-	-	0.15*
นักศึกษาชั้นปีที่ 3	3.09	-	-	-	-
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	3.02	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 แสดงว่าทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านอาคาร สถานที่

กลุ่มตัวอย่าง	ทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่				
	$\bar{X}$	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1	นักศึกษา ชั้นปีที่ 2	นักศึกษา ชั้นปีที่ 3	นักศึกษา ชั้นปีที่ 4
		3.36	3.27	2.95	2.85
นักศึกษาชั้นปีที่ 1	3.36	-	-	0.41*	0.51*
นักศึกษาชั้นปีที่ 2	3.27	-	-	0.32*	0.42*
นักศึกษาชั้นปีที่ 3	2.95	-	-	-	-
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	2.85	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 แสดงว่าทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทักษะของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริหาร

กลุ่มตัวอย่าง	ทักษะที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริหาร				
	$\bar{X}$	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1	นักศึกษา ชั้นปีที่ 2	นักศึกษา ชั้นปีที่ 3	นักศึกษา ชั้นปีที่ 4
		3.29	3.28	3.25	3.11
นักศึกษาชั้นปีที่ 1	3.29	-	-	-	0.18*
นักศึกษาชั้นปีที่ 2	3.28	-	-	-	0.17*
นักศึกษาชั้นปีที่ 3	3.25	-	-	-	-
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	3.11	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 แสดงว่าทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	ทักษะที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา				
	$\bar{X}$	นักศึกษา ชั้นปีที่ 1	นักศึกษา ชั้นปีที่ 2	นักศึกษา ชั้นปีที่ 3	นักศึกษา ชั้นปีที่ 4
		3.08	2.99	2.99	2.90
นักศึกษาชั้นปีที่ 1	3.08	-	-	-	0.18*
นักศึกษาชั้นปีที่ 2	2.99	-	-	-	-
นักศึกษาชั้นปีที่ 3	2.99	-	-	-	-
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	2.90	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 แสดงว่าทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้าน

1. ด้านอาคารสถานที่ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรเพิ่มที่นั่งพักผ่อนสำหรับนักศึกษาภายนอกอาคารเรียนและบริเวณใต้ร่มไม้ให้เพียงพอ ปรับปรุงโรงอาหารให้ได้มาตรฐาน และเพิ่มที่นั่งรับประทานอาหารและร้านขายอาหารให้มากขึ้น เพิ่มห้องน้ำ ห้องสุขาให้เพียงพอและจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความสะอาดอย่างทั่วถึง สร้างสนามกีฬาให้เพียงพอสำหรับนักศึกษาออกกำลังกายและฝึกซ้อมเพื่อแข่งขัน ขยายห้องสมุดให้กว้างขวางและเพิ่มที่นั่งในห้องสมุดให้มากขึ้น ปลุกต้นไม้ให้มากกว่าที่มีอยู่เพื่อสร้างบรรยากาศให้ร่มรื่น สร้างหลังคาคลุมทางเดินระหว่างอาคารเรียนเพื่อความสะดวกในการสัญจรไปมาและขยายสหกรณ์ร้านค้าให้กว้างขวาง (ตาราง 19 ภาคผนวก ง)

2. ด้านการบริหาร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับนักศึกษา โดยการจัดให้มีโอกาสได้พบกันมากขึ้น จัดให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้พบกับนศึกษานอกเวลาเรียนเพื่อให้ความสนทนสนมมากยิ่งขึ้น ควรมีการเคร่งครัดในการปฏิบัติตามระเบียบการแต่งกายของนักศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัยและส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ให้ทั่วถึงเพื่อความเข้าใจอันดีของทุกฝ่าย (ตาราง 20 ภาคผนวก ง)

3. ด้านการเรียนการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรเพิ่มจำนวนห้องเรียนเพื่อให้ นักศึกษามีโอกาสใช้บททวนวิชาเรียนได้มากขึ้น จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนให้ทันสมัยและเพียงพอ ปรับปรุงการประเมินผล การเรียนให้ชัดเจนและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์พิเศษกับนักศึกษาโดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบอาจารย์มากขึ้น (ตาราง 21 ภาคผนวก ง)

4. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมภายในคณะเพื่อให้ นักศึกษามีโอกาสได้ใกล้ชิดสนิทสนมกัน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาต่างคณะให้มากขึ้นโดยจัดให้มีการทำกิจกรรมร่วมกัน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้องมีโอกาสดำเนินการร่วมกัน เพื่อความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และส่งเสริมให้มีการพบปะสังสรรค์ในระหว่างกลุ่มเพื่อนที่มีวิชาเรียนร่วมกัน (ตาราง 22 ภาคผนวก ง)

5. ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรจัดตารางเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการจัดกิจกรรมทุกประเภทให้มากกว่าที่เป็นอยู่ จัดกิจกรรมให้หลากหลายประเภทนอกเหนือจากกิจกรรมด้านกีฬา กระตุ้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมและควรมีสถานที่ที่เอื้ออำนวยในการจัดกิจกรรม (ตาราง 23 ภาคผนวก ง)

6. ด้านการบริการนักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรจัดให้มีบริการน้ำดื่มที่สะอาดและมีคุณภาพมากขึ้น จัดหาหนังสือตำราทางวิชาการเพิ่มมากขึ้นเพื่อสนับสนุนการค้นคว้าของนักศึกษาและอาจารย์ ปรับปรุงรถโดยสารรับ-ส่งนักศึกษาในเรื่องความปลอดภัยและความสะอาด ปรับปรุงการให้บริการของห้องพยาบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพิ่มจำนวนอาจารย์แนะแนวให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และดูแลความสะอาดในโรงอาหาร ร้านขายอาหารและอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับประทานอาหาร (ตาราง 24 ภาคผนวก ง)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพทั้งหกด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการนักศึกษา ตามตัวแปรสภาพภาพ และชั้นปีของนักศึกษา

การดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปีการศึกษา 2535 ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 37 คน อาจารย์จำนวน 73 คน และนักศึกษจำนวน 625 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 735 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็นสองตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนะที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำแนกเป็นหกด้านคือ ด้านอาคารสถานที่จำนวน 17 ข้อ ด้านการบริหารจำนวน 13 ข้อ ด้านการเรียนการสอน 16 ข้อ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนจำนวน 9 ข้อ ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาจำนวน 16 ข้อ และด้านการบริการนักศึกษา 16 ข้อ รวมข้อคำถามจำนวน 87 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ และตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้านเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการอภิปรายผลและเสนอแนะในการพัฒนาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 830 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 735 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.55 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ศึกษาทักษะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมหกด้าน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมหกด้าน โดยใช้เอฟ-เทสต์ (F-test) เมื่อพบว่าผลการทดสอบตามตัวแปรที่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

3. เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านและรวมหกด้าน โดยใช้เอฟ-เทสต์ (F-test) เมื่อพบว่าผลการทดสอบตามตัวแปรที่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

4. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้าน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ตามจำนวนคำตอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในแต่ละด้านและรวมหกด้านมีดังนี้

1. ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย
กรุงเทพโดยรวมหกด้าน มีความเหมาะสมในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่าลักษณะ
สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านอาคารสถานที่โดยรวม มีความเหมาะสมใน
ระดับปานกลาง สภาพแวดล้อมที่ผู้บริหารเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่
ห้องน้ำ ห้องสุขาสะอาดถูกสุขลักษณะ บริเวณต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยได้รับการดูแลให้
สวยงามอยู่เสมอ บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยมีความสะอาดสมเป็นสถาบันอุดมศึกษา
สวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีเพียงพอ และที่เห็นว่าเป็นความ
เหมาะสมในระดับน้อยได้แก่ สนามกีฬาไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา
สภาพแวดล้อมที่อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากได้แก่ บริเวณต่าง ๆ
ในมหาวิทยาลัยได้รับการดูแลให้สวยงามอยู่เสมอ บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยสะอาด
สมเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษา และที่เห็นว่าเป็นความเหมาะสมในระดับน้อยได้แก่
สนามกีฬาไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา สภาพแวดล้อมที่นักศึกษามีความ
เห็นว่าเป็นความเหมาะสมในระดับมากได้แก่ ขนาดของห้องเรียนต่อจำนวนนักศึกษา
อุปกรณ์ในห้องเรียนจัดได้ดีเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน สถานที่ตั้งห้องสมุดสะดวก
ในการไปใช้บริการ บริเวณต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยได้รับการดูแลให้สวยงามอยู่เสมอ
บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยมีความสะอาดสมเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษาสวัสดิภาพและ
ความปลอดภัยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีเพียงพอ และที่เห็นว่าเป็นความเหมาะสมใน
ระดับน้อยได้แก่ ที่นั่งพักผ่อนมีเพียงพอให้นักศึกษาได้สังสรรค์จำนวนที่นั่งรับประทานอาหาร
มีเพียงพอกับนักศึกษา สนามกีฬาไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา

1.2 ด้านการบริหาร ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพ
แวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริหารโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับ
ปานกลาง สภาพแวดล้อมที่ผู้บริหารเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากได้แก่ ผู้บริหาร
เอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของนักศึกษา ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ตามวิถีทางประชาธิปไตย ระบบบริหารเอื้อต่อการจัดกิจกรรม นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบว่าด้วยการสอบของมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยยกย่องผู้ที่กระทำ ความดี ความดี เครื่องวัดต่อกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้กับนักศึกษาของมหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อมที่อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสม ในระดับมากได้แก่ มหาวิทยาลัยยกย่องผู้ที่กระทำ ความดี สภาพแวดล้อมที่นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากได้แก่ ผู้บริหาร เปิดโอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามวิถีทางประชาธิปไตย นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบว่าด้วย การสอบของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยยกย่องผู้ที่กระทำ ความดี และที่เห็นว่า มีความเหมาะสมในระดับน้อยได้แก่ นักศึกษามีโอกาสเข้าพบผู้บริหารเพื่อปรึกษาหารือกันอยู่เสมอ

1.3 ด้านการเรียนการสอน ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่าลักษณะ สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านการเรียนการสอนโดยรวม มีความเหมาะสม ในระดับปานกลาง สภาพแวดล้อมที่ผู้บริหารเห็นว่ามีความเหมาะสม ในระดับมากได้แก่ ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์ ความสามารถในการ ถ่ายทอดความรู้ของ อาจารย์ การกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะเรียน ความเป็นกันเองกับ นักศึกษา การจัดลำดับเนื้อหาวิชาในการสอน อาจารย์มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการ ประเมินผลการเรียน ความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการของอาจารย์พิเศษ สภาพ สภาพแวดล้อมที่อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากได้แก่ ความรู้ในเนื้อหาวิชา ที่สอนของอาจารย์ ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ของอาจารย์ บุคลิกภาพของ การเป็นครูของอาจารย์ ความเป็นกันเองกับนักศึกษา การจัดลำดับวิชาเนื้อหาใน การสอนของอาจารย์ อาจารย์มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการประเมินผลการเรียน ความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการของอาจารย์พิเศษ สภาพแวดล้อมที่นักศึกษาเห็นว่า มีความเหมาะสมในระดับมากได้แก่ ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์ ความ สามารถในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ บุคลิกภาพการเป็นครูของอาจารย์ การจัดลำดับเนื้อหาวิชาในการสอนของอาจารย์ บรรยายภาศการเรียนการสอนใน ห้องเรียน ความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการของอาจารย์พิเศษ อุปกรณ์การเรียน การสอนมีความทันสมัย

1.4 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านสังคมกลุ่มเพื่อนโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง สภาพแวดล้อมที่ผู้บริหารเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากได้แก่ นักศึกษามีความอบอุ่นใจเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนนักศึกษา สภาพแวดล้อมที่นักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากได้แก่ นักศึกษานิยมคบเพื่อนที่สนใจในการเรียน นักศึกษามีความอบอุ่นใจเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนนักศึกษา และที่เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อยได้แก่ นักศึกษาใช้เวลาว่างสังสรรค์กับเพื่อนต่างคณะ วิชา มหาวิทยาลัยส่งเสริมการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์ระหว่างนักศึกษาต่างชั้นปี อยู่เสมอ

1.5 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง สภาพแวดล้อมที่ผู้บริหารเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากได้แก่ มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมหลากหลายประเภท การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของผู้บริหาร การเข้าร่วมวางแผนจัดกิจกรรมของ นักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา ห้องทำงานของสโมสรนักศึกษาเป็นสัดส่วนทำให้มีความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม มหาวิทยาลัยสนับสนุนกิจกรรมด้านกีฬาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา คุณค่าและประโยชน์ของกิจกรรมที่จัด สภาพแวดล้อมที่อาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากได้แก่ มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมหลากหลายประเภท สภาพแวดล้อมที่นักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากได้แก่คุณค่าและประโยชน์ของกิจกรรมที่จัด

1.6 ด้านการบริการนักศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่าลักษณะ สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริการนักศึกษาโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง สภาพแวดล้อมที่ผู้บริหารเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากได้แก่ การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย บริการจัดหางานให้นักศึกษามีประสิทธิภาพ การเอาใจใส่ดูแลนักศึกษายามเจ็บป่วย การได้รับ

บริการเกี่ยวกับเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ การประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย ความเพียงพอในการจัดรถโดยสารรับส่งนักเรียนระหว่างวิทยาเขต ความสะดวกในการใช้บริการรถโดยสารรับส่งนักศึกษา สภาพแวดล้อมที่อาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากได้แก่ ความเพียงพอในการจัดรถโดยสารรับส่งนักเรียนระหว่างวิทยาเขต

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพโดยรวมหกด้านไม่แตกต่างกันแต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการนักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อนไม่แตกต่างกัน และเมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่า

2.1 ด้านการบริหาร ผู้บริหารกับอาจารย์และผู้บริหารกับนักศึกษามีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอาจารย์กับนักศึกษามีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ผู้บริหารกับนักศึกษามีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารกับอาจารย์และอาจารย์กับนักศึกษามีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

2.3 ด้านการบริการนักศึกษา ผู้บริหารกับนักศึกษามีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารกับอาจารย์และอาจารย์กับนักศึกษามีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพโดยรวมหกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาทั้งสี่ชั้นปีมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทางด้าน

การบริการนักศึกษาไม่แตกต่างกัน และเมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่า

3.1 ด้านอาคารสถานที่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 กับ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

3.2 ด้านการบริหาร นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษา ชั้นปีที่ 3 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 กับนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

3.3 ด้านการเรียนการสอน เมื่อนำไปวิเคราะห์เป็นรายคู่พบว่า กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ไม่มีคู่ใดที่มีทัศนะแตกต่างกัน

3.4 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน เมื่อนำไปวิเคราะห์เป็นรายคู่พบว่า กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ไม่มีคู่ใดที่มีทัศนะแตกต่างกัน

3.5 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้น ปีที่ 4 มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 กับ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

4. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพในแต่ละด้านมีดังนี้

4.1 ด้านอาคารสถานที่ พบว่าประเด็นสำคัญที่ต้องพัฒนาคือการเพิ่มที่นั่งพักผ่อนของนักศึกษา ปรับปรุงโรงอาหารโดยเพิ่มที่นั่งรับประทานอาหารและเพิ่มร้านขายอาหาร เพิ่มห้องน้ำห้องสุขาให้เพียงพอและจัดเจ้าหน้าที่ดูแลให้ทั่วถึง จัดสร้างสนามกีฬาให้เพียงพอ ขยายห้องสมุดและเพิ่มที่นั่งในห้องสมุด ปลุกต้นไม้เพื่อสร้างบรรยากาศให้ร่มรื่น

4.2 ด้านการบริหาร พบว่าประเด็นสำคัญที่ต้องพัฒนา คือ การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับนักศึกษา จัดเวลาให้อาจารย์ที่ปรึกษาพบนักศึกษานอกเวลาเรียน เครื่องคิดริชระเบียบการแต่งกายของนักศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัย และการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ให้ทั่วถึง

4.3 ด้านการเรียนการสอน พบว่าประเด็นสำคัญที่ต้องพัฒนา คือ การเพิ่มจำนวนห้องเรียนเพื่อให้นักศึกษาใช้ทบทวนวิชาเรียน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย การปรับปรุงการประเมินผลของอาจารย์และการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์พิเศษกับนักศึกษา

4.4 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่าประเด็นสำคัญที่ต้องพัฒนา คือ การส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมภายในคณะ จัดกิจกรรมระหว่างคณะ ส่งเสริมให้นักศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้องได้จัดกิจกรรมร่วมกัน และมีการสังสรรค์กันในกลุ่มเพื่อนที่เรียนวิชาเดียวกัน

4.5 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา พบว่าประเด็นสำคัญที่ต้องพัฒนา คือ การจัดตารางเวลาเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้จัดกิจกรรมนักศึกษาทุกประเภท และการกระตุ้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรม

4.6 ด้านการบริการนักศึกษา พบว่าประเด็นสำคัญที่ต้องพัฒนา คือ การเพิ่มบริการน้ำดื่ม จัดหาตำราทางวิชาการเข้าห้องสมุด ปรับปรุงรถโดยสารรับ-ส่งนักศึกษาในเรื่องความสะดวกความปลอดภัย ปรับปรุงการให้บริการของห้องพยาบาล การเพิ่มจำนวนอาจารย์แนะแนวให้เพียงพอ และการดูแลความสะดวกในโรงอาหารร้านขายอาหารและอุปกรณ์การรับประทานอาหาร

อภิปรายผล

1. การที่ผู้บริหารอาจารย์ และนักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพโดยรวมทุกด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่เปิดสอนสาขาวิชาขึ้นถึง 20 สาขาวิชาเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติ จึงได้พิจารณาถึงความสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษามีความเป็นอยู่ที่ดีปราศจากความวิตกกังวล สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างเต็มที่และให้ได้ตามเกณฑ์หรือใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด เช่นขนาดของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด เป็นต้น แต่ด้วยความจำกัดของบริเวณอาคารสถานที่และด้านงบประมาณ เนื่องจากรายได้หลักที่นำมาใช้ในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยนั้นได้จากเงินค่าหน่วยกิตและค่าบำรุงการศึกษาที่เก็บจากนักศึกษางบประมาณดังกล่าวยังต้องนำมาจัดสรรกระจายให้กับหลายหน่วยงานของมหาวิทยาลัย ทำให้การพัฒนามหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ ยังไม่สามารถสนองความต้องการของบุคลากรได้อย่างทั่วถึง ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาจึงเห็นว่าการพัฒนาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่ดำเนินอยู่ยังไม่สมบูรณ์เต็มที่ก็เป็นได้ อันเนื่องจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในแบบสอบถามปลายเปิด ก็ได้เน้นทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ในความคาดหวังและความต้องการพัฒนาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยให้มีคุณภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ จึงให้ความเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมีความเหมาะสมเพียงในระดับปานกลาง ด้วยเหตุที่ว่าสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษานั้นมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของนักศึกษาเป็นอย่างมากเป็นตัวกล่อมเกลาบุคลิกภาพ คุณลักษณะ ตลอดจนพัฒนาการด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ การจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องคำนึงถึงคุณภาพของการจัดสภาพแวดล้อมในสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาไปในทางที่พึงประสงค์ตามปณิธานของสถาบัน (Astin. 1968 : 3)

เมื่อศึกษาผลการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ เป็นรายด้านปรากฏผลที่ควรแก่การนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านอาคารสถานที่ การที่ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เนื่องจากมหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีปณิธานอันแน่วแน่ที่จะสร้างสรรค์ให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพในระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติ บุคลากรทั้งสามกลุ่มจึงได้แสดงทัศนคติตรงกันในระดับมากในเรื่องการจัดสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษามีความเป็นอยู่ที่ดี โดยการจัดบริเวณต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยให้มีความสะอาดเรียบร้อย และได้รับการดูแลตกแต่งให้สวยงามอยู่เสมอ ซึ่งซีเกอร์ (Seager, 1961 : 5-6) ให้ความเห็นว่า คุณลักษณะสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ควรประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้คือ ต้องมีขนาดกว้างพอเหมาะกับโครงการที่มีอยู่และสามารถขยายได้ในอนาคต อยู่ในสภาพปลอดภัย สวยงาม การวางผังสามารถเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต อย่างไรก็ตามบุคลากรทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าสนามกีฬาต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษาเพื่อใช้ออกกำลังกายและฝึกซ้อมกีฬายังมีความเหมาะสมในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริเวณสถานที่ของมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะที่วิทยาเขตกล้วยน้ำไทมีสถานที่คับแคบไม่สามารถสร้างสนามกีฬาได้ทุกประเภทจึงมีสนามกีฬาเพียงบางประเภทเท่านั้น และสนามกีฬาสส่วนใหญ่จะอยู่ที่วิทยาเขตรังสิต จึงทำให้นักศึกษาไม่ได้รับความสะดวกในการใช้สนามกีฬาดังกล่าว หรืออาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยเน้นความสำคัญในด้านการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีลักษณะเป็นสากลคือ มุ่งบุกเบิก แสวงหา และถ่ายทอดความรู้เพื่อสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ (วิจิตร ศรีสอ้าน, 2518 : 10) ด้วยความสำคัญดังกล่าวงานด้านการเรียนการสอนจึงเป็นงานหลักที่ผู้บริหารต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษมากกว่างานด้านอื่น ๆ ก็อาจเป็นไปได้ นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยก็อาจจะ

ดำเนินการพัฒนาลักษณะสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยกรุงเทพยังไม่ได้มาตรฐานตามความมุ่งหวังของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่หนึ่งพักผ่อนเพื่อให้นักศึกษาได้สังสรรค์กัน จำนวนที่นั่งรับประทานอาหารในโรงอาหารยังไม่เพียงพอ บุคลากรทั้งสามกลุ่มจึงเห็นสอดคล้องกันว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่มีความเหมาะสมเพียงในระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลพัฒนาได้ไม่ทั่วถึง หรือบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบอาจมีน้อยเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนพื้นที่และอาคารสถานที่ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยที่จะต้องดูแลและพัฒนา หรือบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบอาจจะไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอก็เป็นได้ นอกจากนี้งบประมาณที่ได้รับอาจมีจำนวนจำกัดเพราะต้องนำเงินงบประมาณจัดสรรไปพัฒนามหาวิทยาลัยให้ครอบคลุมทุกด้าน ไม่สามารถพัฒนาด้านใดด้านหนึ่งได้ โดยเฉพาะ บุคลากรทั้งสามกลุ่มยังให้ข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรเพิ่มที่นั่งพักผ่อนนอกอาคารเรียนหรือบริเวณใต้ร่มไม้ เพื่อให้นักศึกษาใช้เป็นที่พักผ่อนหรือสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ ปรับปรุงโรงอาหารโดยเพิ่มที่นั่งรับประทานอาหาร และร้านขายอาหารให้มากขึ้น เพิ่มห้องน้ำ ห้องสุขาให้เพียงพอและจัดเจ้าหน้าที่ดูแลให้ทั่วถึง จัดสร้างสนามกีฬาให้เพียงพอ ขยายห้องสมุดให้กว้างขวางและเพิ่มที่นั่งในห้องสมุดให้เพียงพอ ปลุกต้นไม้ให้มากกว่าที่มีอยู่เพื่อสร้างบรรยากาศที่ร่มรื่น สร้างหลังคาคลุมทางเดินระหว่างอาคารเพื่อความสะดวกในการสัญจรไปมา ปรับปรุงสหกรณ์ร้านค้าให้กว้างขวางเพื่อความสะดวกในการใช้บริการ ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจะช่วยพัฒนาให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเอง ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจอย่างเต็มศักยภาพ ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน และเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศชาติ ดังนั้นการที่มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดีนั้นจะต้องมีอาคารสถานที่ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพคือ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องอาหารที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจและอื่น ๆ เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา (อรรถพร คุณพันธ์. 2521 : 6)

1.2 ด้านการบริหาร การที่ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า ลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านการบริหาร มีความเหมาะสมในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความใกล้ชิดและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ โดยเฉพาะผู้บริหารนอกจากจะทำหน้าที่ทางการบริหารแล้วยังทำหน้าที่ทางการสอนอีกด้วย อาจทำให้บุคลากรทั้งสามกลุ่มได้รับข้อมูลในด้านการบริหารและมีความเข้าใจใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ผู้บริหารยังเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของนักศึกษาเปิดโอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามวิถีทางประชาธิปไตย มีความเคร่งครัดต่อกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้กับนักศึกษาและยกย่องผู้กระทำความดี การบริหารงานในมหาวิทยาลัยที่ใช้วิธีการทางประชาธิปไตยทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหาร ส่งเสริมให้นักศึกษามีเสรีภาพทางวิชาการ มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ เคารพกติกาและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม ดังที่อรรถพร คุณพันธ์ (2521 : 61) ให้ความเห็นว่าสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่มีการบริหารดี นักศึกษาในมหาวิทยาลัยต้องเคารพกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย อีกทั้งผู้บริหารยินดีให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาและเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหาร มหาวิทยาลัยที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารอย่างเต็มที่นั้น จะมีกฎระเบียบน้อยและไม่เคร่งครัด นักศึกษาและอาจารย์จะให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี (Locklin, 1976 : 149-A) แต่ลักษณะดังกล่าวยังไม่เป็นที่ประทับใจของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเท่าที่ควร เพราะบุคลากรทั้งสามกลุ่มก็ยังคาดหวังและต้องการให้มีการพัฒนาการบริหารและการจัดดำเนินการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเจริญก้าวหน้า สมกับที่ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่เปิดสอนถึงระดับปริญญาโท นอกจากนี้นักศึกษายังมีความเห็นว่านักศึกษามีโอกาสเข้าพบผู้บริหารเพื่อปรึกษาหารือยังมีความเหมาะสมในระดับน้อย บุคลากรทั้งสามกลุ่มจึงเห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านการบริหารมีความเหมาะสมเพียงในระดับปานกลางเท่านั้น และยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับนักศึกษาโดยจัดให้มีโอกาสได้พบกันมากขึ้น จัดให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้พบกับนักศึกษา

นอกเวลาเรียนเพื่อให้มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัยและส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ให้ทั่วถึงเพื่อความเข้าใจอันดีของทุกฝ่าย ซึ่งการบริหารอุดมศึกษาแตกต่างจากระดับมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษา ผู้บริหารต้องเข้าใจลักษณะการอุดมศึกษาในด้านเกี่ยวกับผู้เรียนและลักษณะการเรียนการสอน ระบบบริหารที่ดีต้องให้สถาบันมีอิสระในการดำเนินงาน เปิดโอกาสให้อาจารย์และนักศึกษามีเสรีภาพทางวิชาการ ผู้บริหารให้ความสำคัญของทุกฝ่าย และสนับสนุนให้บุคลากรของสถาบันได้รับความก้าวหน้าโดยทั่วกัน (วิจิตร ศรีสอาน. 2518 : 46)

1.3 ด้านการเรียนการสอน การที่ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง แม้ว่ามหาวิทยาลัยกรุงเทพให้ความสำคัญทางด้านวิชาการเพื่อรักษามาตรฐานและคุณภาพของการจัดการศึกษาตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้ โดยมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีอาจารย์พิเศษที่ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยก็คัดเลือกผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน การจัดลำดับเนื้อหาวิชาเหมาะสม มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักศึกษาและอาจารย์มีบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นครู ซึ่งวิจิตร ศรีสอาน (2518 : 71) ให้ความเห็นว่าปัจจัยสำคัญที่สุดที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีมาตรฐานในการศึกษาสูงคือ คุณภาพและประสิทธิภาพของอาจารย์ โดยเฉพาะอาจารย์ที่จะสอนในระดับอุดมศึกษา จำเป็นต้องมีคุณวุฒิสองจึงจะสามารถถ่ายทอดศิลปวิทยาให้แก่ศิษย์ได้ดี และถ้าอาจารย์มีประสิทธิภาพประกอบกับความรู้ทางวิชาการด้วยก็ยิ่งดี (ป๋วย อึ๊งภากรณ์. 2530 : 151) แต่การจัดการเรียนการสอนในบางประการอาจยังไม่เหมาะสมตามความคาดหวังของบุคลากรทั้งสามกลุ่ม จึงเห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จากสถาบันในประเทศหรือต่างประเทศ ซึ่งไม่เคยเรียนวิธีสอน การใช้อุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษารวมทั้งการประเมินผล

อาจารย์ส่วนใหญ่จะถ่ายทอดประสบการณ์วิชาชีพตามที่เคยได้รับมาให้กับนักศึกษา และอาจารย์ผู้ชำนาญเฉพาะสาขายังมีไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งเป็นปัญหาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเรื่องการสรรหาคณาจารย์ประจำ การพัฒนาคณาจารย์ และการขาดแคลนผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการ โดยเฉพาะอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตามที่สถาบันต้องการเช่น ด้านบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ บัญชี เป็นต้น เพราะโดยมากผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านนี้มุ่งที่จะทำงานในวงการธุรกิจภาคเอกชนมากกว่าจะเป็นอาจารย์ผู้สอน (บุสดี ถาวรกุล. 2532 : 2) นอกจากนี้บุคลากรทั้งสามกลุ่มได้ให้ข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรเพิ่มจำนวนห้องเรียนเพื่อให้นักศึกษามีโอกาสใช้ทบทวนวิชาเรียนมากขึ้น จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนให้ทันสมัยและเพียงพอ ปรับปรุงการประเมินผลการเรียนให้ชัดเจนและควรส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์พิเศษกับนักศึกษา โดยเปิดโอกาสให้มีการพบปะกันมากขึ้น อย่างไรก็ตามการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนที่ดี จะช่วยให้นักศึกษาเรียนรู้ในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อชีวิต มีระเบียบขั้นตอนของการเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีความกระหายใคร่รู้ใคร่ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ โดยปราศจากการบังคับขู่脅 สามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์ได้อย่างกว้างขวาง ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนให้มีบรรยากาศที่เหมาะสมในทุกประการ ดังที่โรไมน์ (Romine. 1974 : 139-143) ได้แสดงความเห็นว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพมาจากการมีบรรยากาศการสอนที่ดี ซึ่งเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบหลายประการด้วยกันเป็นต้นว่า บุคลิกภาพของผู้สอน การจัดและเตรียมการสอน ผลการสอนที่ผู้เรียนได้รับ การเสนอเนื้อหา การประเมินผล รวมถึงการช่วยเหลือผู้เรียนเพิ่มเติม

1.4 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน การที่ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่าคุณลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านสังคมกลุ่มเพื่อนมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยกรุงเทพแบ่งการเรียนการสอนเป็นสองวิทยาเขตคือ วิทยาเขตรังสิตเป็นสถานที่เรียนสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ

นักศึกษาชั้นปีที่ 2 วิทยาเขตกล้วยน้ำไทเป็นสถานที่เรียนสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมนักศึกษามหาวิทยาลัยระหว่างนักศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้องไม่ค่อยมีความใกล้ชิดกันเท่าที่ควร การรวมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อความร่วมมือในกลุ่ม เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมีน้อยไป แต่นักศึกษาก็ยังนิยมคบเพื่อนที่สนใจในการเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือกันในเรื่องการเรียนและเกิดความอบอุ่นใจเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนนักศึกษา แสดงว่านักศึกษาส่วนมากสามารถปรับตัวเข้ากันได้ อาจเนื่องมาจากการเรียนวิชาที่ส่วนใหญ่อยู่ในแนวเดียวกันคือ ด้านสังคมศาสตร์อันได้แก่บริหารธุรกิจ บัญชี เศรษฐศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เป็นต้น จึงทำให้นักศึกษามีทัศนคติ ทักษะ ความสามารถและบุคลิกภาพใกล้เคียงกัน ง่ายต่อการปรับตัวซึ่งกันและกัน แต่สภาพสังคมกลุ่มเพื่อนของนักศึกษายังมีลักษณะบางประการไม่เป็นไปตามความคาดหวังของบุคลากรทั้งสามกลุ่มได้แก่ เรื่องการใช้เวลาว่างของนักศึกษาในการสังสรรค์กับเพื่อนต่างคณะวิชา และการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อพบปะสังสรรค์ระหว่างนักศึกษาต่างชั้นปียังมีไม่มากเท่าที่ควร ดังที่สมบัติ วัจนะสาริกกุล (2524 : 117) ให้ความเห็นว่านักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เท่าที่ควร จึงทำให้บุคลากรทั้งสามกลุ่มเห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษายังได้ให้ข้อเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมภายในคณะ เพื่อให้นักศึกษาเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน นักศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้องมีโอกาสดูแลใกล้ชิดสนิทสนมกัน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาต่างคณะโดยจัดให้มีการทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีพฤติกรรมการคบเพื่อนที่เหมาะสม อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อชีวิตนักศึกษา เพราะในวัยนี้นักศึกษาจะให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนมากกว่าบุคคลอื่น ต้องการอยู่ในกลุ่มเพื่อน พฤติกรรมที่แสดงออกได้รับอิทธิพลมาจากพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มเพื่อนเป็นสำคัญ สังคมกลุ่มเพื่อนจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความคิด ทัศนคติ คุณธรรม จริยธรรม และสังคมของนักศึกษา (วัชรินทร์ แก้วลา. 2531 : 25)

1.5 ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา การที่ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง โดยที่บุคลากรทั้งสามกลุ่มได้ร่วมกันทำกิจกรรมอยู่เสมอ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ผู้บริหารได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเป็นกำลังใจ แก่นักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือโดยการเข้าร่วมในการวางแผน การจัดกิจกรรมของนักศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมหลากหลาย ประเภทตามความสมัครใจ และมีห้องทำงานของสโมสรและชมรมนักศึกษาเป็นสัดส่วน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม นอกจากนี้ยังเห็นว่ากิจกรรมทุกประเภท มีคุณค่าและให้ประโยชน์แก่นักศึกษา มีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น กิจกรรมด้านกีฬามหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนเป็นอย่างมาก เพื่อช่วยส่งเสริมศักยภาพทางด้านกีฬาของนักศึกษา แต่บุคลากรทั้งสามกลุ่มยังต้องการ ให้สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมมีคุณภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ จึงเห็นว่าการจัด กิจกรรมนักศึกษาที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นสถาบันที่มุ่งผลิตบุคลากรทางด้านวิชาชีพชั้นสูงที่มีคุณภาพ ออกไปรับใช้สังคม จึงมุ่งเน้นทางด้านวิชาการเป็นหลัก นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เข้ามา ศึกษาต่างก็มุ่งหวังที่จะแสวงหาความรู้เพื่อความสำเร็จทางการศึกษา ซึ่งเป็น หลักประกันในการประกอบอาชีพในอนาคต จึงให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรม นักศึกษาน้อย โดยเฉพาะขาดความร่วมมือจากนักศึกษาในการจัดกิจกรรม โดยส่วนรวม ประกอบกับตารางเวลาเรียนอาจไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม ของนักศึกษา กิจกรรมนักศึกษาจะจัดในช่วงเวลาที่มีการเรียนการสอนตามปกติ นักศึกษาจึงไม่สะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรม อาจจะไม่ได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมเท่าที่ควร และมีหน้าที่ประจำที่ต้องปฏิบัติอยู่มาก จึงทำให้การจัดกิจกรรมนักศึกษาของ มหาวิทยาลัยไม่เป็นไปตามที่คาดหวังของบุคลากรทั้งสามกลุ่ม และได้ให้ข้อเสนอแนะ ว่ามหาวิทยาลัยควรจะมีการปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับการเรียน

การสอน โดยคำนึงถึงการจัดตารางเวลาเรียนให้เอื้อต่อความสะดวกในการจัดกิจกรรม สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมหลากหลายประเภทให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อให้ให้นักศึกษามีโอกาสในการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนเองสนใจ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความสนใจ และกระตุ้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่นักศึกษาควรจะได้รับ ทั้งนี้เพราะกิจกรรมนักศึกษามีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาเป็นอย่างยิ่งดังที่ สำนวนว ขจรศิลป์. (2527 : 63) ให้ความเห็นว่า การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือและความตั้งใจของทุกฝ่ายอันได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาโดยใช้กิจกรรมนักศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนานักศึกษา ให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านวิชาชีพชั้นสูงเพื่อให้เป็นบุคคลที่มีประโยชน์ในการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง

1.6 ด้านการให้บริการนักศึกษา การที่ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เห็นว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านการให้บริการนักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แม้ว่ามหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นสถาบันอุดมศึกษา เอกชน ที่ให้ความสำคัญต่อการให้บริการนักศึกษาในเรื่องต่าง ๆ มากพอสมควร ได้แก่บริการด้านรถโดยสารรับ-ส่งนักศึกษา โดยจัดให้มีรถโดยสารวิ่งระหว่างวิทยาเขตตลอดทั้งวันเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางของนักศึกษา บริการด้านรักษาพยาบาล จัดให้มีแพทย์และพยาบาลให้การดูแลรักษาพยาบาลนักศึกษา เมื่อเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บจากการเล่นกีฬา บริการด้านการประชาสัมพันธ์มีการแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย โดยกระจายเสียงตามสายหรือเอกสารสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย บริการจัดหางาน เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักศึกษาที่ต้องการสมัครงาน เพื่อประกอบอาชีพตามแนวทางที่ต้องการ แต่การจัดบริการในบางประการอาจยังไม่เหมาะสมตามความคาดหวังของบุคลากรทั้งสามกลุ่ม จึงเห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในงาน

การให้บริการแก่นักศึกษาอาจมีความรู้และความสามารถไม่ตรงตามหลักวิชาการ จึงทำให้ขาดความสนใจและความกระตือรือร้นที่จะพัฒนางานในหน้าที่ความรับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ หรือผู้บริหารอาจให้ความสำคัญต่องานการให้บริการแก่นักศึกษาไม่มากเท่าที่ควร เช่น การพัฒนาระบบงาน การฝึกอบรมครูที่ทำหน้าที่รับผิดชอบไม่ได้ ทำอย่างต่องเนื่องสม่ำเสมอ นอกจากนั้นงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาอาจมีจำกัดเพียงเล็กน้อยก็เป็นได้ จึงทำให้การบริการนักศึกษาในเรื่องต่าง ๆ มีเพียงพอเท่าที่งบประมาณอำนวยให้ อย่างไรก็ตามผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษายังได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่ามหาวิทยาลัยควรจัดให้มีบริการน้ำดื่มที่สะอาดและมีคุณภาพมากกว่าที่มีอยู่ ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือตำราทางวิชาการเพิ่มมากขึ้นให้เพียงพอ เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาและอาจารย์ปรับปรุงบริการรถโดยสารรับ-ส่งนักศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องความสะอาดและความปลอดภัย เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของห้องพยาบาลให้มากขึ้น ในด้านการแนะแนวควรเพิ่มอาจารย์แนะแนวให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาดูแลเรื่องความสะอาดในโรงอาหาร ร้านขายอาหารตลอดจนอุปกรณ์เครื่องใช้ในการรับประทานอาหาร การจัดบริการให้แก่นักศึกษาที่เหมาะสม จะช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน มีความพอใจ ภูมิใจและประทับใจในการดำรงชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยที่ได้รับความสะดวกสบาย ศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาบรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น การให้บริการจะต้องสอดคล้องกับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน นโยบาย การบริหาร งบประมาณข้อบังคับต่าง ๆ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นักศึกษาทุกคนควรได้รับการบริการและการบริการนั้น ๆ ควรเป็นการพัฒนานักศึกษา (Wrenn. 1951 : 4)

2. จากผลการวิจัยที่พบว่าทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพโดยรวมหกด้านและเป็นรายด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อนไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นสถาบันที่มีบริเวณพื้นที่ไม่กว้างขวาง มีการจัดบริเวณต่าง ๆ

ในมหาวิทยาลัยให้มีความสะอาดเรียบร้อยและดูแลตกแต่งให้สวยงามสมเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นที่พอใจและประทับใจมากของบุคลากรทั้งสามกลุ่มคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความใกล้ชิดสนิทสนมกันได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งกิจกรรมภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ อาจารย์และนักศึกษามีโอกาสแสดงออกและพบปะสังสรรค์กับผู้บริหาร ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จึงทำให้มีแนวคิดพ้องต้องกัน ประกอบกับอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน จึงทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันในด้านข้อมูลสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ บุคลากรทั้งสามกลุ่มจึงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพไม่แตกต่างกันก็เป็นได้ ซึ่งจากการศึกษาของสันต์ อู่อรุณ (2530 : 77) ก็ได้พบว่าผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกัน ส่วนทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารการจัดกิจกรรมนักศึกษา และการบริการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะทั้งผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาต่างมีบทบาท บุคลิกภาพ ความรับผิดชอบและการปฏิบัติตามฐานหน้าที่แตกต่างกัน ดังเช่นพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 กำหนดว่า "ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีผู้บริหารสถาบันเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชา และรับผิดชอบงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบข้อบังคับ ข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และมติของสภาสถาบันกำหนดหรือมอบหมาย" (พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522) ดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นผู้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานของสถาบัน ตลอดจนการวางแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามปรัชญาของการอุดมศึกษา ซึ่งต้องคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษา แต่เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีฐานะเป็นนิติบุคคล ดำเนินการด้วยทุนของสถาบันเองซึ่งส่วนใหญ่ได้มาจากการเก็บค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมเท่านั้น ผู้บริหารจึงต้องคำนึงถึงผลผลิตของสถาบันด้วย ซึ่งถ้าผู้เรียนด้อยคุณภาพแล้ว ความนิยมที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันนั้นอาจจะลดลง เป็นผลทำให้สถานการณ์ของสถาบันไม่มั่นคงหรืออาจจะถึงกับล้มเลิกกิจการไป (สมบัติ วิจารณ์สาริกกุล. 2524 : 24) อาจารย์

เป็นผู้ที่ทรงความรู้ มีเหตุมีผล มีความรับผิดชอบและเป็นผู้เฝ้าหาสังขารธรรมการเป็น
 อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มิใช่เพียงมีหน้าที่ทำการสอนตามสาขาวิชา
 เท่านั้น แต่การเป็นอาจารย์ที่ดีควรทรงไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถทั้งการถ่ายทอด
 ความรู้ การทำกิจกรรมและการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษา (สมหมาย จันทรเรือง.
 2533 : 59) ส่วนนักศึกษาเป็นผู้ที่อยู่ในวัยหนุ่มสาวกำลังมุ่งศึกษาวิชาการและวิชาชีพ
 เพื่อเตรียมตัวออกไปประกอบอาชีพในอนาคต เป็นบุคคลที่มีความกระตือรือร้น ยึดมั่น
 ในอุดมการณ์ มักมีแนวคิดใหม่ ๆ มีความอยากรู้ อยากเห็น ชอบความเป็นอิสระ
 (ทองเรือน อมรัชกุล. 2525 : 34) ด้วยประสบการณ์ บทบาท หน้าที่และความ
 รับผิดชอบของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่ต่างกัณดังกล่าว จึงทำให้ทัศนคติที่มี
 ต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพแตกต่างกันก็เป็นได้

3. จากผลการวิจัยที่พบว่านักศึกษาต่างชั้นปีมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อม
 มหาวิทยาลัยกรุงเทพโดยรวมหกด้านและเป็นรายด้านคือ ด้านอาคารสถานที่
 ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และด้านการจัด
 กิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะ
 นักศึกษาเป็นบุคคลที่อยู่ในวัยกำลังเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ร่างกายและจิตใจมีการเปลี่ยนแปลง
 อย่างรวดเร็ว มีความอยากรู้อยากเห็น เชื่อมมั่นในอุดมการณ์และแนวความคิด
 ใหม่ ๆ (ทองเรือน อมรัชกุล. 2525 : 34) เมื่อเข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัย
 ต้องปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสถานที่ได้แก่ เพื่อน รุ่นพี่ อาจารย์ รวมถึงกฎ
 ระเบียบข้อบังคับของสถาบัน นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์จากกลุ่มเพื่อนที่ศึกษา
 ด้วยกันในระดับชั้นปีเดียวกัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติและ
 ค่านิยม ดังที่จุไร ชุ่มชุม (2526 : 104) ก็ได้ศึกษาพบว่านักศึกษาที่อยู่ในระดับ
 ชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีปฏิสัมพันธ์
 ต่อสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนแตกต่างกัน นอกจากนี้ระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ใน
 มหาวิทยาลัยมากน้อยต่างกันจะมีผลทำให้ประสบการณ์ที่ได้รับแตกต่างกันไปด้วย
 ประภาศรี สุฉันทบุตร (2522 : 66) ก็ได้พบว่านักศึกษาที่มีระยะเวลา

การศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างก็มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรวมค่าแห่ง
แตกต่างกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาต่างชั้นปีต่อสภาพ
แวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพทุกรายด้าน ปรากฏว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ย
ความคิดเห็นสูงสุด รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ
นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จะใกล้เคียงกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ในประเทศไทยที่วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 43) ได้วิเคราะห์ลักษณะ
การเปลี่ยนแปลงที่เด่นชัดของนักศึกษาในแต่ละปีที่ศึกษาไว้ดังนี้ ในปี 1 นักศึกษา
จะรู้สึกตื่นเต้น สนใจต่อทุก ๆ สิ่งรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียน หรือ
กิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย มีความต้องการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมมหาวิทยาลัย
เชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์ และตื่นเต้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทใน
มหาวิทยาลัย เมื่อชั้นปีที่ 2 ความตื่นเต้นกระตือรือร้นจะลดลง เกิดความไม่พอใจครู
อาจารย์เริ่มมีความขัดแย้งและเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกว่าเป็นผู้ใหญ่
มากขึ้น ปีที่ 3 มักจะสงบเงียบ ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อนมากกว่า มีความเฉยเมยต่อสังคม
มหาวิทยาลัย และเริ่มมีเพื่อนต่างเพศที่สนิทสนมจะเป็นคู่รักต่อไปได้ และในชั้นปีที่ 4
มีแนวโน้มหันความสนใจไปจากมหาวิทยาลัย จะไม่มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของ
มหาวิทยาลัย ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของนักศึกษา ไม่ยอมรับระเบียบ
ประเพณี ส่วนมากจะสนใจกับเรื่องส่วนตัวเช่น การทำงาน การศึกษาต่อและความ
ก้าวหน้าในอนาคต ลักษณะดังกล่าวจึงทำให้นักศึกษาแต่ละชั้นปีมีความคิดเห็นแตกต่าง
กันก็เป็นได้ ส่วนทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริการนักศึกษาไม่แตกต่างกันนั้น
อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิ มีประสบการณ์ใกล้เคียงกัน อยู่ในสภาพ
แวดล้อมด้านนี้เหมือนกัน ลักษณะความเป็นอยู่ที่คล้ายคลึงกันและได้รับบริการต่าง ๆ
ของมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกัน เมื่อมีปัญหาอย่างเดียวกัน ความต้องการในด้านต่าง ๆ
จึงคล้ายคลึงกัน จึงทำให้มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริการนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านอาคารสถานที่ จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีทัศนะในระดับมากตรงกันว่า สภาพบริเวณต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยได้รับการดูแล ให้สวยงามอยู่เสมอ บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยมีความสะอาดสมเป็นสถาบันอุดมศึกษา และมีทัศนะในระดับน้อยสอดคล้องกันว่าสนามกีฬาไม่เพียงพอกับความต้องการของ นักศึกษา ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านนี้ให้มีคุณภาพ ยิ่งขึ้นโดยการบำรุงรักษาและพัฒนาสภาพบริเวณต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยให้สวยงาม ยิ่งขึ้น เพิ่มการปลูกต้นไม้ยืนต้นและตกแต่งบริเวณโดยรอบให้สวยงามมีบรรยากาศ ร่มรื่น สร้างที่นั่งพักผ่อนบริเวณใต้ร่มไม้ให้มากขึ้น จัดสร้างสนามกีฬาเอนกประสงค์ เช่น โรงยิมเนเซียม ซึ่งสามารถใช้เล่นกีฬาได้หลายประเภทเพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดในการใช้สนามกีฬา ปรับปรุงโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะ เพิ่มที่นั่งรับประทานอาหารให้มากขึ้น ทั้งนี้ผู้บริหารควรมีการวางแผนในการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้าน อาคารสถานที่ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ด้วยการจัดสรรงบประมาณ และจัดเตรียม บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เพียงพอ การจัดสภาพแวดล้อมให้สวยงามและเป็นระเบียบ เป็นผลให้บุคลากรทุกฝ่ายมีสุขภาพจิตที่ดี เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาต่อไป

2. ด้านการบริหาร จากผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีทัศนะว่า ผู้บริหารเปิด โอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามวิถีทางประชาธิปไตย แต่นักศึกษามีโอกาส เข้าพบผู้บริหารเพื่อปรึกษาหารืออยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า ผู้บริหาร ควรพัฒนางานบริหารให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยการส่งเสริมให้ นักศึกษามีโอกาสแสดงความคิดเห็นที่เหมาะสมเกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ให้มากขึ้น จัดเวลาให้นักศึกษาได้เข้าพบผู้บริหารได้โดยสะดวก เพื่อให้เกิดความใกล้ชิด สนับสนุนให้นักศึกษามีโอกาสปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ได้ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ให้ บุคลากรทุกฝ่ายได้รับทราบอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของ มหาวิทยาลัยควรจัดในรูปแบบของคณะกรรมการร่วม ประกอบด้วยบุคลากรจากทุกฝ่าย เป็นคณะกรรมการซึ่งจะทำให้เกิดศรัทธาร่วมแรงร่วมใจสร้างสรรค์ให้มหาวิทยาลัย เจริญก้าวหน้าต่อไป

3. ด้านการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร อาจารย์และ นักศึกษามีทัศนคติตรงกันในระดับมากกว่า อาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นผู้มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ อาจารย์พิเศษเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรเน้นการพัฒนา งานด้านนี้เป็นพิเศษโดยการรักษามาตรฐานการสรรหาอาจารย์ประจำและพิเศษ เพื่อให้การสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ควรจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนใหม่ที่ทันสมัย วัสดุทัศนูปกรณ์ที่จำเป็นมาไว้อย่างเพียงพอ และจัดให้มีผู้รับผิดชอบดูแล มีระบบจัดเก็บ บริการและบำรุงรักษาที่ดี และแจ้งข่าวสารที่เป็นปัจจุบันให้อาจารย์ทราบอย่างทั่วถึง จัดโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ จัดสัมมนา อาจารย์ผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ถูกต้องต่อการจัดการเรียน การสอน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน จากผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีทัศนคติว่า มหาวิทยาลัยส่งเสริมการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์ระหว่างนักศึกษาต่างชั้นปีและ นักศึกษาใช้เวลาว่างสังสรรค์กับเพื่อนต่างคณะวิชาที่มีอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยจึง เสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรพัฒนางานที่เกี่ยวข้องต่อการสร้างสรรค์สภาพแวดล้อม กลุ่มเพื่อนให้มีคุณภาพอย่างยิ่ง โดยการใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการพัฒนาสังคมกลุ่มเพื่อน ให้มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษา จัดกิจกรรมให้มีการรวมกลุ่มพบปะ สังสรรค์กันระหว่างผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ นักศึกษาได้มีการปฏิสัมพันธ์ เกิดความผูกพันซึ่งมีความรักสถาบันยิ่งขึ้น การจัดกิจกรรม ต่าง ๆ เช่น กิจกรรมวิชาการควรส่งเสริมให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่มเกิดความรู้สึก รับผิดชอบร่วมกัน กิจกรรมกีฬาควรเน้นให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีระหว่างคณะ และระหว่างชั้นปี กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ควรส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมกันพัฒนาทั้ง ภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเช่น การพัฒนาชุมชน พัฒนากิจกรรมให้แปลกใหม่ ตามสภาพความเปลี่ยนแปลงทางสังคม กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ควรส่งเสริมให้ นักศึกษาร่วมพิธีกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมร่วมกันเสมอ

5. ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีทัศนคติสอดคล้องกันในระดับปานกลางในเรื่อง ความสนใจของนักศึกษา ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมศึกษาด้านวิชาการ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านศิลปวัฒนธรรม และการจัดตารางเวลาเรียนเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรวางแผนล่วงหน้าในการกำหนดรูปแบบของการจัดกิจกรรมนักศึกษา โดยมีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สโมสรนักศึกษา ฝ่ายกิจการนักศึกษาและฝ่ายวิชาการ จัดเวลาการจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมและเพียงพอ เพื่อไม่ให้เป็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะมีผลต่อเนื่องถึงการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา พัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีหลากหลายประเภทตามความสนใจของนักศึกษา จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ ให้นักศึกษาเห็นความสำคัญ และคุณค่าของการจัดกิจกรรม ฝึกความมีน้ำใจนักกีฬา ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรมจริยธรรม และเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา ซึ่งเป็นส่วนที่ส่งเสริมให้การเรียนการสอนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. ด้านการบริการนักศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติตรงกันว่า การให้บริการนักศึกษาในด้านต่าง ๆ เหมาะสมในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรปรับปรุงการให้บริการนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นทุกด้าน โดยเฉพาะการให้บริการน้ำดื่ม ควรจัดหาตู้น้ำเย็นพร้อมเครื่องกรองน้ำ ติดตั้งไว้ทุกชั้นของอาคารเรียน ภายในโรงอาหาร และจัดหาเจ้าหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ให้ใช้การได้และรักษาความสะอาด อยู่เสมอตลอดเวลาที่มีการเรียนการสอน ปรับปรุงความพร้อมของห้องสมุดเพื่อให้ได้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่การจัดหาตำรา เอกสารและวารสารให้พร้อมทุกสาขาวิชา มีจำนวนเพียงพอ และจัดหาที่นั่งเพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอด้วย ควบคุมดูแลในเรื่องความสะอาดและความปลอดภัยของรถโดยสารรับ-ส่งนักเรียนระหว่างวิทยาเขต ปรับปรุงการให้บริการของห้องพยาบาลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บริการด้านแนะแนวควรเพิ่มอาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถด้านการแนะแนว ให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร ที่รับผิดชอบงานด้านการบริการนักศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ โดยการ จัดฝึกอบรมหรือศึกษาดูงานจากสถาบันอื่น เพื่อปรับปรุงการบริการนักศึกษาของ มหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

จากการวิจัยพบว่ามีประเด็นสำคัญที่ต้องพัฒนาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านการบริการนักศึกษา ผู้วิจัยจึงเสนอว่าในโอกาสต่อไป ควรมีการวิจัยองค์ประกอบที่ส่งเสริมและเป็น อุปสรรคต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพ เพื่อนำ ผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยแต่ละด้าน ให้มี คุณภาพสูงสุด เพื่ออำนวยความสะดวกการพัฒนาบุคลิกภาพ และศักยภาพของนักศึกษาตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรุงเทพ, วิทยาลัย. ฉลองครบรอบ 20 ปี พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์จำรัสการพิมพ์, 2525.

กรุงเทพ, มหาวิทยาลัย. ฉลองมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. กรุงเทพฯ : บริษัทเอคิสน

เพรสโปรดักส์ จำกัด, 2527.

_____. พิธีประสาทปริญญาบัตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มาสเตอร์เพรส,
2534.

_____. ระเบียบการและหลักสูตรการศึกษา 2535 - 2536. กรุงเทพฯ :
ธีรพงษ์การพิมพ์, 2535.

_____. คู่มือกิจกรรมนักศึกษา. กรุงเทพฯ : แผนกกิจกรรมนักศึกษา
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ม.ป.ป.

การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อความเป็นเลิศ

ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยสถาบันและประเมินผล
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2534.

จรรยา ถาวรจักร์. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.

จุไร ชุ่มชุม. สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย

ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

เฉลิมพล ศรีหงษ์และคนอื่น ๆ. ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปีที่ 1 ที่มีต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญและคนอื่น ๆ. "การสอนแบบต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา,"

ครุศาสตร์. 6 : 47 ; พฤษภาคม - มิถุนายน 2519.

ชาญชัย ศรีไสยเพชร. ทักษะและเทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

พิทักษ์อักษร, 2525.

ชูพันธ์ สมเกื้อ. การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.

ไพบูลย์ อุดมบุญญานภาพ. "คุณภาพของครูกับอนาคตของประเทศไทย,"

ประชากรศึกษา. 35 : 4 ; พฤษภาคม 2528.

ดุขฎิ สรรประดิษฐ์. สภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษายาบาลในกรุงเทพมหานคร

ในทัศนะของนักศึกษาและอาจารย์ยาบาล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

อัดสำเนา.

ดุสิต คงตระกูล. การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูภาคเหนือ ในทัศนะ

ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ

: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

เดือนจิตต์ จิตต์อารี. การคบเพื่อนของนิสิตหญิงมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

ทองเรือน อมรัชกุล. การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.

กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2525.

กัชนาภรณ์ เสนาลักษณ์. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ของรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. อัดสำเนา.

ธีระ นทีวุฒิกุล. การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปริญยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.

นัยนา อ่างสันติกุล. การวิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

อัดสำเนา.

นิตย์กุล อรรถนุพรรณ ผู้อำนวยกาฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์,

สมหมาย ดอกไม้ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ฝ่ายกิจการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ
เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2534.

นิพนธ์ ลาวัณย์โกวิท ผู้อำนวยกาฝ่ายอาคารสถานที่ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์,

สมหมาย ดอกไม้ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ฝ่ายอาคารสถานที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2534.

แบบรายงานจำนวนนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2530-2533. กรุงเทพฯ :

สำนักวิจัยสถาบันและประเมินผล มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ประทุมสุข อาชวบำรุง. งานมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : การพิมพ์พระนคร,

2522.

ประไพพิศ โล่ห์สิทธิศักดิ์. การใช้ประโยชน์ห้องเรียนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

อัดสำเนา.

ประกาศรี สุฉันทบุตร. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของนักศึกษา.

ปริญยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. "กระบวนการเรียนการสอนและความสัมพันธ์

ระหว่างอาจารย์กับนิสิต," การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย.

โครงการพัฒนามหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย, 2519.

ปริญญา อังศุสิงห์. การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

ป๋วย อึ้งภากรณ์. "การบริหารมหาวิทยาลัย," ใน การศึกษาในทศวรรษห้าปี.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมล คีมทอง, 2530.

ผกาทิพย์ เกษรากุล. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนะ
ของนิสิต. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

ผ่องพรรณ ปัทมรานนท์. ความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาวิทยาลัยครู
มหาสารคาม ปี พ.ศ. 2511 ที่หวังจะได้รับบริการและแนะแนวของ
วิทยาลัย. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร, 2511. อัดสำเนา.

ผุสดี ถาวรกุล. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2532. อัดสำเนา.

"พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522" ราชกิจจานุเบกษา
เล่มที่ 96 ตอนที่ 63 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 27 เมษายน 2522.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ
: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531.

✓ พิมศรี เปาณิล. บรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ตามทัศนะของนิสิตและอาจารย์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
อัดสำเนา.

- เพ็ญศรี เด่สกุล. การใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ของวิทยาลัยครูภาคใต้.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. "ความสัมพันธ์ในหมู่นิสิตนักศึกษา," สภาการศึกษาแห่งชาติ.
5(10) : 47-55; พฤษภาคม 2514.
- ไพโรจน์ ดำงวิเศษ. การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู
สงขลา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา, 2533. อัดสำเนา.
- ระวี ภาวิไล. "บรรยากาศทางวิชาการในมหาวิทยาลัย," วารสารสภา
การศึกษาแห่งชาติ. 7(3) : 12; ตุลาคม 2515.
- รังสรรค์ หันสันเทียะ. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในทัศนะของ
ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ภิญโญ สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2516.
- เขาวลัษณ์ คัคโนภาส. การบริการนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยภาคใต้.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
อัดสำเนา.
- วัชรินทร์ แก้วลา. สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครู
นครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ :
โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วัลลภา ศุณาลัย. "นิสิตนักศึกษา" เอกสารประกอบการพัฒนาการเรียนการสอน
ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2521.

- วิจิตร ศรีสอ้าน. หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2518.
- วิจิตร ลีนลิริ. การอุดมศึกษาเชิงรุก. กรุงเทพฯ : เม็ดทรายพรินต์, 2534.
- วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์. "วิธีประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย," เศรษฐศาสตร์. 6(4) : 21-34 ; พฤศจิกายน - ธันวาคม 2519.
- ศิริ รอดบุญธรรม. การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. อัดสำเนา.
- สมบัติ วัจนะสาริกากุล. สภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- สมหมาย จันทรเรือง. "ทางสู่ความสำเร็จของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน," ใน อุดมศึกษา : ทางสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สันต์ อู่อรุณ. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. "กิจกรรมกีฬาเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา," ครูปริทัศน์. 9 : 58-63 ; มีนาคม 2527.
- _____. หลักการกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.
- สุภาลักษณ์ บัญชรเทวกุล. "ครูสอนธุรกิจแตกต่างกับครูสอนวิชาสามัญอย่างไร," ครูปริทัศน์. 11 : 72 - 74 ; พฤษภาคม 2529.

สุรชาติ สังข์รุ่ง. "สรรหาคนเก่งมาเป็นครู," มิตรครู. 4 : 20 ; กุมภาพันธ์ 2530.

สุวรรณ สุขสมภักดิ์. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขต เกษตรนครศรีธรรมราช ในทัศนะของนักศึกษา อาจารย์และผู้บริหาร.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

โส พัฒนสระคู. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือในทัศนะของ นักศึกษา และอาจารย์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

อรรณพ คุณพันธ์. การสร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
อัดสำเนา.

อุดมศักดิ์ โสมคำ หัวหน้าภาควิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์,
สมหมาย ดอกไม้ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ฝ่ายรับสมัครและทะเบียนนักศึกษา
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2534.

อุทุมพร ทองอุไทย. "ลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยในอุดมคติ," ครูศาสตร์.
2 : 71; มีนาคม - เมษายน 2522.

เอกชัย สุขภักดิ์. การบริหารการศึกษาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ :
อนงค์ศิลป์การพิมพ์, 2527.

- ✓ Astin, Alexander W. The College Environment. New York : American Council on Education, 1968.
- ✓ Astin, A.W. and J.L. Holland. "The Environmental Assessment Technique," Journal of Educational Psychology. New York : American Council on Education, 52 : 308-316; 1961.
- Benn, Gerald Chester. "A Comparison of the Ideal and Real College Environment as Perceived by Entering Freshmen in an Oklahoma State University," Dissertation Abstracts International. 36 : 7228-A, May, 1976.
- Centra, J.A., R.T. Hartnett and R.E. Peterson. "Faculty View of Institutional Functioning : A New Measure of College Environment," Journal of Educational and Psychological Measurement. 30 : 405-416; 1970.
- ✓ Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper & Row, 1971.
- Culp, Marguerite McGann. "Analysis of Student Personnel Services at Saminol Community College, Sandford, Florida," Dissertation Abstracts International. 42 : 547-A, August, 1981.
- Edwards, Allen Louis. Technique of Attitude Scale Construction. New York : Appleton Century Crafts, 1957.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th ed. Tokyo : McGraw-Hill, 1981.
- Finkelstein, Jason Abbert. "Student Services for Adults : The Literature, a Study of the City University of New York, a Suggested Program," Dissertation Abstracts International. 44 : 1703-A, December, 1983.
- ✓ Harold, Webster. "Personality Change in College Students," College and Character. New York : Nevitt Stanford, 1964.
- Harold, Roger Davis. "The Control of Student Extra-Curricular Life in American Higher Education," Dissertation Abstracts International. 27 : 2782-A, March, 1967.
- Hill, George Wayne. "A Study of Faculty and Student Perception of the Campus Environment at Florida Atlantic University," Dissertation Abstracts International. 38 : 5946-A, April, 1976.

Holland, Bobby T. "Student Personnel Administrative Services Provided by State Agencies for Community Colleges," Dissertation Abstracts International. 32 : 6155-A, May, 1972.

Layman, Barbara Jean. "Perception of College Environment at Oklahoma State University by Incoming Freshman Students," Dissertation Abstracts International. 36 : 7210-A, May, 1976.

Locklin, Ralph Howard. "Institutional Tension : A Multiple Case Study of Four Campuses Using the Transactional Analysis of Personality and Environment," Dissertation Abstracts International. 37 : 149-A, July, 1976.

Newcomb, Theodore M. "Student Peer-Group Influence," Personality Factors on the College Campus. New York, Social Science Research Council, 1962.

✓ Pace, C.R. and G.G. Stern. "An Approach to the Measurement of Psychological Characteristics of College Environment," Journal of Educational Psychology. 49 : 260-277, 1965.

Peterson, J.S. "Some Observation on Superior Student," Journal of Education Sociology. 35 : 172 ; May, 1966.

Romine, Stephen. "Student and Faculty Perceptions of an Effective University Instructional Climates," The Journal of Educational Research. 68 : 139-143; December, 1974.

✓ Seager, Paul W. Proposed the School Building Code for Thailand. Indiana : Indiana University, 1961.

Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. Tokyo : McGraw-Hill, 1971.

Wrenn, Gilbert C. Student Personnel Work in College. New York : The Ronald Press Company, 1951.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือแนะนำและแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

แผนการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5 สิงหาคม 2535

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้บริหาร/อาจารย์/นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ด้วยข้าพเจ้านายสมหมาย ดอกไม้ อาจารย์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปัจจุบันกำลังศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง "สภาพแวดล้อม
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา" จึงมี
ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขอข้อมูลเพื่อการวิจัยจากท่าน*ผลของการวิจัย
ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น*จึงขอความกรุณาจากท่านโปรดกรอกแบบสอบถามตามความ
เป็นจริง คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับและจะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อผู้หนึ่ง
ผู้ใดทั้งสิ้น

ดังนั้นจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถาม
ฉบับนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ดอกไม้)

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในทัศนะของ
ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการถามทัศนะของท่านที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามแต่ละข้อให้ตรงกับความเห็น หรือความรู้สึกของท่านให้มากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นอย่างยิ่ง

1. โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่แสดงสถานภาพของท่าน

☐ ผู้บริหาร (อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี
ผู้ช่วยคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าแผนก)

☐ อาจารย์

☐ นักศึกษาชั้นปีที่ 1

☐ นักศึกษาชั้นปีที่ 2

☐ นักศึกษาชั้นปีที่ 3

☐ นักศึกษาชั้นปีที่ 4

2. โปรดทำเครื่องหมาย ☐ รอบตัวเลขในช่องท้ายคำถามที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว โดยมีน้ำหนักการให้คะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านอาคารสถานที่</u>					
1.	ขนาดของห้องเรียนต่อจำนวนนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
2.	อุปกรณ์ในห้องเรียนจัดได้ดีเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน.....	5	4	3	2	1
3.	สถานที่ตั้งห้องสมุดสะดวกในการไปใช้บริการ	5	4	3	2	1
4.	จำนวนที่นั่งอ่านหนังสือในห้องสมุดมีเพียงพอ กับจำนวนนักศึกษาที่เข้าไปค้นคว้า.....	5	4	3	2	1
5.	ห้องปฏิบัติการสำหรับการเรียนวิชาปฏิบัติ มีอุปกรณ์และสื่อการสอนที่ทันสมัย.....	5	4	3	2	1
6.	ที่นั่งพักผ่อนมีเพียงพอให้นักศึกษาได้สังสรรค์..	5	4	3	2	1
7.	โรงอาหารจัดได้ถูกสุขลักษณะ.....	5	4	3	2	1
8.	จำนวนที่นั่งรับประทานอาหารมีเพียงพอกับ นักศึกษา.....	5	4	3	2	1
9.	ห้องน้ำ ห้องสุขามีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา.	5	4	3	2	1
10.	ห้องน้ำ ห้องสุขาสะอาดถูกสุขลักษณะ.....	5	4	3	2	1
11.	ทางเดินระหว่างอาคารต่าง ๆ มีความสะดวก	5	4	3	2	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12.	สนามกีฬาเพียงพอพอกับความต้องการของนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
13.	สถานที่ตั้งสหกรณ์ร้านค้ามีความสะดวกต่อการให้บริการ.....	5	4	3	2	1
14.	สถานที่จอดรถในมหาวิทยาลัยมีความสะดวก..	5	4	3	2	1
15.	สภาพบริเวณต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยได้รับการดูแลให้สวยงามอยู่เสมอ.....	5	4	3	2	1
16.	บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยมีความสะอาด สมเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษา.....	5	4	3	2	1
17.	สวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยมีเพียงพอ.....	5	4	3	2	1

โปรดแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้าน
อาคารสถานที่.....
.....
.....
.....

ข้อ	สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	<u>ด้านการบริหาร</u>					
18.	นักศึกษามีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัยอย่างอิสระ	5	4	3	2	1
19.	ผู้บริหารเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
20.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามวิถีทางประชาธิปไตย.....	5	4	3	2	1
21.	นักศึกษา有机会เข้าพบผู้บริหารเพื่อปรึกษาหารือกันอยู่เสมอ.....	5	4	3	2	1
22.	กฎระเบียบของมหาวิทยาลัยสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เป็นจริง.....	5	4	3	2	1
23.	ระบบบริหารเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
24.	นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของมหาวิทยาลัย.....	5	4	3	2	1
25.	นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบว่าด้วยการสอบของมหาวิทยาลัย.....	5	4	3	2	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
26.	มหาวิทยาลัยยกย่องผู้ที่กระทำความดี.....	5	4	3	2	1
27.	ความเคร่งครัดต่อกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้กับ นักศึกษาของมหาวิทยาลัย.....	5	4	3	2	1
28.	การดูแลช่วยเหลือนักศึกษาของอาจารย์ ที่ปรึกษา.....	5	4	3	2	1
29.	ระเบียบบริหารของมหาวิทยาลัยเอื้อต่อ ความก้าวหน้าทางวิชาการ.....	5	4	3	2	1
30.	นักศึกษามีขวัญและกำลังใจดี.....	5	4	3	2	1

โปรดแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้าน
การบริหาร.....
.....
.....
.....

ข้อ	สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านการเรียนการสอน</u>					
31.	ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์.....	5	4	3	2	1
32.	ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของ อาจารย์.....	5	4	3	2	1
33.	การกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้น ที่จะเรียนของอาจารย์.....	5	4	3	2	1
34.	อาจารย์แนะนำเอกสารหรือตำราต่างๆ ให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ.....	5	4	3	2	1
35.	บุคลิกภาพของการเป็นครูของอาจารย์.....	5	4	3	2	1
36.	การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนของอาจารย์	5	4	3	2	1
37.	ความเป็นกันเองกับนักศึกษาของอาจารย์....	5	4	3	2	1
38.	การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับจริยธรรมวิชาชีพ ในขณะการสอนของอาจารย์.....	5	4	3	2	1
39.	การจัดลำดับเนื้อหาวิชาในการสอน ของอาจารย์.....	5	4	3	2	1
40.	การให้โอกาสนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น ในชั้นเรียน.....	5	4	3	2	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
41.	บรรยากาศการเรียนการสอนในห้องเรียน...	5	4	3	2	1
42.	อาจารย์มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการประเมินผล การเรียน.....	5	4	3	2	1
43.	นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการสอน ของอาจารย์.....	5	4	3	2	1
44.	การให้คำแนะนำด้านการเรียนแก่นักศึกษา นอกห้องเรียน.....	5	4	3	2	1
45.	ความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการวิชาการ ของอาจารย์พิเศษ.....	5	4	3	2	1
46.	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย.....	5	4	3	2	1

โปรดแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้าน
 การเรียนการสอน.....

ข้อ	สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน</u>					
47.	ความเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน ของนักศึกษารุ่นพี่.....	5	4	3	2	1
48.	นักศึกษานิยมคบเพื่อนที่สนใจในการเรียน	5	4	3	2	1
49.	นักศึกษาไว้วางใจในการปรึกษาหารือและ แก้ปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อนร่วมชั้น.....	5	4	3	2	1
50.	นักศึกษาที่เรียนดีให้ความช่วยเหลือนักศึกษา ที่เรียนอ่อน.....	5	4	3	2	1
51.	นักศึกษานิยมร่วมกันทบทวนบทเรียนใน กลุ่มเพื่อนนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
52.	นักศึกษาใช้เวลาว่างสร้างสรรค์กับเพื่อน ต่างคณะวิชา.....	5	4	3	2	1
53.	นักศึกษามีความอบอุ่นใจเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน นักศึกษา.....	5	4	3	2	1
54.	มหาวิทยาลัยส่งเสริมการจัดกิจกรรมพบปะ สังสรรค์ระหว่างนักศึกษาต่างชั้นปีอยู่เสมอ...	5	4	3	2	1
55.	การร่วมมือกันทำกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ชื่อเสียง มหาวิทยาลัยของนักศึกษา.....	5	4	3	2	1

โปรดแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้าน
สังคมกลุ่มเพื่อน.....

.....

.....

.....

ข้อ	สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	<u>ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา</u>					
56.	มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรม หลากหลายประเภท.....	5	4	3	2	1
57.	การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของผู้บริหาร...	5	4	3	2	1
58.	การเข้าร่วมวางแผนจัดกิจกรรมของนักศึกษา กับอาจารย์ที่ปรึกษา.....	5	4	3	2	1
59.	ห้องทำงานของสโมสรและชมรมนักศึกษา เป็นสัดส่วน ทำให้มีความคล่องตัวในการ จัดกิจกรรม.....	5	4	3	2	1
60.	การให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ของอาจารย์:.....	5	4	3	2	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
61.	นักศึกษาที่มีอิสระที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มที่.....	5	4	3	2	1
62.	ความสนใจของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
63.	การจัดตารางเวลาเรียนให้อ่านวยต่อการจัดกิจกรรมของนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
64.	มหาวิทยาลัยสนับสนุนกิจกรรมด้านกีฬาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
65.	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาของนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
66.	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการของนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
67.	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ของนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
68.	ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
69.	มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้นักศึกษาทราบโดยทั่วถึง.....	5	4	3	2	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
70.	ระเบียบของมหาวิทยาลัยเอื้ออำนวยต่อการ จัดกิจกรรมนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
71.	คุณค่าและประโยชน์ของกิจกรรมที่จัด.....	5	4	3	2	1

โปรดแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้าน
การจัดกิจกรรมนักศึกษา.....
.....
.....
.....

ข้อ	สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านการบริการนักศึกษา</u>					
72.	การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย.....	5	4	3	2	1
73.	ความสะดวกในการค้นคว้าห้องสมุด.....	5	4	3	2	1
74.	ความเพียงพอของจำนวนหนังสือในห้องสมุด..	5	4	3	2	1
75.	การบริการให้คำปรึกษาของแผนกแนะแนวแก่นักศึกษา.....	5	4	3	2	1
76.	ห้องบริการให้คำปรึกษาแนะแนวเป็นสัดส่วนเอื้อต่อการให้บริการ.....	5	4	3	2	1
77.	อาจารย์แนะแนวมีเพียงพอต่อการให้บริการนักศึกษา.....	5	4	3	2	1
78.	นักศึกษาที่มีปัญหาส่วนตัวใช้บริการของแผนกแนะแนวได้อย่างเต็มที่.....	5	4	3	2	1
79.	บริการจัดหางานให้นักศึกษามีประสิทธิภาพ...	5	4	3	2	1
80.	การเอาใจใส่ดูแลนักศึกษายามเจ็บป่วย.....	5	4	3	2	1
81.	อาหารที่จำหน่ายในมหาวิทยาลัยมีคุณภาพ....	5	4	3	2	1
82.	การจัดบริการในเรื่องน้ำดื่ม น้ำใช้ให้แก่นักศึกษา.....	5	4	3	2	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยหรือมีความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
83.	การได้รับบริการเกี่ยวกับเอกสารหรือสิ่งพิมพ์					
	การประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย.....	5	4	3	2	1
84.	ความเพียงพอในการจัดรถโดยสารรับส่ง					
	นักศึกษาระหว่างวิทยาเขต.....	5	4	3	2	1
85.	ความปลอดภัยในการใช้บริการรถโดยสาร					
	รับส่งนักศึกษาระหว่างวิทยาเขต.....	5	4	3	2	1
86.	ความสะดวกในการใช้บริการรถโดยสารรับส่ง					
	นักศึกษาระหว่างวิทยาเขต.....	5	4	3	2	1
87.	ความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อกับหน่วย					
	บริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย.....	5	4	3	2	1

โปรดแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้าน
 การบริการนักศึกษา.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้อย่างสมบูรณ์

ภาคผนวก ข

หนังสือแนะนำและรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเกี่ยวข้องของแบบสอบถาม

แผนการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

25 มิถุนายน 2535

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเพิ่มเติมแบบสอบถาม
เรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้านายสมหมาย ดอกไม้ อาจารย์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
กำลังศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ขณะนี้กำลังทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา โดยการสอบถามทัศนะของผู้บริหาร
อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อม 6 ด้าน คือด้านอาคารสถานที่
ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรม
นักศึกษาและด้านการบริการนักศึกษา

ในการศึกษาคั้งนี้ข้าพเจ้าได้สร้างแบบสอบถาม 1 ชุด เพื่อสอบถาม
ความคิดเห็นดังกล่าว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตรวจสอบ แก้ไข
เพิ่มเติมสาระของแบบสอบถาม และตรวจสอบความชัดเจนของภาษาในข้อความ
แต่ละข้อ เพื่อความเที่ยงตรงของแบบสอบถามชุดนี้ ด้วยความอนุเคราะห์จากท่าน
ในครั้งนี้ จะมีส่วนสำคัญยิ่งในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักเป็น
พระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ดอกไม้)

นิสิตปริญญาโทวิชาเอกการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

1. ชื่อ รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์
 วุฒิกการศึกษา กศ.บ., กศ.ม., กศ.ด. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร)
 ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
 สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ชื่อ อาจารย์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร
 วุฒิกการศึกษา กศ.บ., ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิชา, กศ.ม., Ed.D
 ตำแหน่ง หัวหน้าแผนกวิชาการอุดมศึกษา
 สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ชื่อ อาจารย์ สุรี บุรณชนิด
 วุฒิกการศึกษา ร.บ., ประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการปกครอง
 ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
 สังกัด มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
4. ชื่อ อาจารย์ ดร.มัทนา สานติวัตร
 วุฒิกการศึกษา บช.บ., M.Ac., Ph.D. (Higher Education)
 ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
 สังกัด มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
5. ชื่อ อาจารย์ ดร.ขวัญใจ อังตระกูล
 วุฒิกการศึกษา ประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการบัญชี, M.B.A. (Management)
 M.S. (Marketing), M.A. (Economics),
 Ph.D. (Economics)
 ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
 สังกัด มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายชื่อของสภาพแวดล้อม

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ลำดับข้อ	รายด้าน	ค่าอำนาจจำแนก (๔)	ลำดับข้อ	รายด้าน	ค่าอำนาจจำแนก (๔)
<u>1. ด้านอาคารสถานที่</u>			<u>2. ด้านการบริหาร</u>		
1.		2.43	18.		3.63
2.		4.31	19.		5.04
3.		3.40	20.		3.71
4.		3.78	21.		5.48
5.		4.44	22.		4.92
6.		5.03	23.		3.80
7.		5.27	24.		3.88
8.		7.35	25.		3.60
9.		4.78	26.		5.16
10.		5.69	27.		8.42
11.		4.49	28.		6.11
12.		2.92	29.		7.78
13.		3.69	30.		8.76
14.		3.40			
15.		2.56			
16.		4.24			
17.		4.77			

ลำดับข้อ	รายด้าน	ค่าอำนาจจำแนก (๕)	ลำดับข้อ	รายด้าน	ค่าอำนาจจำแนก (๕)
3. <u>ด้านการเรียนการสอน</u>			4. <u>ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน</u>		
31.		5.60	47.		1.93
32.		4.46	48.		2.34
33.		3.08	49.		2.04
34.		4.31	50.		3.45
35.		6.76	51.		1.92
36.		4.17	52.		1.75
37.		3.16	53.		2.19
38.		5.12	54.		2.17
39.		4.46	55.		2.30
40.		5.99			
41.		3.35			
42.		4.39			
43.		2.51			
44.		3.68			
45.		2.19			
46.		2.92			

ลำดับข้อ	รายด้าน	ค่าอำนาจจำแนก (๔)	ลำดับข้อ	รายด้าน	ค่าอำนาจจำแนก (๔)
5. <u>ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา</u>			6. <u>ด้านการบริการนักศึกษา</u>		
56.		1.88	72.		2.21
57.		4.76	73.		5.01
58.		6.11	74.		5.56
59.		4.52	75.		4.73
60.		2.18	76.		5.67
61.		2.83	77.		3.96
62.		3.66	78.		4.70
63.		3.10	79.		6.36
64.		3.64	80.		6.78
65.		2.36	81.		4.49
66.		3.46	82.		3.74
67.		3.14	83.		3.50
68.		5.01	84.		7.67
69.		5.28	85.		6.98
70.		5.05	86.		5.68
71.		5.34	87.		5.03

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ด้านอาคารสถานที่ เท่ากับ 0.91

ด้านการบริหาร เท่ากับ 0.92

ด้านการเรียนการสอน เท่ากับ 0.90

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน เท่ากับ 0.83

ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา เท่ากับ 0.91

ด้านการบริการนักศึกษา เท่ากับ 0.94

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

ภาคผนวก ง

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา
เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นรายด้าน

ตาราง 19 ความถี่ของคำตอบของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่ให้ความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านอาคารสถานที่

ความคิดเห็นและเสนอแนะสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านอาคารสถานที่	ความถี่ของคำตอบ
1. เพิ่มที่นั่งพักผ่อนของนัศึกษานอกอาคารเรียน และบริเวณใต้ร่มไม้	67
2. ปรับปรุงโรงอาหารโดยเพิ่มที่นั่งรับประทานอาหาร และร้านขายอาหารให้มากขึ้น	40
3. เพิ่มห้องน้ำ ห้องสุขาให้เพียงพอและจัดเจ้าหน้าที่ ดูแลให้ทั่วถึง	39
4. จัดสร้างสนามกีฬาให้เพียงพอ	30
5. ขยายห้องสมุดให้กว้างขวางและเพิ่มที่นั่งในห้อง สมุดให้เพียงพอ	23
6. ปลุกต้นไม้ให้มากกว่าที่มีอยู่เพื่อสร้างบรรยากาศ ที่ร่มรื่น	13
7. สร้างหลังคาคลุมทางเดินระหว่างอาคารเพื่อ ความสะดวกในการสัญจรไปมา	11
8. ปรับปรุงสหกรณ์ร้านค้าโดยขยายพื้นที่ ให้กว้างขวาง	11

ตาราง 20 ความถี่ของคำตอบของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่ให้ความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริหาร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริหาร	ความถี่ของคำตอบ
1. ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร กับนักศึกษา โดยจัดให้มีโอกาสพบกันมากขึ้น	19
2. จัดให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้พบกับนักศึกษานอกเวลา เรียนเพื่อความสนิทสนมมากยิ่งขึ้น	19
3. ระเบียบการแต่งกายของนักศึกษาควรปฏิบัติโดย เคร่งครัด	18
4. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัย	11
5. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ให้ทั่วถึง เพื่อความเข้าใจอันดีของทุกฝ่าย	10

ตาราง 21 ความถี่ของคำตอบของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่ให้ความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านการเรียนการสอน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ความถี่ของคำตอบ
1. เพิ่มจำนวนห้องเรียนเพื่อให้ศึกษามีโอกาสใช้ ทบทวนวิชาเรียนได้มากขึ้น	19
2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนให้ทันสมัย และเพียงพอ	16
3. ปรับปรุงการประเมินผลการเรียนของอาจารย์ ให้ชัดเจน	14
4. ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์พิเศษกับ นักศึกษาโดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบอาจารย์ มากขึ้น	12

ตาราง 22 ความถี่ของคำตอบของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่ให้ความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	ความถี่ของคำตอบ
1. ส่งเสริมให้นักศึกษাজัดกิจกรรมภายในคณะ เพื่อให้ นักศึกษามีโอกาสได้ใกล้ชิดสนิทสนมกัน	30
2. ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาต่างคณะให้ มากขึ้นโดยจัดให้มีการทำกิจกรรมร่วมกัน	30
3. ส่งเสริมให้นักศึกษารุ่นพี่และรุ่นน้องมีความสัมพันธ์ อันดีต่อกันโดยจัดกิจกรรมที่มีโอกาสได้สังสรรค์กัน	24
4. ส่งเสริมให้มีการพบปะสังสรรค์ในระหว่างกลุ่มเพื่อน ที่มีวิชาเรียนร่วมกัน	18

ตาราง 23 ความถี่ของคำตอบของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่ให้ความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา	ความถี่ของคำตอบ
1. จัดตารางเวลาเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม นักศึกษา	27
2. ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนักศึกษา อย่างต่อเนื่อง	24
3. สนับสนุนการจัดกิจกรรมทุกประเภทให้มากกว่าที่เป็นอยู่	13
4. ควรจัดกิจกรรมให้หลากหลายประเภทนอกเหนือจาก กิจกรรมด้านกีฬา	9
5. ควรกระตุ้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญในการเข้าร่วม กิจกรรม	9
6. ควรมีสถานที่ที่เอื้ออำนวยในการจัดกิจกรรม	8

ตาราง 24 ความถี่ของคำตอบของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่ให้ความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริการนักศึกษา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริการนักศึกษา	ความถี่ของคำตอบ
1. จัดให้มีบริการน้ำดื่มที่สะอาดและมีคุณภาพมากขึ้น	17
2. ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือตำราทางวิชาการ เพิ่มมากขึ้น เพื่อสนับสนุนการค้นคว้าของนักศึกษาและ อาจารย์	17
3. ปรับปรุงรถโดยสารรับ-ส่งนักศึกษาในเรื่องความ ปลอดภัยและความสะอาด	16
4. ปรับปรุงการให้บริการของห้องพยาบาลให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	14
5. เพิ่มจำนวนอาจารย์แนะแนวให้เพียงพอกับจำนวน นักศึกษา	13
6. ดูแลความสะอาดในโรงอาหาร ร้านขายอาหาร และอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับประทานอาหาร	12

ภาคผนวก จ

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และ
นักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ เป็นรายด้านและรายข้อ

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านอาคารสถานที่

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
<u>ด้านอาคารสถานที่</u>							
1. ขนาดของห้องเรียนต่อจำนวนนักศึกษา	3.00	1.10	2.90	0.94	3.64	0.94	26.48*
2. อุปกรณ์ในห้องเรียนจัดได้ดี เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน	3.24	0.72	3.13	0.76	3.77	0.83	25.33*
3. สถานที่ตั้งห้องสมุดสะดวกในการไปใช้บริการ	3.37	1.16	3.30	0.84	3.54	0.98	2.31
4. จำนวนที่นั่งอ่านหนังสือในห้องสมุดมีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าไปค้นคว้า	2.62	0.98	2.80	0.95	2.88	1.05	1.20
5. ห้องปฏิบัติการสำหรับการเรียนวิชาปฏิบัติมีอุปกรณ์และสื่อการสอนที่ทันสมัย	3.27	0.80	2.91	0.84	3.38	0.87	9.57*
6. ที่นั่งพักผ่อนมีเพียงพอให้นักศึกษาได้สังสรรค์	2.67	1.10	2.67	1.14	2.48	1.08	1.37
7. โรงอาหารจัดได้ถูกสุขลักษณะ	3.08	1.06	3.06	0.94	3.01	0.95	0.15

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
8. จำนวนที่นั่งรับประทานอาหาร มีเพียงพอกับนักศึกษา	2.75	1.09	2.86	1.01	2.36	1.02	9.75*
9. ห้องน้ำ ห้องสุขามีเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	3.08	1.08	2.71	1.04	2.52	0.99	6.08*
10. ห้องน้ำ ห้องสุขาสะอาดถูก สุขลักษณะ	3.97	0.79	3.32	1.09	3.24	0.94	10.41*
11. ทางเดินระหว่างอาคารต่างๆ มีความสะดวก	3.10	1.02	2.78	0.76	3.18	0.93	6.30*
12. สนามกีฬา มีเพียงพอกับความ ต้องการของนักศึกษา	2.27	0.87	2.34	1.00	2.34	1.03	0.09
13. สถานที่ตั้งสหกรณ์ร้านค้ามี ความสะดวกต่อการให้บริการ	3.05	1.02	2.87	0.83	2.91	0.91	0.49
14. สถานที่จอดรถในมหาวิทยาลัย มีความสะดวก	3.10	0.87	2.86	0.91	2.97	0.98	0.80
15. สภาพบริเวณต่าง ๆ ใน มหาวิทยาลัยได้รับการดูแล ให้สวยงามอยู่เสมอ	4.21	0.67	4.08	0.72	4.00	0.88	1.30

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
16. บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัย มีความสะอาดสมเป็นสถาบัน ระดับอุดมศึกษา	4.02	0.86	3.83	0.89	3.91	0.88	0.59
17. สวัสดิภาพและความปลอดภัย ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย มีเพียงพอ	3.94	0.84	3.43	0.86	3.62	0.81	4.67*
รวมด้านอาคารสถานที่	3.22	0.64	3.05	0.58	3.16	0.52	1.70

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และ
นักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านการบริหาร

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
<u>ด้านการบริหาร</u>							
18. นักศึกษามีโอกาสแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร งานของมหาวิทยาลัยอย่าง อิสระ	3.08	0.95	2.80	0.99	2.68	0.92	3.49*
19. ผู้บริหารเอาใจใส่ต่อความ เป็นอยู่ของนักศึกษา	3.91	0.75	3.32	0.89	2.94	0.83	28.79*
20. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ นักศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามวิถีทางประชาธิปไตย	3.75	0.68	3.47	0.92	3.51	0.85	1.51
21. นักศึกษามีโอกาสเข้าพบ ผู้บริหารเพื่อปรึกษาหารือกัน อยู่เสมอ	3.16	0.89	2.93	1.01	2.37	0.95	21.21*
22. กฎระเบียบของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับสภาพสังคมที่ เป็นจริง	3.48	0.69	3.24	0.75	3.31	0.79	1.14
23. ระบบบริหารเอื้ออำนวยต่อ การจัดกิจกรรมนักศึกษา	3.51	0.69	3.08	0.75	3.16	0.85	3.55*

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
24. นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของมหาวิทยาลัย	3.00	1.05	2.71	1.11	3.09	1.02	4.47*
25. นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบว่าด้วยการสอบของมหาวิทยาลัย	3.70	0.90	3.35	0.88	4.06	0.83	24.72*
26. มหาวิทยาลัยยกย่องผู้ที่กระทำความดี	4.10	0.73	3.91	0.74	3.74	0.86	4.37*
27. ความเคร่งครัดต่อกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้กับนักศึกษาของมหาวิทยาลัย	3.56	0.80	3.20	0.83	3.42	0.88	2.70
28. การดูแลช่วยเหลือนักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา	3.16	0.83	3.27	0.90	3.06	1.01	1.59
29. ระเบียบบริหารของมหาวิทยาลัยเอื้อต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	3.18	0.93	2.90	0.95	3.44	0.78	15.78*
30. นักศึกษามีขวัญและกำลังใจดี	3.45	0.73	3.13	0.71	3.43	0.85	4.12*
รวมด้านการบริหาร	3.46	0.59	3.18	0.59	3.25	0.49	3.97*

ตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และ
นักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านการเรียนการสอน

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>							
31. ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน ของอาจารย์	3.86	0.48	3.65	0.58	3.71	0.66	1.27
32. ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ของอาจารย์	3.75	0.49	3.54	0.55	3.56	0.72	1.31
33. การกระตุ้นให้นักศึกษามีความ กระตือรือร้นที่จะเรียนของ อาจารย์	3.51	0.55	3.39	0.63	3.13	0.79	7.23*
34. อาจารย์แนะนำเอกสารหรือ ตำราต่าง ๆ ให้นักศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ	3.35	0.67	3.12	0.84	2.91	0.94	5.17*
35. บุคลิกภาพของการเป็นครู ของอาจารย์	3.37	0.68	3.56	0.55	3.65	0.75	2.99
36. การใช้อุปกรณ์การเรียน การสอนของอาจารย์	3.16	0.68	3.17	0.73	3.31	0.87	1.31
37. ความเป็นกันเองกับนักศึกษา ของอาจารย์	3.64	0.63	3.57	0.72	3.38	0.93	2.69

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
38. การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับ จริยธรรมวิชาชีพในขณะที่สอน ของอาจารย์	2.89	0.77	3.08	0.82	3.01	0.91	0.55
39. การจัดลำดับเนื้อหาวิชาใน การสอนของอาจารย์	3.67	0.62	3.57	0.59	3.56	0.79	0.32
40. การให้โอกาสนักศึกษาได้แสดง ความคิดเห็นในชั้นเรียน	3.29	0.70	3.41	0.86	3.34	0.96	0.21
41. บรรยายภาคการเรียนการสอน ในห้องเรียน	3.48	0.76	3.42	0.57	3.57	0.76	1.56
42. อาจารย์มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนใน การประเมินผลการเรียน	3.64	0.75	3.71	0.73	3.39	0.86	5.86*
43. นักศึกษามีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการสอนของ อาจารย์	2.97	0.98	3.01	0.84	2.59	0.98	8.06*
44. การให้คำแนะนำด้านการเรียน แก่นักศึกษานอกห้องเรียน	3.29	0.77	3.45	0.78	2.98	0.98	8.97*
45. ความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการวิชา การของอาจารย์พิเศษ	3.78	0.78	3.68	0.72	3.57	0.89	1.41

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
46. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย	3.27	0.83	3.10	0.79	3.67	0.83	18.32*
รวมด้านการเรียนการสอน	3.43	0.43	3.40	0.44	3.33	0.51	1.14

ตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และ
นักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
<u>ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน</u>							
47. ความเป็นแบบอย่างที่ดีใน การปฏิบัติตนของนักศึกษา รุ่นพี่	3.16	0.72	2.95	0.77	2.89	0.93	1.56
48. นักศึกษาคบเพื่อนที่สนใจใน การเรียน	2.89	0.69	2.89	0.73	3.52	0.82	28.62 [*]
49. นักศึกษาไว้วางใจในการ ปรึกษาหารือและแก้ปัญหา ต่าง ๆ กับเพื่อนร่วมชั้น	3.35	0.67	3.32	0.80	3.44	0.84	0.82
50. นักศึกษาที่เรียนดีให้ความ ช่วยเหลือนักศึกษาที่เรียน อ่อน	2.89	0.61	2.93	0.71	3.00	0.98	0.38
51. นักศึกษานิยมร่วมกันทบทวน บทเรียนในกลุ่มเพื่อน นักศึกษา	3.05	0.74	3.01	0.77	3.01	0.99	0.02

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
52. นักศึกษาใช้เวลาว่าง สร้างสรรค์กับเพื่อนต่างคณะ วิชา	2.62	0.75	2.63	0.85	2.37	1.04	2.94
53. นักศึกษามีความมั่นใจเมื่อ อยู่ในกลุ่มเพื่อนนักศึกษา	3.59	0.79	3.60	0.81	3.79	0.85	2.36
54. นักศึกษาส่งเสริมการจัด กิจกรรมพบปะสังสรรค์ ระหว่างนักศึกษาต่างชั้นปี อยู่เสมอ	2.70	0.84	2.73	0.91	2.47	1.04	2.79
55. การร่วมมือกันทำกิจกรรม เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียง มหาวิทยาลัยของนักศึกษา	3.18	0.70	3.17	0.87	3.04	0.97	1.03
รวมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.05	0.43	3.03	0.53	3.06	0.53	0.12

ตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และ
นักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
<u>ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา</u>							
56.มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้ นักศึกษাজัดกิจกรรมหลากหลายประเภท	3.86	0.78	3.61	0.89	3.47	0.87	4.05*
57.การเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาของผู้บริหาร	3.97	0.79	3.41	0.91	2.88	0.83	39.38*
58.การเข้าร่วมวางแผนจัด กิจกรรมของนักศึกษากับ อาจารย์ที่ปรึกษา	3.70	0.57	3.19	0.92	2.79	0.91	22.55*
59.ห้องทำงานของสโมสรและ ชมรมนักศึกษาเป็นสัดส่วน ทำให้มีความคล่องตัวใน การจัดกิจกรรม	3.67	0.91	3.16	0.79	2.89	0.93	14.32*
60.การให้ความร่วมมือในการ จัดกิจกรรมนักศึกษาของ อาจารย์	3.40	0.89	3.23	0.71	3.12	0.80	2.67

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
61. นักศึกษามีอิสระที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มที่	3.45	0.83	3.20	0.91	3.24	0.92	1.07
62. ความสนใจของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	2.91	0.72	2.93	0.93	2.99	0.94	0.21
63. การจัดตารางเวลาเรียนให้อ่านายต่อการจัดกิจกรรมของนักศึกษา	2.83	0.76	2.56	0.86	2.63	0.93	1.11
64. มหาวิทยาลัยสนับสนุนกิจกรรมด้านกีฬา	3.56	0.98	3.46	0.85	3.18	0.92	5.74*
65. ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาของนักศึกษา	3.00	0.78	3.05	0.79	2.93	0.92	0.61
66. ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการของนักศึกษา	2.62	0.82	2.58	0.89	2.88	0.85	5.04*
67. ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ของนักศึกษา	2.78	0.82	2.87	0.83	2.81	0.88	0.19

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
68. ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม ด้านศิลปวัฒนธรรมของ นักศึกษา	2.64	0.63	2.67	0.81	2.69	0.88	0.08
69. มีการประชาสัมพันธ์การจัด กิจกรรมให้นักศึกษาทราบ โดยทั่วถึง	3.18	0.96	3.09	0.90	3.00	0.99	0.88
70. ระเบียบของมหาวิทยาลัย เอื้ออำนวยต่อการจัด กิจกรรมนักศึกษา	3.29	0.81	3.12	0.78	3.05	0.82	1.58
71. คุณค่าและประโยชน์ของ กิจกรรมที่จัด	3.54	0.64	3.49	0.78	3.51	0.80	0.04
รวมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา	3.28	0.50	3.10	0.62	3.00	0.53	5.18*

ตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และ นักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริการนักศึกษา

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
<u>ด้านการบริการนักศึกษา</u>							
72. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับ เรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ในมหาวิทยาลัย	3.54	0.90	3.39	0.75	3.11	0.95	6.01*
73. ความสะดวกในการค้นคว้า ห้องสมุด	3.48	0.93	3.24	0.84	3.35	0.91	0.89
74. ความเพียงพอของจำนวน หนังสือในห้องสมุด	2.91	0.95	2.69	0.89	2.91	1.01	1.57
75. การบริการให้คำปรึกษาของ แผนกแนะแนวแก่นักศึกษา	3.43	0.80	3.31	0.84	2.92	0.96	9.91*
76. ห้องบริการให้คำปรึกษา แนะแนวเป็นส่วนเชื่อมต่อ การให้บริการ	3.13	0.85	3.00	0.88	3.07	0.88	0.32
77. อาจารย์แนะแนวมีเพียงพอ ต่อการให้บริการนักศึกษา	2.75	0.95	2.64	0.78	2.88	0.86	2.68

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
78. นักศึกษาที่มีปัญหาส่วนตัวใช้ บริการของแผนกแนะแนวได้ อย่างเต็มที่	2.97	0.95	2.94	0.97	2.87	0.94	0.33
79. บริการจัดหางานให้นักศึกษา มีประสิทธิภาพ	3.67	0.88	3.30	0.81	3.11	0.90	7.94
80. การเอาใจใส่ดูแลนักศึกษา ยามเจ็บป่วย	3.67	0.66	3.27	0.82	3.30	0.94	2.94
81. อาหารที่จำหน่ายใน มหาวิทยาลัยมีคุณภาพ	3.16	0.79	2.75	0.92	3.03	0.88	3.78*
82. การจัดบริการในเรื่องน้ำดื่ม น้ำใช้ให้แก่นักศึกษา	2.94	0.99	2.53	0.88	2.95	0.99	5.90*
83. การได้รับบริการเกี่ยวกับ เอกสารหรือสิ่งพิมพ์การ ประชาสัมพันธ์ของ มหาวิทยาลัย	3.62	0.79	3.39	0.87	3.25	0.93	3.35*
84. ความเพียงพอในการจัด รถโดยสารรับส่งนักศึกษา ระหว่างวิทยาเขต	3.91	0.68	3.63	0.71	3.34	0.94	9.49*

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 37		อาจารย์ N = 73		นักศึกษา N = 625		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
85. ความปลอดภัยในการใช้ บริการรถโดยสารรับส่ง นักศึกษาระหว่างวิทยาเขต	3.32	0.91	3.05	0.94	3.29	0.85	2.51
86. ความสะดวกในการใช้ บริการรถโดยสารรับส่ง นักศึกษาระหว่างวิทยาเขต	3.67	0.74	3.38	0.69	3.30	0.92	3.07*
87. ความสะดวกรวดเร็วใน การติดต่อกับหน่วยบริการ ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย	3.18	0.96	3.08	0.86	2.98	0.87	1.21
รวมด้านการบริการนักศึกษา	3.33	0.59	3.10	0.55	3.10	0.55	3.08*

ภาคผนวก จ

**ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนักศึกษา
ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
เป็นรายด้านและรายข้อ**

ตาราง 31 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านอาคารสถานที่

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
<u>ด้านอาคารสถานที่</u>									
1. ขนาดของห้องเรียนต่อ จำนวนนักศึกษา	3.85	0.88	3.66	0.99	3.45	0.94	3.44	0.87	7.11 [*]
2. อุปกรณ์ในห้องเรียนจัดได้ ดีเอื้ออำนวยต่อการเรียน การสอน	3.94	0.81	3.79	0.84	3.69	0.81	3.53	0.83	6.73 [*]
3. สถานที่ตั้งห้องสมุดสะดวก ในการไปใช้บริการ	3.58	0.90	3.74	0.93	3.28	1.02	3.38	1.08	6.52 [*]
4. จำนวนที่นั่งอ่านหนังสือใน ห้องสมุดมีเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษาที่เข้าไป ค้นคว้า	3.21	0.99	3.15	1.01	2.39	0.93	2.32	0.94	35.09 [*]
5. ห้องปฏิบัติการสำหรับ การเรียนวิชาปฏิบัติมี อุปกรณ์และสื่อการสอน ที่ทันสมัย	3.51	0.83	3.48	0.85	3.31	0.83	3.06	0.92	7.91 [*]
6. ที่นั่งพักผ่อนมีเพียงพอให้ นักศึกษาได้สังสรรค์	2.87	1.08	2.70	1.04	2.00	0.87	1.91	0.93	34.35 [*]

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
7. โรงอาหารจัดได้									
ถูกสุขลักษณะ	3.23	0.97	3.02	0.95	2.79	0.92	2.83	0.86	7.47*
8. จำนวนที่นั่งรับประทานอาหารมีเพียงพอกับนักศึกษา									
นักศึกษา	2.87	1.02	2.37	0.99	1.87	0.81	1.89	0.79	40.45*
9. ห้องน้ำ ห้องสุขามีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา									
นักศึกษา	2.51	1.00	2.31	1.02	2.77	0.93	2.64	0.93	5.95*
10. ห้องน้ำ ห้องสุขาสะอาดถูกสุขลักษณะ									
นักศึกษา	3.16	0.95	3.09	0.99	3.54	0.85	3.31	0.83	6.38*
11. ทางเดินระหว่างอาคารต่าง ๆ มีความสะดวก									
นักศึกษา	3.38	0.87	3.34	0.93	2.92	0.85	2.83	0.95	14.67*
12. สนามกีฬาเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา									
นักศึกษา	2.71	0.94	2.71	1.00	1.76	0.79	1.67	0.82	56.44*
13. สถานที่ตั้งสหกรณ์ร้านค้ามีความสะดวกต่อการใช้บริการ									
นักศึกษา	3.01	0.94	2.95	0.96	2.84	0.81	2.73	0.83	2.76*
14. สถานที่จอดรถในมหาวิทยาลัยมีความสะดวก									
นักศึกษา	3.18	0.95	3.00	0.98	2.94	0.92	2.57	1.01	9.87*

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
15. สภาพบริเวณต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยได้รับการดูแลให้สวยงามอยู่เสมอ	4.21	0.78	4.31	0.70	3.61	0.91	3.50	0.90	37.89*
16. บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยมีความสะอาดสมเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษา	4.13	0.76	4.20	0.74	3.49	0.92	3.49	0.94	32.47*
17. สวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีเพียงพอ	3.74	0.79	3.77	0.74	3.53	0.78	3.27	0.89	11.89*
รวมด้านอาคารสถานที่	3.36	0.50	3.27	0.50	2.95	0.43	2.85	0.43	38.72*

ตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการบริหาร

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
<u>ด้านการบริหาร</u>									
18. นักศึกษามีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัยอย่างอิสระ	2.78	0.93	2.74	0.90	2.61	0.90	2.48	0.94	3.28*
19. ผู้บริหารเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของนักศึกษา	3.02	0.83	2.97	0.85	2.94	0.77	2.74	0.80	3.08*
20. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามวิถีทางประชาธิปไตย	3.67	0.78	3.55	0.83	3.61	0.82	3.07	0.89	14.18*
21. นักศึกษามีโอกาสเข้าพบผู้บริหารเพื่อปรึกษาหารือกันอยู่เสมอ	2.29	0.94	2.31	0.99	2.46	0.94	2.51	0.92	1.89
22. ภาวะเปรียบของมหาวิทยาลัยสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เป็นจริง	3.37	0.81	3.44	0.85	3.22	0.72	3.09	0.67	5.78*

ตาราง 32 (ต่อ)

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
23. ระบบบริหารเอื้ออำนวย ต่อการจัดกิจกรรม นักศึกษา	3.33	0.82	3.21	0.85	3.15	0.75	2.77	0.86	11.67*
24. นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบว่าด้วยการ แต่งกายของมหาวิทยาลัย	3.01	1.02	3.20	1.06	3.11	0.97	3.05	1.01	1.18
25. นักศึกษาปฏิบัติตามกฎ ระเบียบว่าด้วยการสอบ ของมหาวิทยาลัย	4.14	0.80	4.10	0.84	4.10	0.73	3.80	0.93	4.75*
26. มหาวิทยาลัยยกย่องผู้ที่ กระทำความดี	3.68	0.90	3.75	0.86	3.82	0.81	3.75	0.82	0.68*
27. ความเคร่งครัดต่อกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้กับ นักศึกษาของมหาวิทยาลัย	3.29	0.93	3.51	0.88	3.34	0.87	3.59	0.74	4.05*
28. การดูแลช่วยเหลือ นักศึกษาของอาจารย์ ที่ปรึกษา	3.15	0.99	3.01	1.05	2.85	0.98	3.16	1.01	2.65*

ตาราง 32 (ต่อ)

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
29. ระเบียบบริหารของ มหาวิทยาลัยเอื้อต่อ ความก้าวหน้าทาง วิชาการ	3.52	0.74	3.42	0.82	3.52	0.73	3.27	0.80	3.16*
30. นักศึกษามีขวัญและ กำลังใจดี	3.50	0.88	3.45	0.87	3.49	0.72	3.18	0.85	4.12*
รวมด้านการบริหาร	3.29	0.51	3.28	0.51	3.25	0.41	3.11	0.48	3.73*

ตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านการเรียนการสอน

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>									
31. ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนของอาจารย์	3.81	0.71	3.68	0.70	3.72	0.58	3.56	0.54	3.72 [*]
32. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์	3.77	0.73	3.51	0.74	3.46	0.59	3.38	0.72	9.52 [*]
33. การกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะเรียนของอาจารย์	3.22	0.84	3.13	0.78	3.14	0.75	2.99	0.75	2.13
34. อาจารย์แนะนำเอกสารหรือตำราต่าง ๆ ให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ	2.89	0.98	2.89	1.02	2.89	0.85	3.00	0.81	0.47
35. บุคลิกภาพของการเป็นครูของอาจารย์	3.78	0.70	3.60	0.83	3.61	0.68	3.57	0.73	2.90 [*]
36. การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนของอาจารย์	3.38	0.86	3.25	0.97	3.37	0.82	3.22	0.74	1.39
37. ความเป็นกันเองกับนักศึกษาของอาจารย์	3.43	0.99	3.33	1.00	3.36	0.83	3.38	0.80	0.37

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
38. การอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับจริยธรรมวิชาชีพในขณะที่สอนของอาจารย์	3.13	0.88	2.93	0.96	2.83	0.82	3.09	0.91	3.59*
39. การจัดลำดับเนื้อหาวิชาในการสอนของอาจารย์	3.72	0.83	3.51	0.79	3.57	0.77	3.35	0.71	6.01*
40. การให้โอกาสนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน	3.32	1.00	3.27	0.99	3.42	1.01	3.41	0.77	0.78
41. บรรยากาศการเรียนการสอนในห้องเรียน	3.72	0.76	3.55	0.78	3.49	0.73	3.43	0.73	4.57*
42. อาจารย์มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการประเมินผลการเรียน	3.56	0.79	3.39	0.88	3.31	0.86	3.14	0.87	6.67*
43. นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการสอนของอาจารย์	2.70	1.04	2.59	0.93	2.45	0.91	2.55	0.97	1.79
44. การให้คำแนะนำด้านการเรียนแก่นักศึกษานอกห้องเรียน	2.99	1.05	2.93	0.96	2.97	0.89	3.06	0.95	0.41

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
45. ความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ การวิชาการของ อาจารย์พิเศษ	3.57	0.91	3.54	0.92	3.54	0.82	3.63	0.87	0.27
46. อุปกรณ์การเรียน การสอนมีความทันสมัย	3.75	0.82	3.72	0.84	3.69	0.70	3.44	0.90	4.03 [*]
รวมด้านการเรียนการสอน	3.42	0.52	3.30	0.56	3.30	0.41	3.26	0.48	3.24 [*]

ตาราง 34 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
<u>ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน</u>									
47. ความเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนของนักศึกษารุ่นพี่	3.06	1.04	2.81	0.79	2.69	0.89	2.92	0.92	4.46*
48. นักศึกษานิยมคบเพื่อนที่สนใจในการเรียน	3.71	0.80	3.42	0.87	3.55	0.82	3.31	0.68	7.31*
49. นักศึกษาไว้วางใจในการปรึกษาหารือและแก้ปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อนร่วมชั้น	3.38	0.89	3.54	0.85	3.41	0.76	3.43	0.81	1.29
50. นักศึกษาที่เรียนดีให้ความช่วยเหลือให้นักศึกษาที่เรียนอ่อน	3.04	1.08	3.03	0.98	2.90	0.80	2.96	0.96	0.64
51. นักศึกษานิยมร่วมกันทบทวนบทเรียนในกลุ่มเพื่อนนักศึกษา	3.06	1.02	3.05	1.04	2.99	0.94	2.90	0.92	0.72
52. นักศึกษาใช้เวลาว่างสร้างสรรค์กับเพื่อนต่างคณะวิชา	2.37	1.09	2.30	1.05	2.40	0.99	2.44	0.97	0.45

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
53. นักศึกษามีความอบอุ่นใจ เมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน นักศึกษา	3.83	0.84	3.84	0.84	3.73	0.79	3.67	0.92	1.29
54. มหาวิทยาลัยส่งเสริม การจัดกิจกรรมพบปะ สังสรรค์ระหว่างนักศึกษา ต่างชั้นปีอยู่เสมอ	2.70	1.02	2.42	1.01	2.28	0.91	2.34	1.16	5.42 [*]
55. การร่วมมือกันทำกิจกรรม เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียง มหาวิทยาลัยของนักศึกษา	3.21	0.93	2.95	0.99	2.92	0.95	2.96	1.00	3.61 [*]
รวมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.15	0.56	3.04	0.54	2.99	0.46	2.99	0.51	3.46 [*]

ตาราง 35 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
<u>ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา</u>									
56.มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมหลากหลายประเภท	3.59	0.86	3.45	0.84	3.49	0.75	3.27	10.1	3.42*
57. การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของผู้บริหาร	2.87	0.86	2.86	0.84	2.96	0.70	2.83	0.91	0.53
58. การเข้าร่วมวางแผนกิจกรรมของนักศึกษา กับอาจารย์ที่ปรึกษา	2.72	0.91	2.78	0.89	2.74	0.90	2.97	0.96	2.04
59. ห้องทำงานของสโมสรและชมรมนักศึกษาเป็นสัดส่วน ทำให้มีความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม	2.98	0.93	2.89	0.92	2.98	0.88	2.67	0.95	3.14*
60. การให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมนักศึกษาของอาจารย์	3.09	0.88	3.08	0.75	3.15	0.70	3.17	0.83	0.39

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
61. นักศึกษามีอิสระที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มที่	3.36	0.91	3.28	0.89	3.24	0.88	2.94	0.94	5.80*
62. ความสนใจของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	3.09	1.01	2.91	0.96	2.97	0.80	2.93	0.91	1.50
63. การจัดตารางเวลาเรียนให้อ่านวยต่อการจัดกิจกรรมของนักศึกษา	2.79	0.94	2.57	0.94	2.65	0.84	2.44	0.97	3.96*
64. มหาวิทยาลัยสนับสนุนกิจกรรมด้านกีฬาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา	3.38	0.87	3.26	0.92	2.96	0.82	2.88	1.01	10.37*
65. ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาของนักศึกษา	3.12	0.92	2.88	0.89	2.76	0.88	2.83	0.96	5.07*
66. ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการของนักศึกษา	2.95	0.90	2.83	0.83	2.87	0.78	2.82	0.85	0.96

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
67. ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมด้านบำเพ็ญ ประโยชน์ของนักศึกษา	2.91	0.82	2.75	0.98	2.78	0.83	2.76	0.84	1.36
68. ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมด้านศิลป วัฒนธรรมของนักศึกษา	2.76	0.82	2.71	0.92	2.67	0.89	2.56	0.88	1.36
69. มีการประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมให้ นักศึกษาทราบโดยทั่วถึง	2.98	0.99	2.96	1.03	3.11	0.92	2.98	1.01	0.62
70. ระเบียบของมหาวิทยาลัย เอื้ออำนวยต่อการจัด กิจกรรมนักศึกษา	3.11	0.80	3.12	0.86	3.05	0.71	2.87	0.89	2.64*
71. คุณค่าและประโยชน์ของ กิจกรรมที่จัด	3.51	0.90	3.57	0.82	3.51	0.64	3.43	0.68	0.74
รวมด้านการจัดกิจกรรม นักศึกษา	3.08	0.56	2.99	0.54	2.99	0.44	2.90	0.52	2.98*

ตาราง 36 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านการบริการนักศึกษา

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
<u>ด้านการบริการนักศึกษา</u>									
72. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย	2.93	1.03	3.21	0.96	3.22	0.80	3.19	0.87	4.05 [*]
73. ความสะดวกในการค้นคว้าห้องสมุด	3.50	0.90	3.54	0.87	3.10	0.85	3.02	0.91	13.03 [*]
74. ความเพียงพอของจำนวนหนังสือในห้องสมุด	3.19	0.96	3.00	1.06	2.65	0.92	2.54	0.94	14.50 [*]
75. การบริการให้คำปรึกษาของแผนกแนะแนวแก่นักศึกษา	2.79	0.93	2.91	1.05	2.88	0.87	3.20	0.90	4.68 [*]
76. ห้องบริการให้คำปรึกษาแนะแนวเป็นสัดส่วนเอื้อต่อการให้บริการ	3.06	0.92	3.12	0.95	2.98	0.81	3.07	0.77	0.60
77. อาจารย์แนะแนวมีเพียงพอต่อการให้บริการนักศึกษา	2.85	0.85	2.92	0.87	2.84	0.85	2.87	0.87	0.29

ตาราง 36 (ต่อ)

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
78. นักศึกษาที่มีปัญหาส่วนตัว ใช้บริการของแผนก แนะแนวได้อย่างเต็มที่	2.90	0.91	2.86	1.03	2.76	0.94	2.94	0.85	0.76
79. บริการจัดหางานให้ นักศึกษามีประสิทธิภาพ	3.09	0.92	3.15	0.97	2.99	0.67	3.19	0.92	1.19
80. การเอาใจใส่ดูแล นักศึกษายามเจ็บป่วย	3.45	0.96	3.29	0.97	3.23	0.78	3.11	0.97	3.68*
81. อาหารที่จำหน่ายใน มหาวิทยาลัยมีคุณภาพ	3.20	0.88	2.97	0.95	2.99	0.77	2.83	0.82	5.12*
82. การจัดบริการในเรื่อง น้ำดื่ม น้ำใช้ให้แก่ นักศึกษา	3.03	1.01	2.98	0.99	2.87	0.97	2.81	0.96	1.54
83. การได้รับบริการเกี่ยวกับ เอกสารหรือสิ่งพิมพ์การ ประชาสัมพันธ์ของ มหาวิทยาลัย	3.08	0.95	3.31	1.00	3.41	0.84	3.31	0.81	3.88*
84. ความเพียงพอในการจัด รถโดยสารรับส่งนักศึกษา ระหว่างวิทยาเขต	3.50	0.94	3.27	1.03	3.38	0.79	3.11	0.85	4.86*

ตาราง 36 (ต่อ)

ข้อความ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		F
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
85. ความปลอดภัยในการใช้ บริการรถโดยสารรับส่ง นักศึกษาระหว่าง วิทยาเขต	3.45	0.86	3.20	0.88	3.28	0.76	3.14	0.82	4.26*
86. ความสะดวกในการใช้ บริการรถโดยสารรับส่ง นักศึกษาระหว่าง วิทยาเขต	3.47	0.98	3.26	0.97	3.23	0.79	3.14	0.81	3.91*
87. ความสะดวกรวดเร็วใน การติดต่อกับหน่วยบริการ ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย	3.14	0.84	3.01	0.94	2.92	0.75	2.73	0.87	5.79*
รวมด้านการบริการนักศึกษา	3.16	0.58	3.12	0.60	3.05	0.45	3.01	0.48	2.38

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายสมหมาย ดอกไม้

เกิดวันที่ 15 เดือนมีนาคม พุทธศักราช 2489

สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 29/1 หมู่ 3 แขวงประเวศ

เขตประเวศ กรุงเทพฯ 10250

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ประจำฝ่ายรับสมัครนักศึกษา

สถานที่ทำงานปัจจุบัน ฝ่ายรับสมัครนักศึกษา

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

40/4 ถนนพระราม 4

คลองเตย กรุงเทพฯ 10110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2508 สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลาย (แผนกวิทยาศาสตร์)
จากโรงเรียนไพศาลศิลป์

พ.ศ. 2515 สำเร็จ บช.บ. (การตลาด)
จากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

พ.ศ. 2535 สำเร็จ กศ.ม. (การอุดมศึกษา)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

บทคัดย่อ
ของ
สหประชาชาติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา

ธันวาคม 2535

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรม นักศึกษาและด้านการบริการนักศึกษา ตามตัวแปรสภาพภาพและชั้นปี กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพในปีการศึกษา 2535 จำนวน 735 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่าห้าระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน F-test และวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติว่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย กรุงเทพในแต่ละด้านและรวมทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย กรุงเทพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพในด้านการ บริหาร การจัดกิจกรรมนักศึกษาและด้านการบริการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย กรุงเทพรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า นักศึกษาในแต่ละชั้นปีมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในด้านการบริการนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาบุคลิกภาพและศักยภาพจนถึงขีดสูงสุด มหาวิทยาลัย กรุงเทพควรมุ่งมั่นพัฒนาสภาพแวดล้อมทุกด้านให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการะงานเหล่านี้ควบคู่กันไปด้วย

BANGKOK UNIVERSITY ENVIRONMENT AS PERCEIVED BY
ADMINISTRATORS INSTRUCTORS AND STUDENTS

AN ABSTRACT
BY
SOMMAI DOKMAI

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

December 1992

The purposes of this research were to investigate and compare the perceptions of administrators, instructors and students with different classes on physical, administration, instruction, peer-group, student activities and student services environments of Bangkok University. Seven hundred and thirty-five samples were administrators, instructors and students at Bangkok University in the academic year of 1992. Five-scale rating questionnaires were used as an instrument of the research. Arithmetics mean, standard deviation, F-test and Scheffe' method were used for data analyses.

The major findings were as follows:

1. The administrators, instructors and students perceived each area and all six areas of Bangkok University environments at the moderate level.

2. There was no significant difference of the perceptions of the three groups on all six areas of environments. When considering each area, it was found that their perceptions were significantly different at the .05 level on administration, student activities and student services environments.

3. The perceptions of the first, the second, the third and the fourth year students on all six areas were significantly different at the .05 level. When considering each area, it was found that their perceptions were insignificantly different on the student services environment.

In order to develop the ultimate students' personalities and potentiality, Bangkok University should improve every perspective of environment to higher standard along with the development of the personnel who deal with those six environments management.